

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
OFICINA D'ESTADÍSTICA

2024

LES DONES A LA CIUTAT DE VALÈNCIA

OFICINA D'ESTADÍSTICA,
AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

DELEGACIÓ D'INNOVACIÓ, TECNOLOGIA, AGENDA DIGITAL I
CAPTACIÓ D'INVERSIONS

ELABORACIÓ:

Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València i personal contractat
per la Universitat de València

Requeni Zamora, Luis
Viciano Román, Anna
Morales Lorente, Tomás
Moya Equiza, Carmiña
Badenes Vázquez, Julia
Martínez Ruiz, Francisco
Blanco Sierra, Inmaculada
Rodríguez Ciria, María
Roselló Cervera, Lorenzo

Han col·laborat les següents persones estudiants en Pràctiques:

Garrido Cañavares, Aitana
Herrera Marín, Adrià
Lisart Blesa, María
Vázquez Antón, Daniel

estadistica@valencia.es

<https://www.valencia.es/val/estadistica>

Índex

1. DEMOGRAFIA.....	10
1.1 ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ.....	10
1.1.1 Estructura de la població per sexe i edat	10
1.1.2 Dones per grups d'edat	12
1.1.3 Edat mitjana de la població	13
1.1.4 Taxa de feminització.....	15
1.2 NATALITAT I FECUNDITAT.....	17
1.2.1 Indicadors principals de natalitat	17
1.2.2 Índex Sintètic de Fecunditat.....	18
1.2.3 Naixements de mare no casada	18
1.2.4 Edat mitjana a la maternitat	19
1.3 NUPCIALITAT	20
1.4 MORTALITAT	22
1.5 ESPERANÇA DE VIDA	23
1.5.1 Esperança de vida en nàixer	23
1.5.2 Esperança de vida segons edat	23
1.6 POBLACIÓ DE NACIONALITAT ESTRANGERA	24
1.7 MOVIMENTS MIGRATORIS	27
1.7.1 Immigracions per sexe	27
1.7.2 Emigracions per sexe	28
1.7.3 Dones emmigrants i immigrants.....	29
2. RELACIÓ AMB L'ACTIVITAT ECONÒMICA I INGRESSOS.....	30
2.1 ACTIVITAT LABORAL.....	30
2.2 INACTIVITAT LABORAL.....	32
2.3 OCUPACIÓ	33
2.4 CONTRACTACIÓ	34
2.5 AFILIACIONS A LA SEGURETAT SOCIAL	37
2.6 DESOCUPACIÓ	38
2.7 BRETXA SALARIAL	41
2.8 DECLARACIONS IRPF, RENDA I TIPUS DE DECLARACIÓ	43
2.9 RISC DE POBRESA.....	44
3. EDUCACIÓ	45
3.1 NIVELL D'ESTUDIS DE LA POBLACIÓ VALENCIANA	45
3.2 ANALFABETISME EN EL MUNICIPI DE VALÈNCIA	46
3.3 ALUMNAT MATRICULAT EN ESTUDIS MITJANS	46
3.4 ALUMNAT MATRICULAT A LA UNIVERSITAT	47
3.4.1 Alumnat de la Universitat de València	47
3.4.2 Alumnat de la Universitat Politècnica de València.....	48
3.5 PERSONAL DOCENT I INVESTIGADOR EN LES UNIVERSITATS	49

3.6	CONEIXEMENT I ÚS DEL VALENCIÀ	52
3.7	BRETXA DIGITAL	52
3.7.1	Ús d'Internet.....	52
3.7.2	Consum per Internet	53
4.	SALUT.....	55
4.1	DEFUNCIONS SEGONS CAUSA PER SEXE	55
4.2	AUTOPERCEPCIÓ DE LA SALUT	56
4.3	MALALTIES CRÒNIQUES EN LA POBLACIÓ I MEDICACIÓ	56
4.4	ACCIDENTALITAT	59
4.5	ASSISTÈNCIA MÈDICA.....	60
4.6	CONSUM D'ALCOHOL, TABAC I DROGODEPENDÈNCIES.....	62
4.7	HÀBITS SALUDABLES	65
4.7.1	Exercici físic en el temps lliure.....	65
4.7.2	Hores de somni i descans.....	66
4.7.3	Nutrició.....	67
4.7.4	Índex de massa corporal	67
5.	VIOLÈNCIA DE GÈNERE.....	69
5.1	TELEFONADES AL 016	69
5.2	DENÚNCIES PER VIOLÈNCIA DE GÈNERE	70
5.2.1	Evolució del nombre de denúncies.....	70
5.2.2	Denúncies per persona denunciant.....	71
5.2.3	Dispensa a l'obligació de declarar com a testimonio	72
5.3	DELICTES I ORDES DE PROTECCIÓ	72
5.3.1	Tipus de delictes.....	72
5.3.2	Ordes de protecció.....	73
6.	SEGURETAT I DISCRIMINACIÓ	75
6.1	PERCEPCIÓ DE LA SEGURETAT.....	75
6.2	DISCRIMINACIÓ	77
7.	PARTICIPACIÓ POLÍTICA I ASSOCIACIONISME.....	79
7.1	ELECCIONS MUNICIPALS DE MAIG DE 2023.....	79
7.1.1	Composició de les llistes electorals.....	79
7.1.2	Composició del Ple Municipal	80
7.1.3	Equip de Govern Municipal.....	80
7.2	ELECCIONS AUTONÒMIQUES	81
7.2.1	Llistes presentades pels partits en la circumscripció de València.....	81
7.2.2	Diputades i diputats electes.....	82
7.2.3	Consell de la Generalitat	82
7.3	PARTICIPACIÓ SOCIAL Y ASSOCIACIONISME	82
8.	CONVIVÈNCIA	85
8.1	FULLS FAMILIARS	85

8.2 LLARS UNIPERSONALES I LLARS AMB MENORS.....	87
8.3 OPINIÓ CIUTADANA SOBRE ELS PROBLEMES QUE MÉS L'AFECTEN.....	87
8.4 CURA DE LA LLAR I DE LA FAMÍLIA.....	89

Taula 1. Estructura de la població. 2023.....	10
Taula 2. Evolució del nombre de dones per grup d'edat. 1970-2023	12
Taula 3. Evolució de l'edat mitjana per sexe. 1970-2023	13
Taula 4. Evolució del percentatge de dones en la població. 2001-2023	15
Taula 5. Indicadors de natalitat. 2008-2022	17
Taula 6. Esperança de vida en nàixer. 2013-2022	23
Taula 7. Població de nacionalitat estrangera per sexe i grup d'edat. 2023	24
Taula 8. Població de nacionalitat estrangera segons continent i sexe. 2023	25
Taula 9. Evolució de la població de nacionalitat estrangera. 2003-2023	26
Taula 10. Evolució de les altes per immigració per sexe. 2013-2022	27
Taula 11. Evolució d'emigracions per sexe. 2013-2022.....	28
Taula 12. Relació amb l'activitat econòmica i sexe. 2022	30
Taula 13. Evolució de la taxa d'activitat. 1980-2022.....	30
Taula 14. Evolució taxa d'activitat femenina per grups d'edat. 2004-2022	31
Taula 15. Inactivitat segons sexe i grup d'edat. 2022	32
Taula 16. Classes principals d'inactivitat segons sexe. 2022.....	32
Taula 17. Evolució de les dones ocupades. 1980-2022	33
Taula 18. Dones ocupades segons grup d'edat. 1980-2022	33
Taula 19. Taxa de treball segons sexe i grup d'edat. 2006-2022	34
Taula 20. Temporalitat en la nova contractació. 2006-2022	34
Taula 21. Percentatge de contractes a temps parcial segons grup d'edat i sexe. 2022	35
Taula 22. Distribució de la nova contractació per sexe. 2022	35
Taula 23. Afiliació a la Seguretat Social per sexe. 2017-2022.....	37
Taula 24. Població afiliada en alta laboral per sexe i grup d'edat. 31/12/2022	37
Taula 25. Afiliació a la Seguretat Social per sexe i sector d'activitat. 31/12/2022.....	38
Taula 26. Taxa d'atur. 1980-2022	38
Taula 27. Evolució de la taxa d'atur de les dones segons grup d'edat. 2014-2022	39
Taula 28. Desocupació registrada segons temps d'inscripció i sexe. 2007-2022	39
Taula 29. Desocupació registrada segons grup professional i sexe. 2022	40
Taula 30. Desocupació registrada segons sector econòmic i sexe. 2022	40
Taula 31. Salari mitjà segons sexe. 2009-2021	41
Taula 32. Declaracions segons tipus i sexe de la primera persona declarant. València. 2018-2020.....	43
Taula 33. Renda mitjana per sexe del primer declarant. 2013-2020.....	43
Taula 34. Evolució de la renda total per sexe del primer declarant. 2013-2020	43
Taula 35. Indicadors de pobresa. 2022	44
Taula 36. Població de 16 i més anys segons nivell formatiu i sexe. 2022.....	45
Taula 37. Població de 18 i més anys segons titulació i sexe. 2022.....	45
Taula 38. Taxa d'analfabetisme per sexe. 1991-2021	46
Taula 39. Dones de 18 i més anys analfabetes per grup d'edat. 2022.....	46
Taula 40. Alumnat matriculat en ensenyaments postobligatoris. Curs 2022/2023.....	46
Taula 41. Estudis amb major matrícula a la Universitat de València. Curs 2022/2023	47
Taula 42. Alumnat matriculat a la Universitat de València segons cicle i sexe. Curs 2022/2023	48
Taula 43. Alumnat matriculat a la UPV segons cicles i sexe. Curs 2022/2023	49
Tabla 44. Composició del Claustre de la Universitat de València segons sexe. 2023	51
Taula 45. Persones que han utilitzat Internet en els últims tres mesos. 2022	52
Taula 46. Població que ha comprat per Internet en els últims tres mesos. 2019-2022	53
Taula 47. Defuncions segons causa (grans grups CIE-10) per sexe. 2021	55
Taula 48. Autopercepció de la salut de la població de 16 i més anys segons sexe. 2022	56
Taula 49. Població que no patix problemes crònics de salut per edat i sexe. 2022.....	56
Taula 50. Víctimes d'accidents segons edat i sexe (últims dotze mesos). 2022	60
Taula 51. Població de 15 i més anys segons revisions mèdiques (almenys una vegada a l'any). 2022.....	60
Taula 52. Utilització de servicis sanitaris en els últims dotze mesos. 2022.....	61
Taula 53. Edat mitjana a la qual va començar a fumar per sexe. 2022.....	62
Taula 54. Població de 15 i més anys segons consum de tabac per sexe. 2022.....	62

Taula 55. Consum mitjà diari d'alcohol respecte al límit de baix risc per sexe. 2022.....	63
Taula 56. Consum mitjà diari d'alcohol en grams. 2022.....	63
Taula 57. Drogodependències segons substància principal i sexe. 2021	64
Taula 58. Drogodependències segons sexe i grup d'edat. 2021	64
Taula 59. Hores de somni. 2022.....	66
Taula 60. Evolució del nombre de telefonades al 016. 2007-2022	69
Taula 61. Origen de les denúncies per violència de gènere en València. 2013-2022.....	70
Taula 62. Nombre de denúncies segons qui la presenta. 2022	71
Taula 63. Denúncies de dones víctimes de violència de gènere segons nacionalitat en València. 2022	71
Taula 64. Dispensa a l'obligació de declarar com a testimoni. 2022.....	72
Taula 65. Tipus de delictes. 2022	72
Taula 66. Ordes de protecció per sexe i nacionalitat. 2022	73
Taula 67. Ordes de protecció a instància incoades. 2022	73
Taula 68. Ordes de protecció resoltes. 2022.....	74
Taula 69. "Ha presenciat alguna agressió verbal o física a alguna dona al seu barri en els últims tres mesos?"	76
Taula 70. "En la seua opinió, còm de freqüent és a Espanya la discriminació o el tractament desfavorable, en qualsevol àmbit, per motiu de sexe?"	78
Taula 71. Dones als diferents nivells de les llistes. Eleccions Municipals. 2023	79
Taula 72. Composició del Ple Municipal comparat amb la legislatura anterior	80
Taula 73. Distribució per sexes a l'equip de Govern Municipal.....	80
Taula 74. Llistes presentades pels partits en la circumscripció de València	81
Taula 75. Diputades i diputats electes i comparació amb la legislatura anterior	82
Taula 76. Distribució per sexes en el Consell de la Generalitat	82
Taula 77. Fulls familiars i persones segons la seua composició en València. 2023	85
Taula 78. Població major de 64 anys segons situació de convivència i sexe. 2023	85
Taula 79. Nombres de fulls familiars unipersonals segons sexe i grup d'edat. 2023.....	87
Taula 80. Fulls familiars segons nombre de menors de 5 anys que conviuen. 2023	87
Taula 81. Fulls familiars segons nombre de menors de 10 anys que conviuen. 2023	87

Figura 1. Superposició de piràmides de població. 2013-2023.....	11
Figura 2. Dones per grup d'edat. 1970-2023	12
Figura 3. Mapa de l'edat mitjana de les dones per districte. 2019	13
Figura 4. Mapa de l'edat mitjana de les dones per districte. 2023	14
Figura 5. Taxa de feminització per districte. 2019	15
Figura 6. Taxa de feminització per districte. 2023.....	16
Figura 7. Nombre de naixements. 2012-2022.....	17
Figura 8. Evolució de l'Índex Sintètic de Fecunditat. 2012-2022.....	18
Figura 9. Evolució dels naixements de mare no casada. 2012-2022	18
Figura 10. Naixements de mare no casada i casada. 2012-2022	19
Figura 11. Evolució de l'edat mitjana a la maternitat. 2008-2022.....	19
Figura 12. Evolució de l'edat mitjana a la maternitat al primer naixement. 2012-2022	20
Figura 13. Evolució taxa bruta de nupcialitat. 2012-2022. (Tants per mil)	20
Figura 14. Edat mitjana a la nupcialitat per sexe. 2012-2022	21
Figura 15. Percentatge de matrimonis exclusivament civils. 2012-2022.....	21
Figura 16. Evolució taxa de mortalitat. 2012-2022. (Tants per mil).....	22
Figura 17. Evolució del nombre de defuncions i naixements per sexe. 2012-2022	22
Figura 18. Esperança de vida segons edat. 2019-2022.....	23
Figura 19. Estructura de la població total i de nacionalitat estrangera. 2023	24
Figura 20. Estructura de la població de nacionalitat estrangera. 2013-2023	26
Figura 21. Evolució de la població de nacionalitat estrangera per sexe. 2012-2023	27
Figura 22. Taxa bruta d'immigració per sexe. 2009-2022	28
Figura 23. Taxa bruta d'emigració per sexe. 2009-2022. (Tants per mil)	29
Figura 24. Evolució de les dones emigrants i inmigrants. 1999-2022	29
Figura 25. Taxa d'activitat. 2004-2022	30
Figura 26. Distribució per grup professional de la nova contractació. 2022	36
Figura 27. Distribució de la nova contractació per nivell formatiu. 2022.....	36
Figura 28. Afiliació a la Seguretat Social per sexe i sector d'activitat. 31/12/2022	37
Figura 29. Evolució de la taxa d'atur. 2004-2022	38
Figura 30. Taxa d'atur segons grup d'edat i sexe. 2022	39
Figura 31. Desocupació registrada segons grup professional i sexe. 2022.....	40
Figura 32. Desocupació registrada segons districte i sexe. 2022	41
Figura 33. Salari mitjà segons sexe. 2009-2021	42
Figura 34. Percentatge de promocions segons sexe i nivell. Curs 2022/2023	47
Figura 35. Alumnat matriculat a la UPV per sexe. Curs 2022/2023	48
Figura 36. UPV. Plantilla d'ocupacions del PDI per centre. Curs 2022/2023.....	49
Figura 37. UV. Categories professionals del PDI. 2019/2020 - 2022/2023	50
Figura 38. UV. PDI per categoria i sexe. Curs 2022/2023	51
Figura 39. Competències lingüístiques. 2021	52
Figura 40. Persones que utilitzen Internet més d'una vegada al dia en els últims 3 mesos. 2022	53
Figura 41. Tipus de producte comprat per Internet en els últims tres mesos. 2022	54
Figura 42. Situacions d'ansietat o depressió segons sexe i grup d'edat. 2022	56
Figura 43. Població amb problemes de salut o malalties cròniques per sexe. 2022.....	57
Figura 44. Població que pateix dolor o malestar segons sexe i grup d'edat. 2022.....	58
Figura 45. Població de 15 i més anys segons consum de medicaments a les últimes dues setmanes per sexe i grup d'edat. 2022	58
Figura 46. Població de 16 i més anys segons limitació per a realitzar activitats habituals (últims sis mesos). 2022	59
Figura 47. Víctimes d'accidents segons sexe i lloc on va ocórrer. 2022	59
Figura 48. Ingressos hospitalaris segons grup d'edat i sexe. 2022	61
Figura 49. Tipus d'atenció sanitària. 2022.....	62
Figura 50. Població que fuma diàriament segons sexe i grup d'edat. 2022	62
Figura 51. Població de 15 i més anys que consumeix alcohol per freqüència i sexe. 2022	63
Figura 52. Exercici físic en el temps lliure per sexe. 2022.....	65

Figura 53. Tipus d'activitats físiques en el temps lliure per sexe. 2019	66
Figura 54. Freqüència dels aliments consumits (almenys 4 vegades a la setmana). 2022	67
Figura 55. Altura i pes mitjà segons sexe. 2022	67
Figura 56. Distribució segons IMC (kg/m ²) per sexe. 2022	68
Figura 57. Evolució del nombre de telefonades al 016. 2008-2022	69
Figura 58. Denúncies per violència de gènere en València. 2013-2022	70
Figura 59. Denúncies segons qui la presenta. 2022	71
Figura 60. Percepció de la seguretat al llarg del dia	75
Figura 61. Percepció de la seguretat al llarg de la nit	75
Figura 62. "Alguna vegada ha canviat de recorregut al seu barri per por a que li passe algo (sofrir un delictes o una agressió)?"	76
Figura 63. "Personalment, en els últims 12 mesos, s'ha sentit vosté discriminat/da en alguna qüestió per qualsevol causa?"	77
Figura 64. "Si vosté s'ha sentit discriminat/da alguna vegada, em podria dir el motiu d'esta discriminació?"	77
Figura 65. "Participa en els assumptes del seu barri per mitjà d'una associació?"	83
Figura 66. "De quin tipus?"	83
Figura 67. "Valore en una escala de 0 a 10 la importància dels següents aspectes"	84
Figura 68. "En termes generals, quant li interessa la política?"	84
Figura 69. Dones en fulls familiars per grup d'edat i nombre de persones al full. 2023	86
Figura 70. Homes en fulls familiars per grup d'edat i nombre de persones al full. 2023	86
Figura 71. "I a vosté, personalment, quin problema l'afecta més?"	88
Figura 72. Persones de 16 o més anys segons participació en les tasques domèstiques. 2021	89

1. DEMOGRAFIA

1.1 ESTRUCTURA DE LA POBLACIÓ

1.1.1 Estructura de la població per sexe i edat

Taula 1. Estructura de la població. 2023

	TOTAL	%	DONES	%	HOMES	%
Total	809.501	100,0%	425.369	52,5%	384.132	47,5%
0-4	28.294	3,5%	13.691	3,2%	14.603	3,8%
5-9	33.993	4,2%	16.611	3,9%	17.382	4,5%
10-14	38.342	4,7%	18.577	4,4%	19.765	5,1%
15-19	41.265	5,1%	20.285	4,8%	20.980	5,5%
20-24	44.277	5,5%	21.840	5,1%	22.437	5,8%
25-29	48.856	6,0%	24.722	5,8%	24.134	6,3%
30-34	49.959	6,2%	25.207	5,9%	24.752	6,4%
35-39	51.686	6,4%	26.264	6,2%	25.422	6,6%
40-44	59.449	7,3%	30.062	7,1%	29.387	7,7%
45-49	64.886	8,0%	32.882	7,7%	32.004	8,3%
50-54	61.925	7,6%	31.788	7,5%	30.137	7,8%
55-59	60.021	7,4%	31.573	7,4%	28.448	7,4%
60-64	53.178	6,6%	28.853	6,8%	24.325	6,3%
65-69	45.260	5,6%	25.258	5,9%	20.002	5,2%
70-74	41.696	5,2%	23.654	5,6%	18.042	4,7%
75-79	34.938	4,3%	20.574	4,8%	14.364	3,7%
80-84	24.194	3,0%	14.864	3,5%	9.330	2,4%
85-89	17.025	2,1%	11.130	2,6%	5.895	1,5%
90-94	7.924	1,0%	5.732	1,3%	2.192	0,6%
≥ 95	2.333	0,3%	1.802	0,4%	531	0,1%

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

La ciutat de València, a l'inici de l'any 2023, compta amb una població empadronada de 809.501 persones, entre les quals les dones representen el 52,5%. Esta distribució per sexe reflectix una lleugera predominança femenina en la població total.

Els grups d'edat més joves mostren una lleugera masculinització, atribuïble al major nombre de naixements d'homes i a l'arribada d'immigrants, en un major número homes i joves. D'altra banda, la població de 60 anys d'ara en avant està feminitzada, amb un 58,2% de dones. Esta tendència s'accentua en els grups d'edat més avançada, a causa de la major esperança de vida femenina i a la sobremortalitat masculina en edats primerenques.

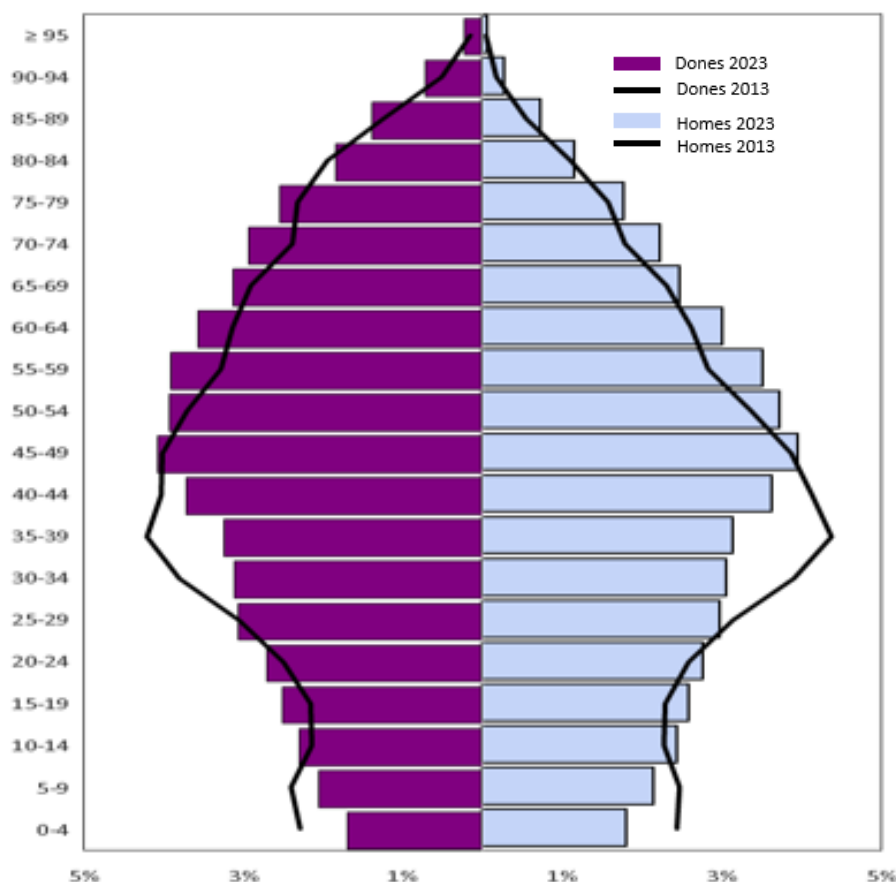
El grup d'edat més nombrós, tant per a dones com per a homes, és el de 45 a 49 anys, representant el 8,0% de la població total. Les cohorts d'edats entre 40 i 59 anys agrupen el 30,4% del total de la població.

La població més jove mostra una tendència decreixent, influenciada per factors econòmics i culturals que han provocat una baixa natalitat. En 2023, la població menor de 15 anys representava el 12,4% del total, una disminució significativa en comparació amb el 25% que representava en 1970.

S'observa un lleuger creixement en el grup de 10 a 14 anys, corresponent als nascuts just abans de la crisi econòmica, influenciat també per l'augment de la natalitat entre 2000 i 2008 a causa de l'arribada d'immigrants joves. No obstant això, la població de 0 a 4 anys representa només el 3,5% de la població total en 2023.

La població de 65 anys o més constituïx el 21,5% del total, amb un 59,4% de dones, proporció que augmenta per als grups d'edat més avançada. Podem determinar que els reptes socials associats a l'envelliment i sobre envelliment afecten de manera més significativa a les dones.

Figura 1. Superposició de piràmides de població. 2013-2023

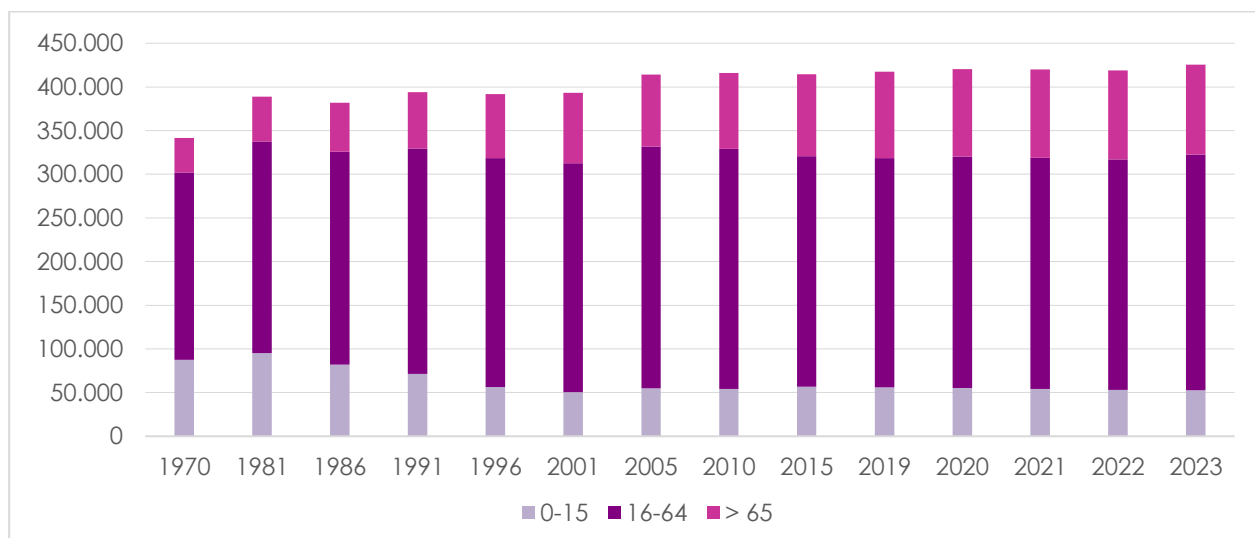
Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

En analitzar les piràmides de població corresponents als anys 2013 i 2023, es constata una tendència regressiva de la població, caracteritzada per una reducció progressiva en els grups d'edat més jove. Este fenomen és conseqüent amb la disminució persistent de la taxa de natalitat, amb una notable pèrdua de representació en el grup d'edat de 0 a 4 anys, això es pot relacionar amb la marcada disminució en els segments de població compresos entre els 25 i els 40 anys, que corresponen a les edats reproductives centrals.

D'altra banda, els grups d'edat superiors als 60 presenten una marcada diferència per sexe per l'elevat pes proporcional de les dones, la qual cosa es relaciona amb una major esperança de vida per al sexe femení.

1.1.2 Dones per grups d'edat

Figura 2. Dones per grup d'edat. 1970-2023

Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Taula 2. Evolució del nombre de dones per grup d'edat. 1970-2023

	0-15	%	16-64	%	≥ 65	%
1970	87.548	25,6%	214.603	62,8%	39.501	11,6%
1981	95.398	24,5%	242.201	62,2%	51.322	13,2%
1986	82.180	21,5%	243.689	63,8%	55.907	14,6%
1991	71.268	18,1%	258.088	65,5%	64.640	16,4%
1996	56.296	14,4%	262.167	66,9%	73.270	18,7%
2001	50.368	12,8%	262.186	66,7%	80.568	20,5%
2005	55.003	13,3%	276.652	66,8%	82.647	19,9%
2010	54.297	12,9%	274.643	65,4%	87.211	20,8%
2015	56.858	13,8%	263.715	64,1%	94.039	22,9%
2019	56.051	13,4%	262.514	62,9%	98.740	23,7%
2020	55.454	13,2%	264.700	63,0%	100.274	23,9%
2021	54.267	12,9%	264.637	63,0%	101.001	24,1%
2022	52.949	12,6%	264.145	63,1%	101.702	24,3%
2023	52.867	12,4%	269.488	63,4%	103.014	24,2%

Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Este estudi de les dones per grups d'edat al llarg dels últims 50 anys a la ciutat de València mostra transformacions demogràfiques de molt d'interès. Les més ressenyables són el marcat descens de la població femenina menor de 16 anys, que va passar de ser 95.398 i una proporció del 24,5% en 1981 a 50.368 i representar una dada percentual de 12,8% només vint anys després. En 2023 este grup d'edat continua representant pel que fa al seu pes percentual una dada molt similar al de 2001, quedant-se en el 12,4% del total.

El segon grup d'edat objecte d'estudi s'ha mantingut bastant constant al llarg d'estos 50 anys. Creix de la mateixa manera que ho fa el conjunt de la població però mantenint estable el seu pes proporcional.

Finalment, en el grup d'edat de dones 65 anys o més, veiem que s'ha més que duplicat (de 39.501 dones en 1970 a 103.014 en 2023), i el seu pes proporcional respecte al total de la població ha passat del 11,6% al 24,2%.

La ciutat de València presenta una població bastant envellida en la mesura en què per a l'any 2023 hi ha el doble de dones de 65 anys o més que dones menors de 16. És interessant comparar esta dada amb el de 1981, és a dir, quaranta anys arrere, quan era el grup d'edat de 0 a 15 anys el que duplicava el nombre de dones de 65 anys o més.

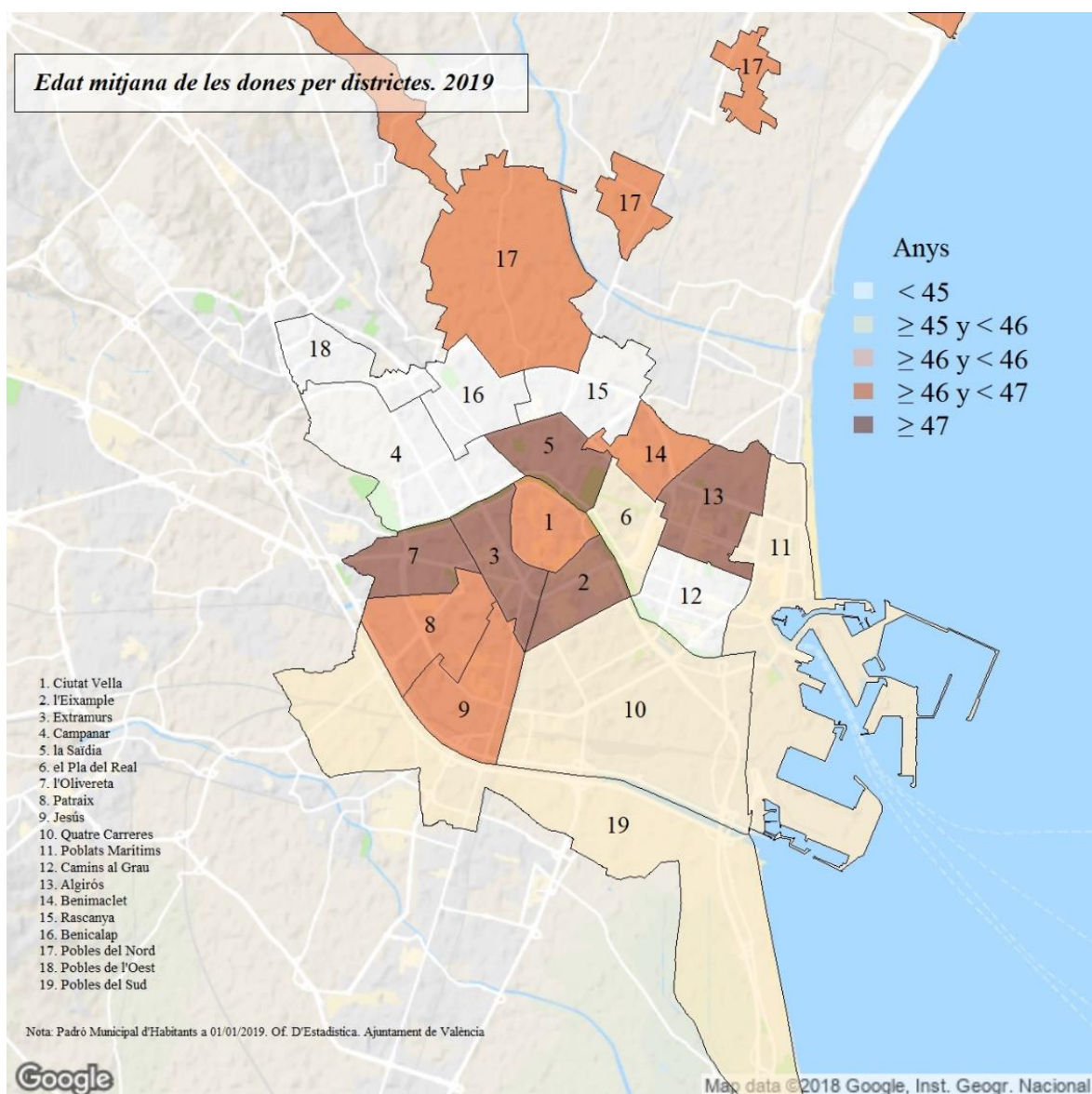
1.1.3 Edat mitjana de la població

Taula 3. Evolució de l'edat mitjana per sexe. 1970-2023

	DONES	HOMES	DIFERÈNCIA
1970	42,3	38,5	3,8
1981	42,8	39,0	3,7
1986	42,8	39,1	3,7
1991	43,0	39,2	3,7
1996	43,3	39,5	3,8
2001	43,6	39,8	3,8
2005	43,9	40,1	3,8
2010	44,2	40,4	3,8
2015	43,9	40,4	3,5
2019	46,0	42,4	3,6
2020	46,1	42,6	3,5
2021	46,3	42,8	3,5
2022	46,5	43,0	3,5
2023	46,5	43,0	3,5

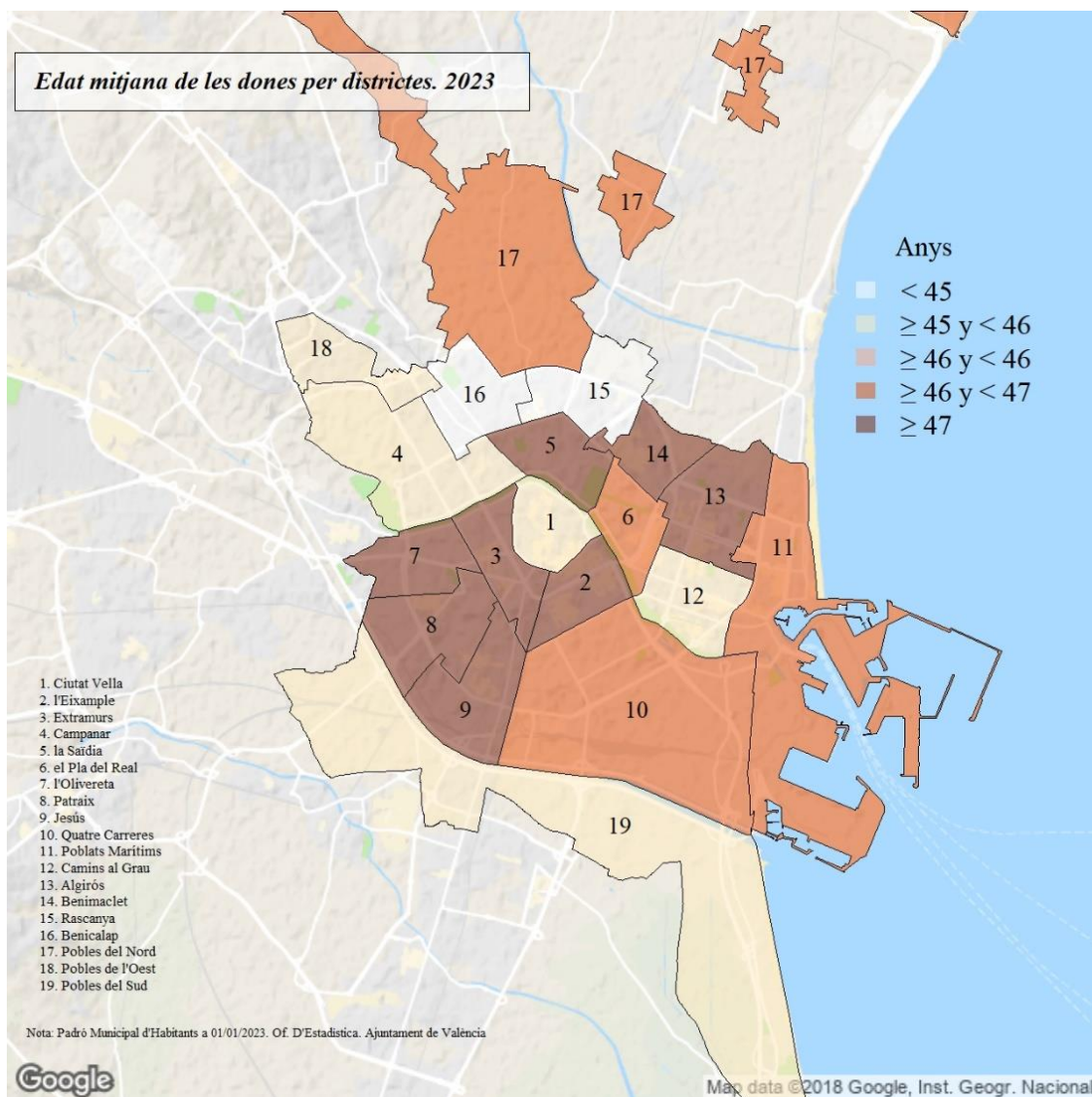
Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Figura 3. Mapa de l'edat mitjana de les dones per districte. 2019

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2019. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Figura 4. Mapa de l'edat mitjana de les dones per districte. 2023

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Esta taula que mostra l'evolució de l'edat mitjana per sexe al llarg dels últims 50 anys confirma el que portem sostenint en els apartats previs respecte a l'envelliment general de la població. L'edat mitjana ha augmentat per a tots dos sexes considerablement (en 4,2 anys les dones i en 4,5 els homes). La diferència en l'edat mitjana per sexe no mostra a penes variacions rellevants: les dones al llarg de tot el període sempre ha presentat una edat mitjana superior als homes, dada que s'aprecia en què en tots els anys estudiats esta diferència en l'edat mitjana s'ha trobat entre els 3 anys i mig i els 3,8 anys.

Pel que fa a les dos figures posteriors, convé estudiar junts estos dos mapes de la ciutat de València sobre l'edat mitjana de les dones en els 19 districtes que conformen el municipi perquè mostren l'evolució d'esta dada amb quatre anys de diferència, de 2019 a 2023.

En una anàlisi de les dades veiem que una gran majoria de districtes presenten en 2023 una edat mitjana per a les dones que supera a la dada de 2019. En tractar-se d'un lapse de temps xicotet en relació amb el tipus d'informació que volem tractar, les fluctuacions no són massa grans.

Per a 2023 els districtes on les dones presenten una edat mitjana major continuen sent l'Eixample, Extramurs, la Saïdia i Algirós, mentre que els menys envellits tampoc han canviat ja que els tres districtes amb una edat mitjana menys elevada són els mateixos que quatre anys arrere: Rascanya, Benicalap i Pobles de l'Oest.

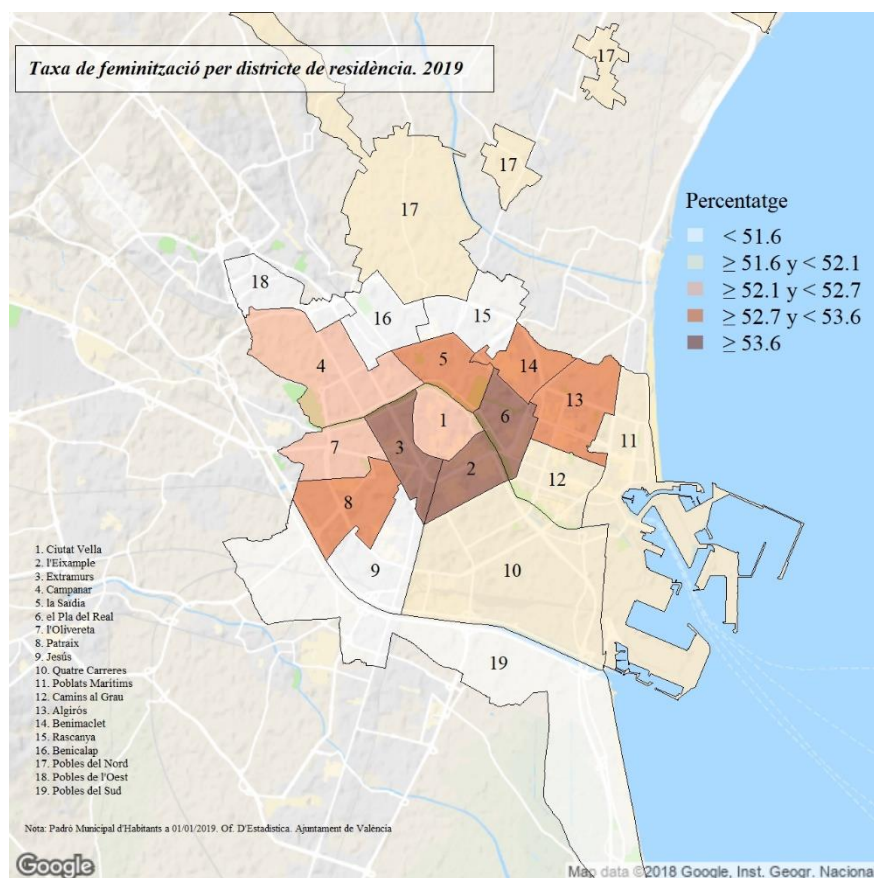
1.1.4 Taxa de feminització

Taula 4. Evolució del percentatge de dones en la població. 2001-2023

	TOTAL	DONES	%
2001	738.441	387.062	52,4%
2002	764.010	399.200	52,3%
2003	782.846	408.050	52,1%
2004	790.754	411.595	52,1%
2005	797.291	414.302	52,0%
2006	807.396	417.719	51,7%
2007	800.666	415.267	51,9%
2008	810.064	419.912	51,8%
2009	815.440	422.082	51,8%
2010	810.444	420.151	51,8%
2011	800.469	416.310	52,0%
2012	799.188	415.946	52,0%
2013	794.228	414.101	52,1%
2014	787.301	411.349	52,2%
2015	787.266	411.124	52,2%
2016	791.632	413.350	52,2%
2017	792.086	414.368	52,3%
2018	798.538	417.731	52,3%
2019	795.736	417.305	52,4%
2020	801.545	420.428	52,5%
2021	800.180	419.905	52,5%
2022	797.665	418.796	52,5%
2023	809.501	425.369	52,5%

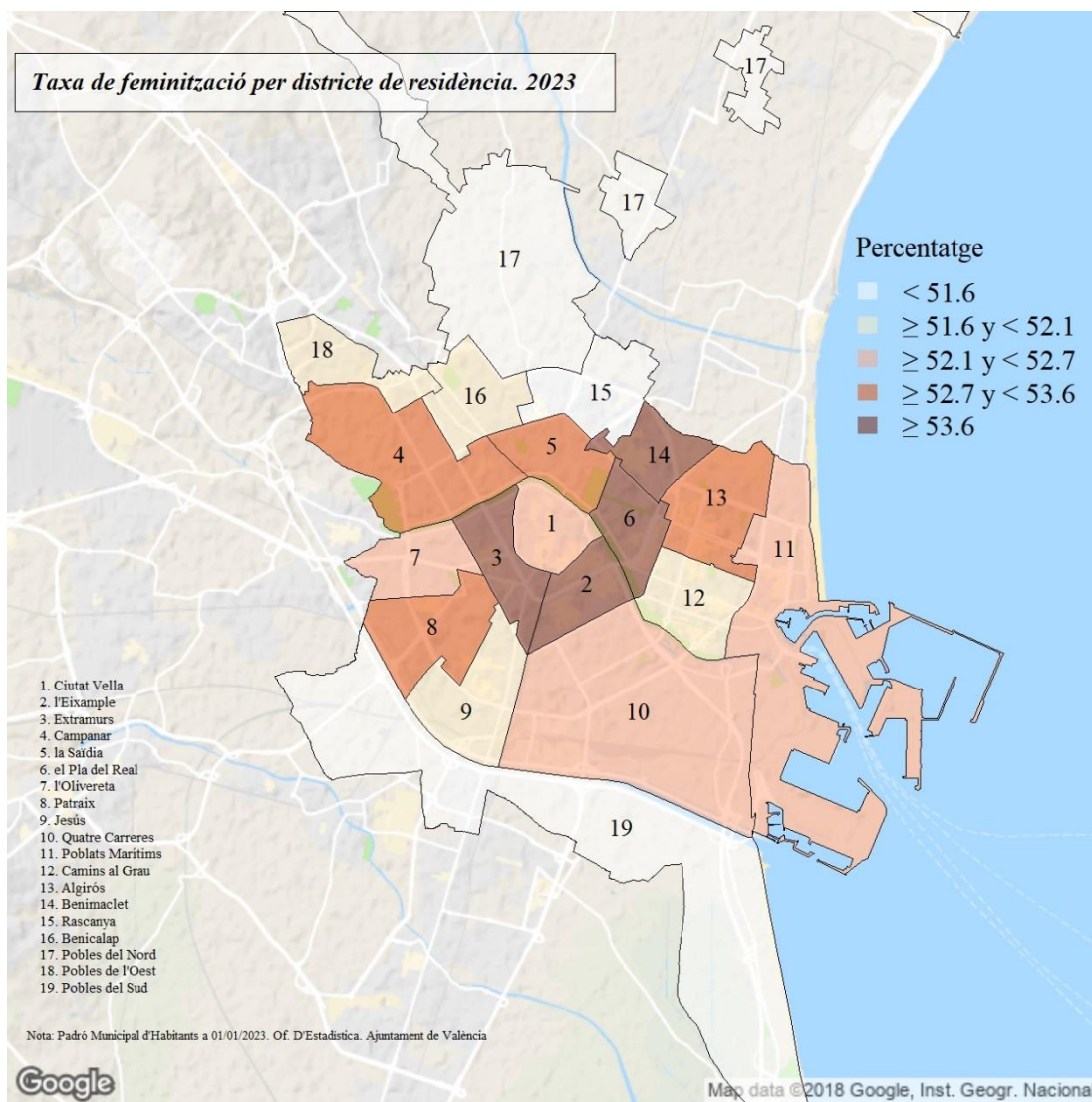
Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Figura 5. Taxa de feminització per districte. 2019

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2019. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Figura 6. Taxa de feminització per districte. 2023

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

En la taula 4 que mostra el total de dones a la ciutat de València al costat del total de població a la ciutat observem que la població ha presentat al llarg de tota la sèrie de dades, és a dir, des de 2001, que és el primer any que hem decidit estudiar, fins a 2023, un pes demogràfic superior de les dones que dels homes, dit d'una altra manera, estem parlant d'una població demogràficament feminitzada. Insistim sobre l'argument expressat en comentaris previs, la feminització de la població de la ciutat va de bracet d'un major envelliment de la població femenina, per la seua major esperança de vida.

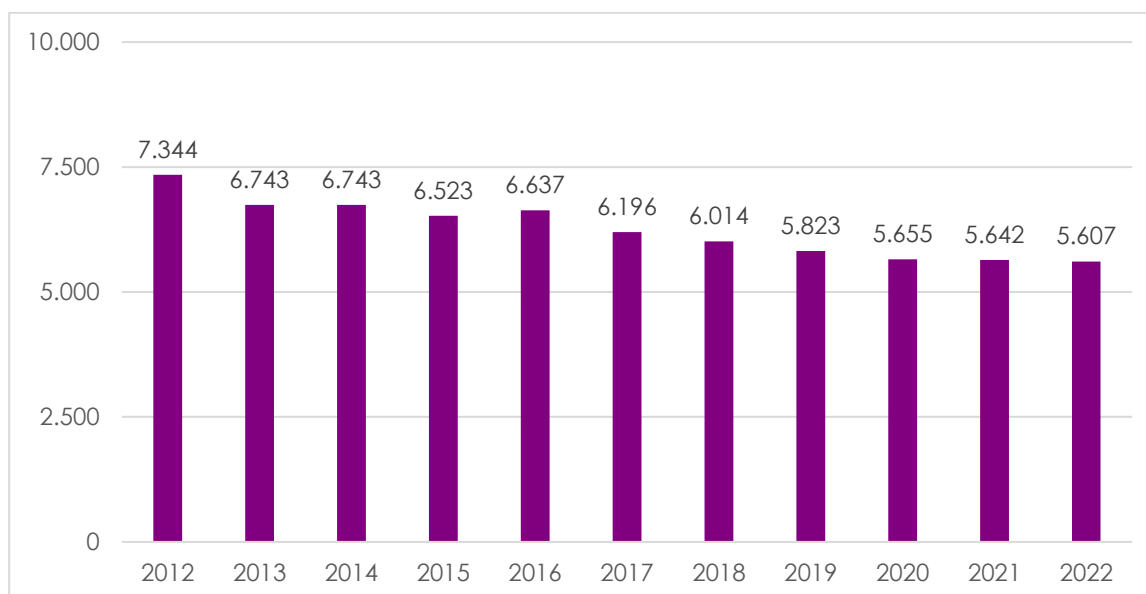
Al llarg d'este període d'una mica més de 20 anys la representació de les dones a la ciutat ha anat fluctuant entre el 51,8% i el 52,5%, sent este últim la dada percentual en el qual s'ha estabilitzat durant els últims quatre anys estudiats, al seu torn el valor més alt de la sèrie.

Els districtes amb major taxa de feminització en 2019 van ser l'Eixample, Extramurs i el Pla del Real, i en 2023 se'ls va unir Benimaclet. D'altra banda estos dos mapes mostren que Pobles del Sud i Rascanya s'han mantingut com els dos únics districtes amb un percentatge de dones inferior a 51,6%. El districte més poblat de la ciutat de València, Quatre Carreres, té en 2023 una taxa de feminització major de la qual va tindre en 2019.

1.2 NATALITAT I FECUNDITAT

1.2.1 Indicadors principals de natalitat

Figura 7. Nombre de naixements. 2012-2022

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

Veiem en este gràfic que durant el període comprés entre els anys 2012 i 2021, s'ha produït una marcada disminució en el nombre total de naixements registrats a la ciutat. En 2012 es van registrar 7.344 naixements i en 2021 5.607 naixements, la qual cosa suposa 1.735 naixements menys. Esta reducció ha sigut progressiva en la mesura en què solament en un any de la sèrie d'onze va augmentar el nombre de naixements respecte a l'any anterior a la ciutat de València. Com a dada curiosa, en 2013 i 2014 va haver-hi exactament el mateix nombre de naixements.

Taula 5. Indicadors de natalitat. 2008-2022

	2008	2017	2022
Taxa bruta de natalitat	11,0 ‰	7,8 ‰	7,0 ‰
Taxa global de fecunditat	43,6 ‰	34,5 ‰	31,3 ‰
Índex de masculinitat dels naixements	108,1	107,6	109,8

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

La taxa bruta de natalitat¹ ha caigut 4 punts en el període 2008-2022, passant d'11 naixements per cada 1.000 habitants en 2008 a 7 en 2022. Pel que respecta a la taxa global de fecunditat² per a 2022 és de 31,3 naixements per cada 1.000 dones en edat fèrtil, en 2017 esta taxa era de 34,5 naixements i en 2008 esta dada alcançava el de 43,6 naixements, és a dir, ha patit una caiguda de 12,3 punts.

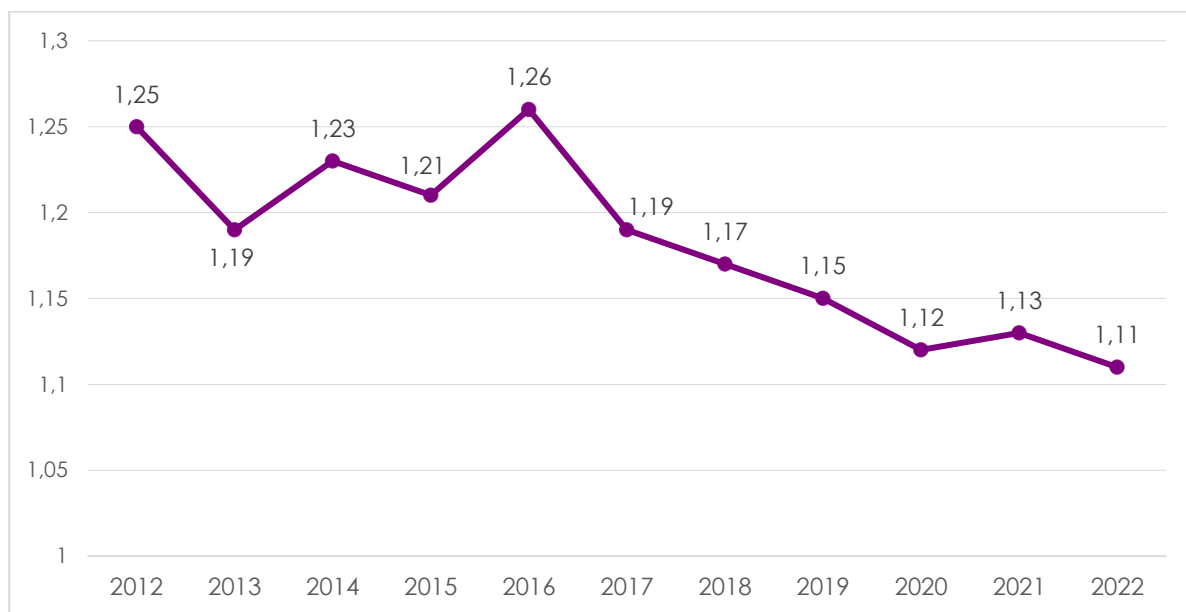
Així mateix, l'índex de masculinitat al naixement, que mesura el nombre d'homes nascuts per cada 100 dones nascudes en un període de temps, és de 109,8 per a 2022, un increment de 2,2 punts respecte a l'any 2017.

¹ Taxa bruta de natalitat: Quocient del número de nascuts vius entre la població calculada a mitat d'any.

² Taxa global de fecunditat: Quocient del nombre de naixements de mare resident a la ciutat durant l'any de referència entre el nombre de dones en edat fèrtil (entre 15 i 49 anys) residents a la ciutat calculat a mitat d'este any.

1.2.2 Índex Sintètic de Fecunditat

Figura 8. Evolució de l'Índex Sintètic de Fecunditat. 2012-2022

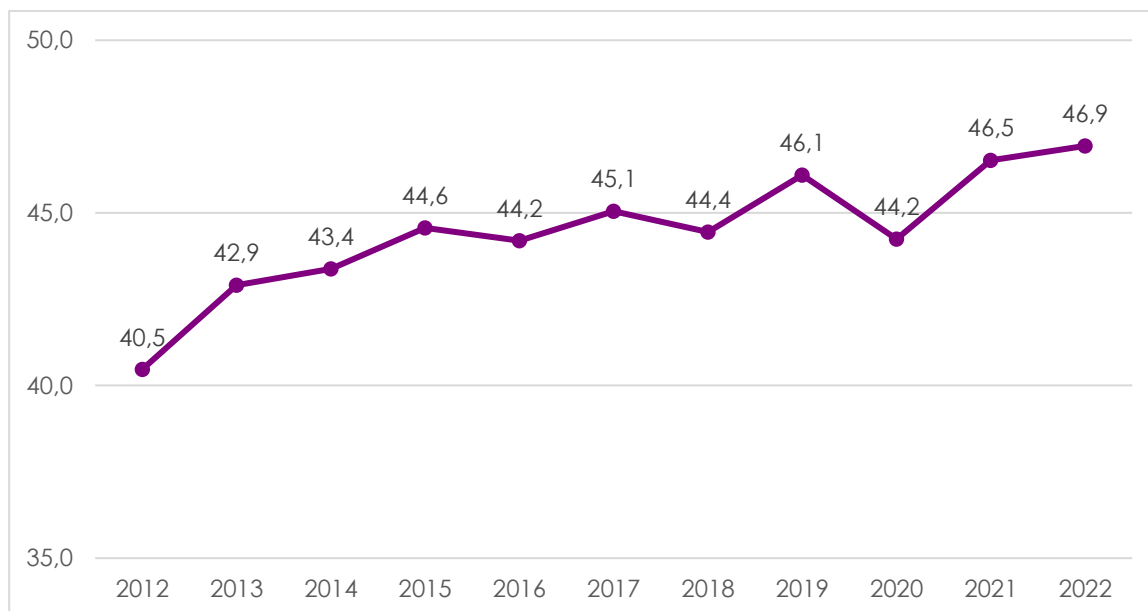

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

En observar l'evolució de l'índex sintètic de fecunditat³ durant els últims onze anys, des de 2012 fins a 2022, veiem com les xifres fluctuen amb una tendència general descendent, amb els últims cinc anys estudiats, és a dir, de 2018 a 2022, marcant valors molt baixos respecte a la sèrie històrica, la qual cosa mostra que en estos moments s'espera que les dones en edat fèrtil tinguin menys fills i, en qualsevol cas, una descendència definitiva molt per davall de la taxa de reposició.

1.2.3 Naixements de mare no casada

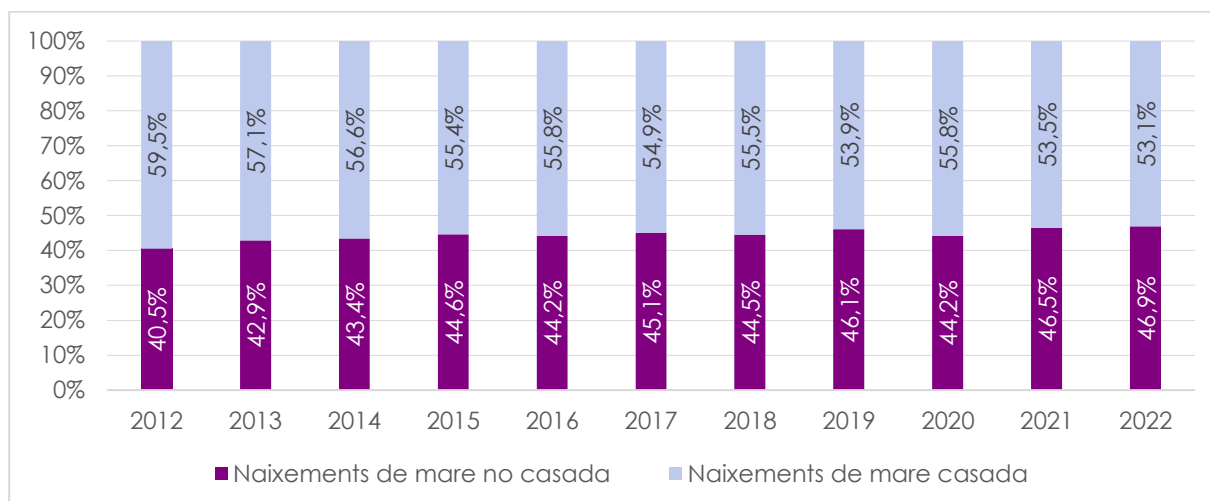
Figura 9. Evolució dels naixements de mare no casada. 2012-2022

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

³ Índex sintètic de fecunditat: Nombre esperat de fills per dona al llarg de la seua vida fèrtil. S'obté com a suma de les taxes específiques de fecunditat.

Figura 10. Naixements de mare no casada i casada. 2012-2022

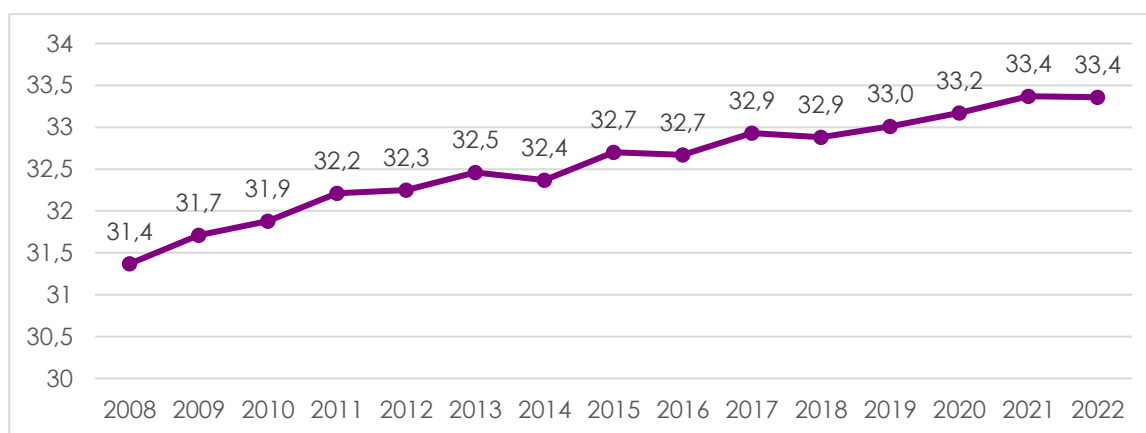

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

En estes dos gràfiques el que més destaca és la tendència ascendent dels naixements de mare no casada que ha tingut lloc en el període entre els anys 2012 i 2022, on van passar de suposar el 40,5% dels naixements a ser el 46,9%. El creixement no és absolutament lineal sinó que hi ha xicotetes diferències, per exemple una caiguda de quasi dos punts percentuals de 2019 a 2020 per a tornar a créixer altres dos punts percentuals en 2021, en qualsevol cas la tendència és clara.

1.2.4 Edat mitjana a la maternitat⁴

Figura 11. Evolució de l'edat mitjana a la maternitat. 2008-2022

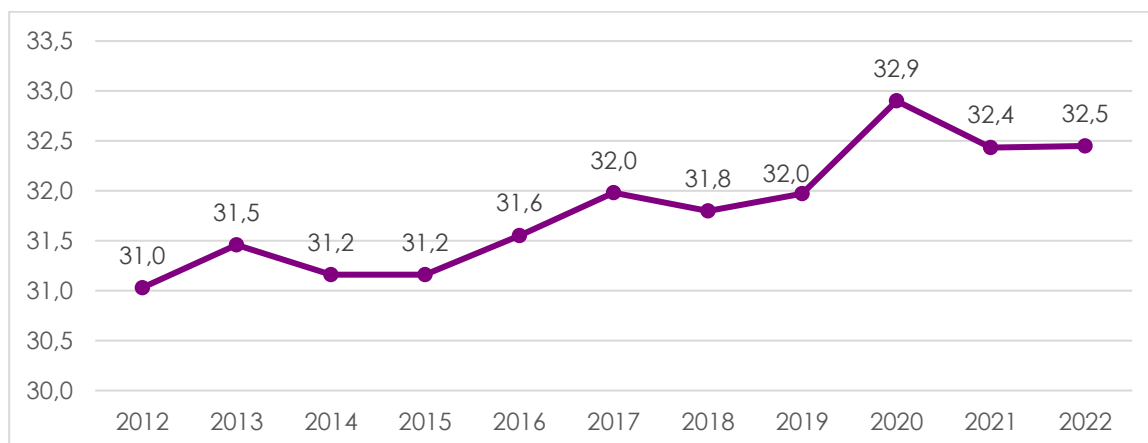

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

Este gràfic de l'edat mitjana a la maternitat reflecteix que per a 2022 esta dada se situa en els 33,4 anys, alcançant el punt més alt d'una tendència ascendent que s'ha observat des de 2008. En comparació amb l'inici del període, quan era de 31,4 anys, això representa un augment d'aproximadament dos anys de "retard" de la maternitat en el període observat. Entre les causes que podem trobar per a explicar l'evolució d'este fenomen es troben l'extensió dels anys dedicats a la formació, al costat de la dificultat de les dones joves per a trobar estabilitat en el mercat laboral i com a conseqüència per a independitzar-se i constituir una unitat pròpia de convivència fora del domicili matern-patern.

⁴ Edat mitjana a la maternitat: Mitjana aritmètica de les edats a les quals les dones tenen als seus fills, ponderada per les taxes específiques de fecunditat de cada grup d'edat.

Figura 12. Evolució de l'edat mitjana a la maternitat al primer naixement. 2012-2022

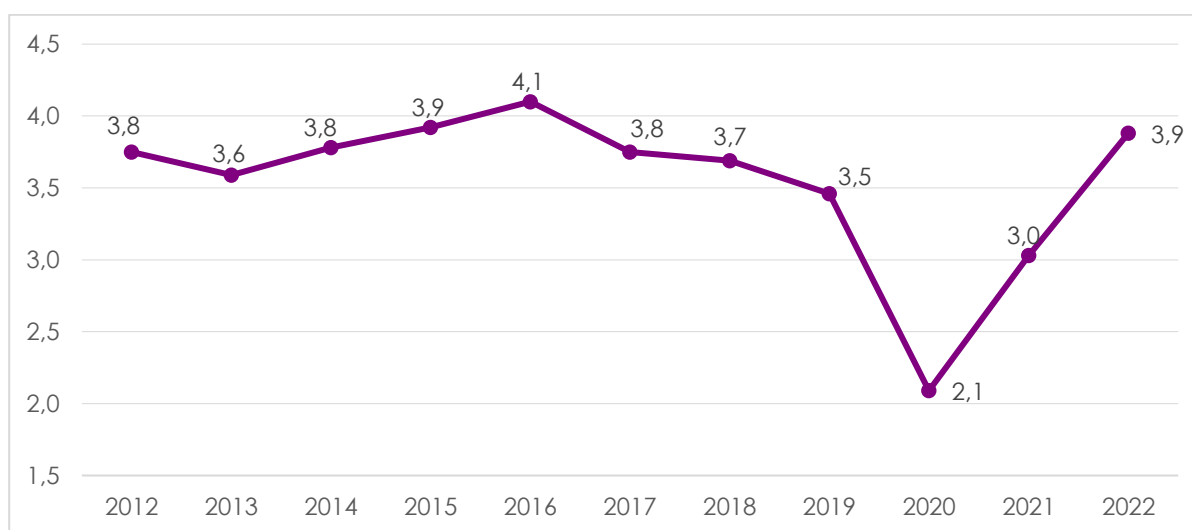
Font: Moviment Natural de la Població. INE.

L'edat mitjana a la maternitat al primer naixement en 2022 (32,5 anys) és 1,5 anys superior a 2012 (31,0 anys). S'observa al llarg de la sèrie arreplegada un creixement constant amb lleugeres variacions.

La conclusió dels últims dos punts seria que es produïx un retard general en el calendari reproductiu de les dones, tant major en el retard del primer descendent, 1,5 anys més tard que fa 11 anys; sent un retard de 1,1 anys per a la maternitat total.

1.3 NUPCIALITAT

Figura 13. Evolució taxa bruta de nupcialitat. 2012-2022. (Tants per mil)

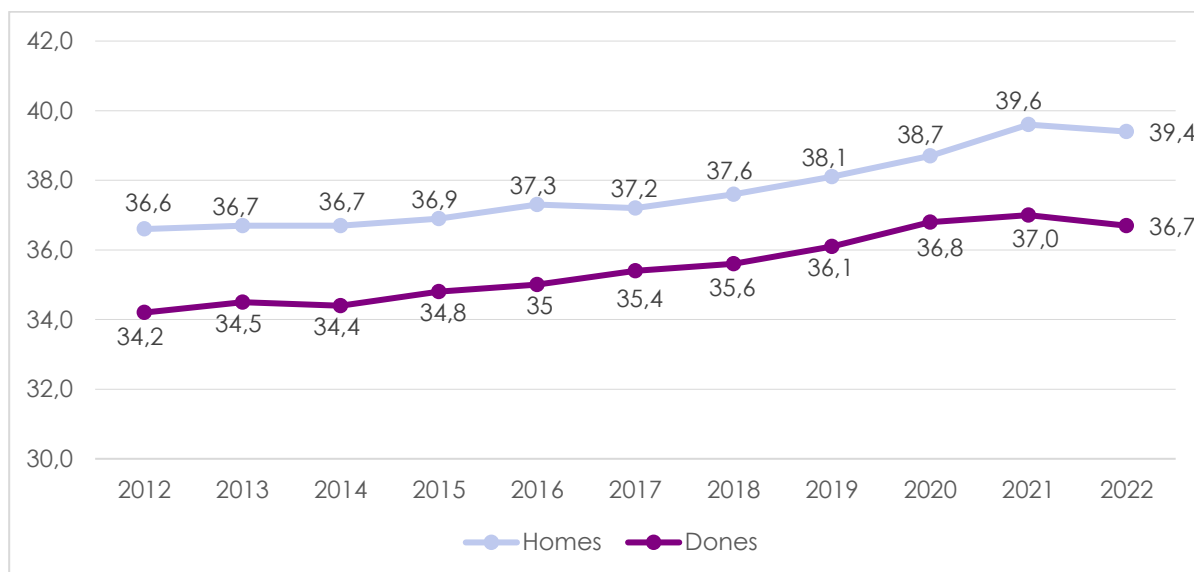

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

L'anàlisi de la sèrie temporal de la taxa bruta de nupcialitat⁵ entre els anys 2012 i 2022 ha de dur-se a terme amb cura. Entre els anys 2012 i 2019 s'ha mogut en un rang entre 4,1 i 3,5, sent molt baixa al llarg de tota la sèrie. Des de 2013 fins a 2016 va seguir una dinàmica lleugerament ascendent, la qual va canviar de 2016 a 2019. L'any 2020, probablement a causa de totes les complicacions socials de la pandèmia COVID-19, va descendir fins a 2,1, dada que sembla recuperar-se ja que en 2022 va tornar al rang abans mencionat.

⁵ Taxa bruta de nupcialitat: Quocient entre el nombre de matrimonis inscrits al llarg d'un any i la població calculada a mitat d'eixe mateix any, expressat en tant per mil habitants.

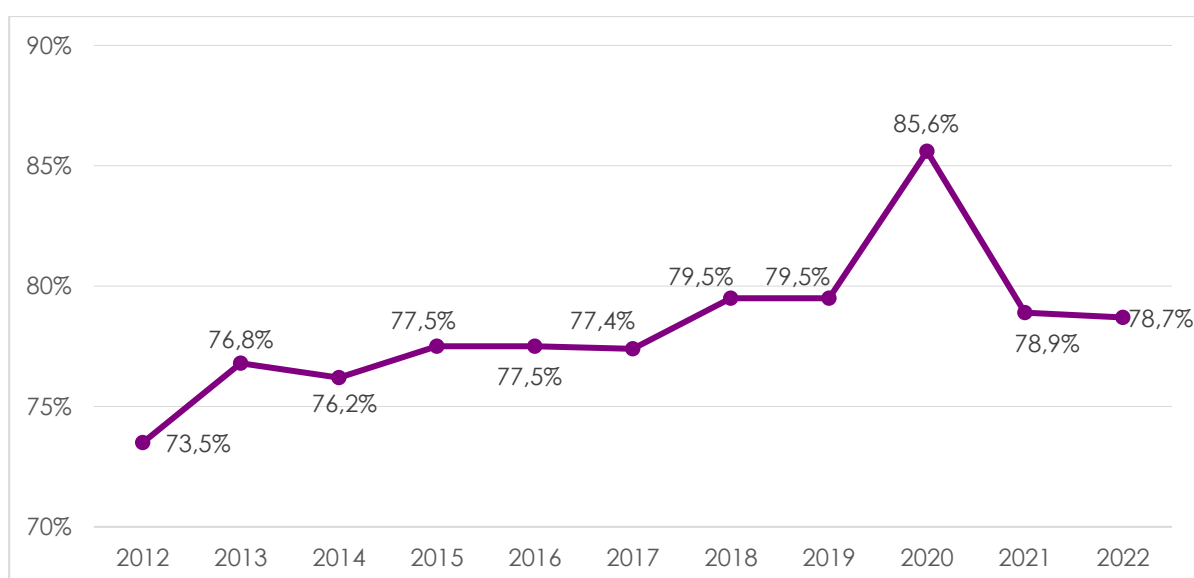
Figura 14. Edat mitjana a la nupcialitat per sexe. 2012-2022

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

En estudiar esta figura de l'evolució de l'edat mitjana a la nupcialitat entre 2012 i 2022 trobem dos coses que criden l'atenció a primera vista: en primer lloc, l'increment de l'edat mitjana per a tots dos sexes, que presenta un augment de quasi tres anys per a cada sexe. I en segon lloc, que l'edat mitjana a la nupcialitat dels homes es troba sempre per damunt dels dos anys de la dada de les dones. Esta distància no s'ha reduït en els últims deu anys.

Figura 15. Percentatge de matrimonis exclusivament civils. 2012-2022

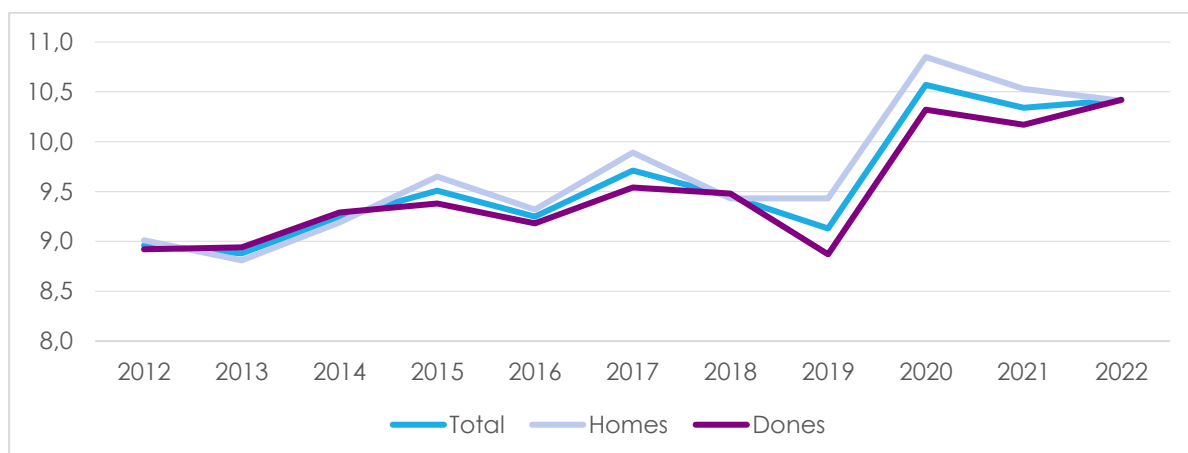

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

Ací observem un canvi ressenyable en el percentatge de matrimonis segons el tipus de celebració. L'any 2012, el 73,5% dels matrimonis que es duïen a terme eren exclusivament amb celebració civil, una tendència en creixement constant fins a 2019, on va aconseguir el 79,5%. L'any de major gravetat de la pandèmia COVID-19 va augmentar fins al 85,6% probablement a causa de la precaució a l'aglomeració en les cerimònies religioses. Per als anys posteriors, el 2021 i el 2022, el percentatge de matrimonis de celebració exclusivament civil es va assemblar molt a les dades de 2015 fins 2019, la qual cosa sembla apuntar al fet que continua la tendència comentada després de l'anomalia estadística de l'any 2020.

1.4 MORTALITAT

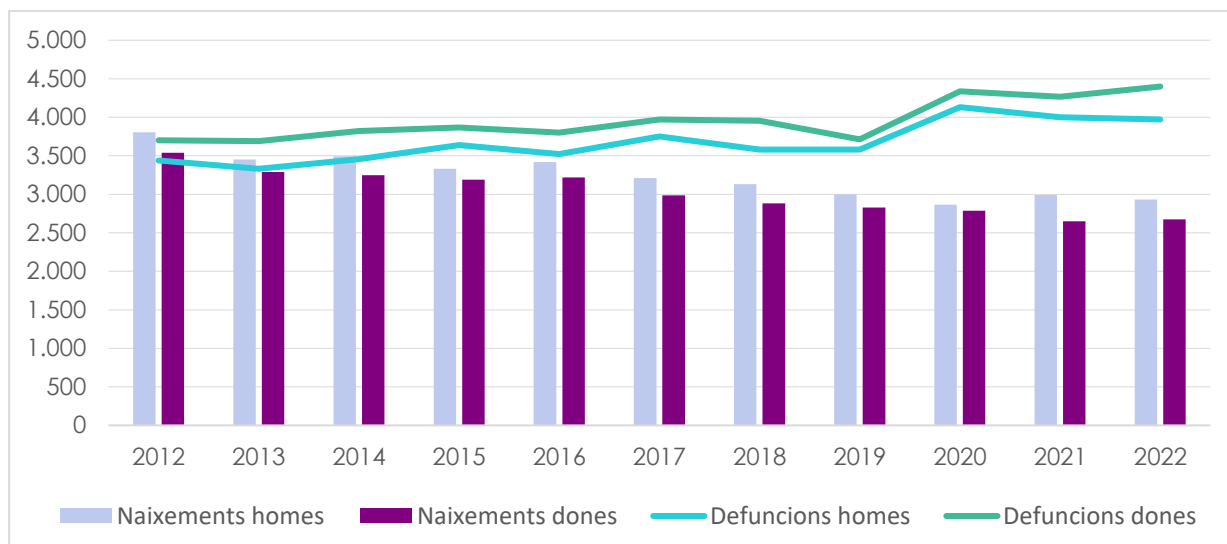
Figura 16. Evolució taxa de mortalitat. 2012-2022. (Tants per mil)

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

L'anàlisi de la taxa bruta de mortalitat⁶ ens presenta de nou una taula els resultats de la qual es veuen alterats pel sorgiment de la crisi sociosanitària derivada de la pandèmia. De 2012 a 2019 les dades, tant el total com els desagregats per sexe, se situen al voltant del 9,0‰ i 9,5‰ amb alguns pics i baixades que no s'allunyen de la norma. No obstant això, en els anys 2020 i el 2021 la dada total es troba en el 10,5‰, lògicament les taxes de mortalitat creixen de manera important estos dos anys per la sobremortalitat associada a la pandèmia. Amb una dada per als homes aproximadament 0,2 o 0,3 per damunt i les dades per a les dones 0,2 o 0,3 per davall de la mitjana. Fins llavors, encara que la dada per als homes era major, no presentava tanta desviació. I per últim, en 2022 la taxa de mortalitat de homes i dones era pràcticament la mateixa, 10,4.

Figura 17. Evolució del nombre de defuncions i naixements per sexe. 2012-2022

Font: Moviment Natural de la Població. INE.

La representació gràfica de l'evolució de les defuncions i dels naixements per sexe a la ciutat de València mostra que les defuncions superen als naixements per a tots dos sexes en cada any des de 2013 fins a 2022, motiu pel qual parlem de saldo vegetatiu negatiu. Una altra constant és que al llarg de tota la sèrie temporal les defuncions de dones superen consistentment a les d'homes, la qual cosa contrasta amb el fet que en cada any d'esta sèrie estudiada hi haja hagut més naixements d'homes que de dones.

⁶ Taxa bruta de mortalitat: Quocient entre el nombre de defuncions al llarg d'un any i la població calculada a mitat d'eixe mateix any, expressat en tant per mil habitants.

1.5 ESPERANÇA DE VIDA

1.5.1 Esperança de vida en nàixer

Taula 6. Esperança de vida en nàixer. 2013-2022

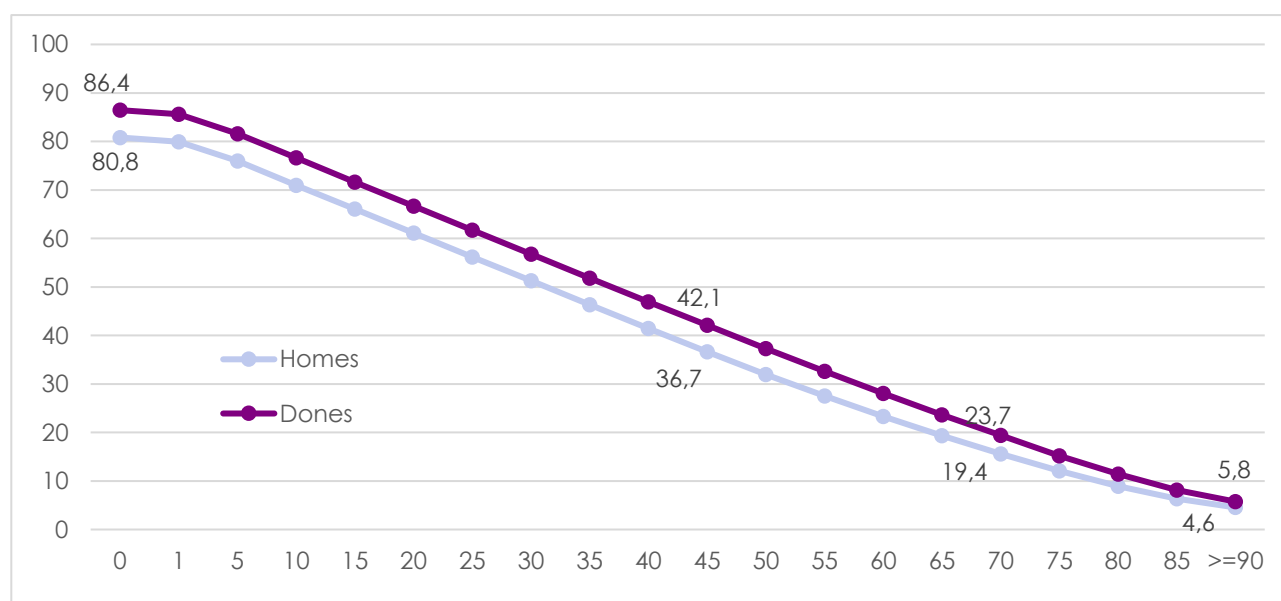
	2013	2015	2017	2019	2021	2022
DONES	85,7	85,9	86,3	86,4	86,4	86,5
HOMES	79,8	80,2	80,5	80,7	80,8	80,8

Nota: Per a millorar l'estimació de l'esperança de vida, les dades de defuncions s'agreguen en períodes de 4 anys (per a la construcció de les corresponents taules de mortalitat). Per simplicitat, en esta taula s'indiquen solament els últims anys de cada quadrienni emprat. Així, per exemple, la dada de l'any 2017 s'ha construït a partir de les dades de defuncions acumulades en el període 2014-2017.
Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Durant el període comprés entre els anys 2013 i 2022, es registra un increment continu en l'esperança de vida en nàixer tant per a dones com per a homes, encara que com ja hem vist al llarg d'este treball les dones tenen una esperança de vida notòriament més elevada, pròxima als quasi sis anys. L'any 2013 l'esperança de vida per a les dones era de 85,7 anys, mentres que per a l'any 2022 es va elevar a 86,5 anys, suposant un augment de 0,8 anys. D'altra banda, els homes van experimentar un increment d'un any en la seua esperança de vida, passant de 79,8 anys en 2013 a 80,8 anys en 2022.

1.5.2 Esperança de vida segons edat

Figura 18. Esperança de vida segons edat. 2019-2022

Font: Taules de mortalitat. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

L'esperança de vida segons l'edat presenta diferències entre dones i homes en tots els grups d'edat, sent major per a les dones en comparació amb els homes. No obstant això, esta bretxa sembla reduir-se a mesura que avança l'edat.

En nàixer, l'esperança de vida és de 86,4 anys per a les dones i 80,8 anys per als homes, amb una diferència de 5,6 anys. Als 45 anys, l'esperança de vida és de 42,1 anys per a les dones i 36,7 anys per als homes, amb una diferència de 5,4 anys. Als 65 anys, l'esperança de vida és de 23,7 anys per a les dones i 19,4 anys per als homes, amb una diferència de 4,3 anys. Per als 90 o més anys, les dones tenen una esperança de vida de 5,8 anys més, mentres que els homes 4,6 anys. La sobremortalitat masculina, que explica la raó de la menor esperança de vida, es concentra en les edats més primerenques.

1.6 POBLACIÓ DE NACIONALITAT ESTRANGERA

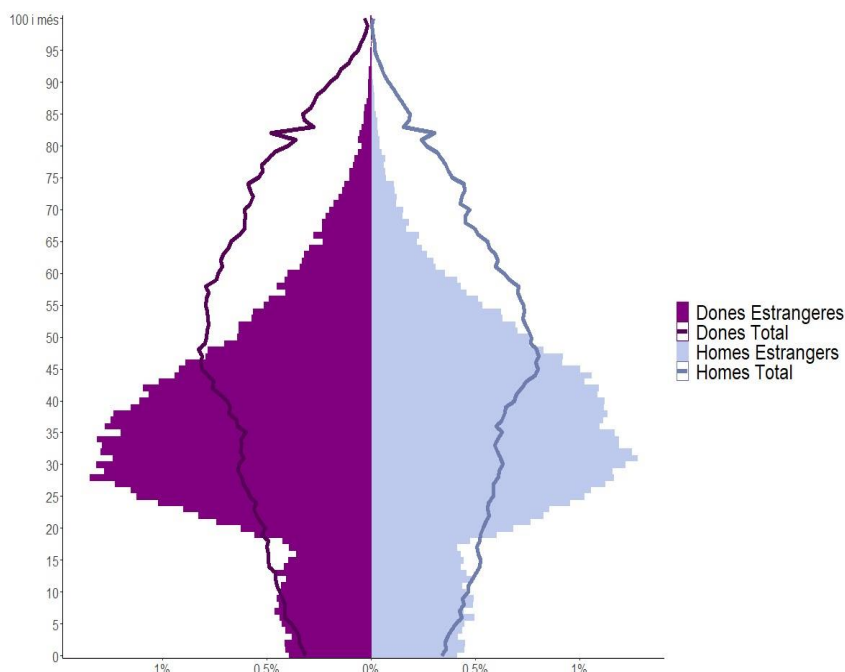
Tenint en compte que en els últims anys a la nostra ciutat s'ha incrementat el nombre de persones de nacionalitat estrangera, és necessari l'anàlisi per separat de l'estructura per edat i sexe d'este grup poblacional. Això ens ajudarà a conèixer amb més deteniment les seues característiques demogràfiques i relacionar-les amb el perfil demogràfic de la població en el seu conjunt. La població de nacionalitat estrangera presenta un perfil demogràfic diferenciat del total de la població.

Taula 7. Població de nacionalitat estrangera per sexe i grup d'edat. 2023

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
≤ 4	5.536	2.670	4,0%	2.866	4,3%
5 a 9	6.098	2.959	4,4%	3.139	4,8%
10 a 14	5.861	2.860	4,3%	3.001	4,6%
15 a 19	5.966	2.834	4,2%	3.132	4,8%
20 a 24	10.897	5.479	8,1%	5.418	8,2%
25 a 29	15.508	8.169	12,1%	7.339	11,1%
30 a 34	16.739	8.597	12,8%	8.142	12,3%
35 a 39	15.616	8.134	12,1%	7.482	11,3%
40 a 44	14.112	6.965	10,4%	7.147	10,8%
45 a 49	11.322	5.446	8,1%	5.876	8,9%
50 a 54	8.590	4.059	6,0%	4.531	6,9%
55 a 59	6.142	3.034	4,5%	3.108	4,7%
60 a 64	4.193	2.250	3,3%	1.943	2,9%
65 a 69	2.843	1.594	2,4%	1.249	1,9%
70 a 74	1.872	1.065	1,6%	807	1,2%
≥ 75	1.876	1.127	1,7%	749	1,1%
Total	133.171	67.242	50,5%	65.929	49,5%

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Figura 19. Estructura de la població total i de nacionalitat estrangera. 2023

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Les primeres conclusions que es poden extraure en l'anàlisi de la taula 7 és que la població de nacionalitat estrangera a la ciutat de València (133.171) és bastant igualitària per sexe, les dones representen el 50,5% (un total de 67.242) i els homes el 49,5% (65.929). En la seua comparació respecte al total de la població és un subconjunt menys feminitzat i molt menys envellit.

El gràfic amb les piràmides de població total i població de nacionalitat estrangera contraposades proporciona una perspectiva particularment visual de les diferències en les estructures del total de la població i de la població de nacionalitat estrangera.

En la població en el seu conjunt els grups d'edat amb major pes relatiu respecte al total estan compresos entre els 45 i els 60 anys; en la població de nacionalitat estrangera els grups amb major pes relatiu es troben entre els 25 i els 40 anys.

La diferència major entre una i una altra estructura la trobem en la menor presència entre la població amb nacionalitat estrangera de menors entre els 10 i els 18 anys i sobretot amb molt poca presència d'adults majors, per damunt dels 50 anys.

Taula 8. Població de nacionalitat estrangera segons continent i sexe. 2023

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
UE	34.464	17.459	50,7%	17.005	49,3%
Resta d'Europa	14.879	8.276	55,6%	6.603	44,4%
Àfrica	11.463	3.841	33,5%	7.622	66,5%
Amèrica del Nord	3.108	1.637	52,7%	1.471	47,3%
Amèrica Central	9.173	5.810	63,3%	3.363	36,7%
Amèrica del Sud	40.861	22.038	53,9%	18.823	46,1%
Àsia	19.049	8.113	42,6%	10.936	57,4%
Oceania i altres	174	68	39,1%	106	60,9%

Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de 2023. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

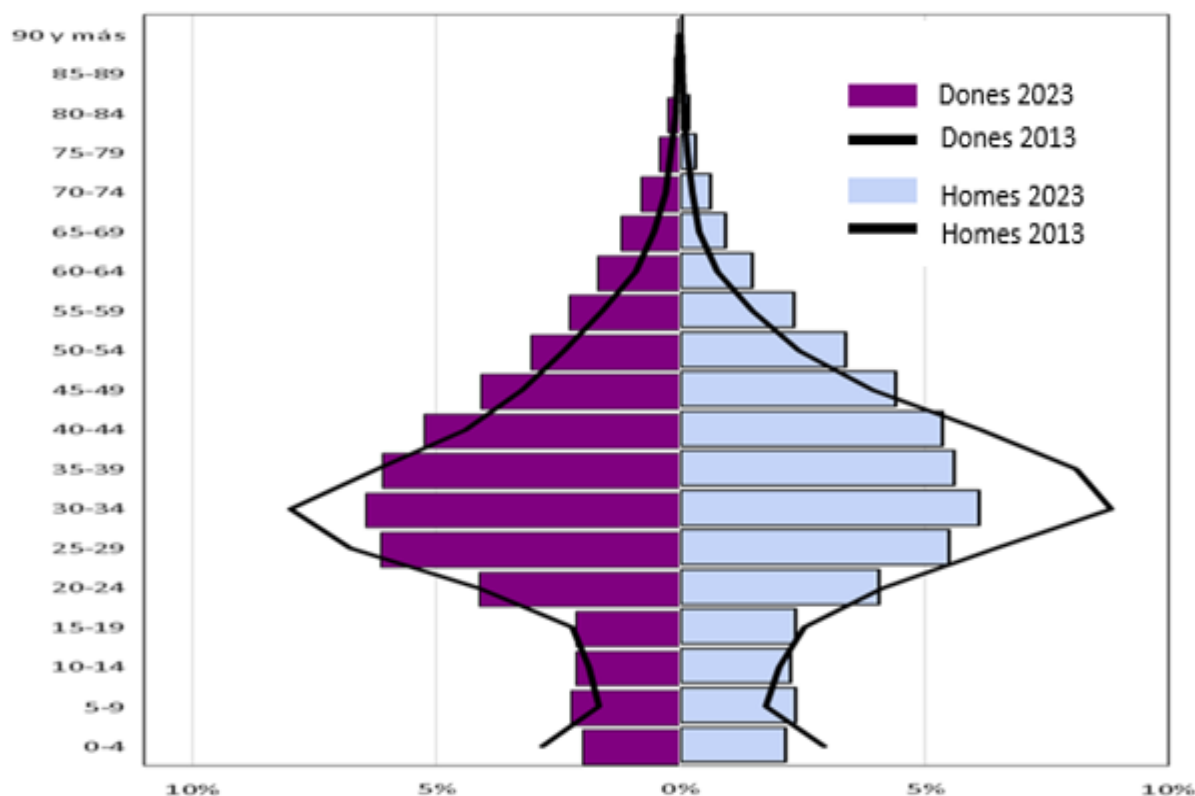
Esta taula amb una divisió de la població estrangera per continent de nacionalitat que residix a la ciutat de València a 1 de gener de 2023 mostra realitats molt diferents en funció de la nacionalitat de les persones.

La població de nacionalitat d'algun país de la UE diferent d'Espanya és de 34.464, dels quals 50,7% són dones; sent este col·lectiu el que mostra una major igualtat en la proporció entre dones i homes.

En la població resident a la ciutat amb nacionalitat d'algun país d'Amèrica del Nord i Amèrica del Sud un 52,7% i 53,9% respectivament del total són dones. Esta distribució per sexe és molt pròxima a la del total de la població.

Troblem una major masculinització en la població amb nacionalitat d'algun país africà o asiàtic. En el cas de la població resident amb nacionalitat d'algun país africà el 66,5% són homes i únicament un terç són dones; respecte a la població amb nacionalitat d'algun país d'Àsia només el 42,6% són dones.

Figura 20. Estructura de la població de nacionalitat estrangera. 2013-2023

Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Veiem en esta figura que l'estructura demogràfica de la població de nacionalitat estrangera, en l'evolució entre 2013 i 2023, ha experimentat lleugers canvis en la distribució per edat. Partim en 2013 d'una estructura amb una clara concentració en els grups d'edat d'adults joves (25 a 39 anys), en 2023 observem un xicotet creixement en la proporció d'adults majors especialment entre 39 i 59. Per a totes dues dates veiem una estructura amb escassa presència de població infantil i sobretot de població major de 60 anys.

Taula 9. Evolució de la població de nacionalitat estrangera. 2003-2023

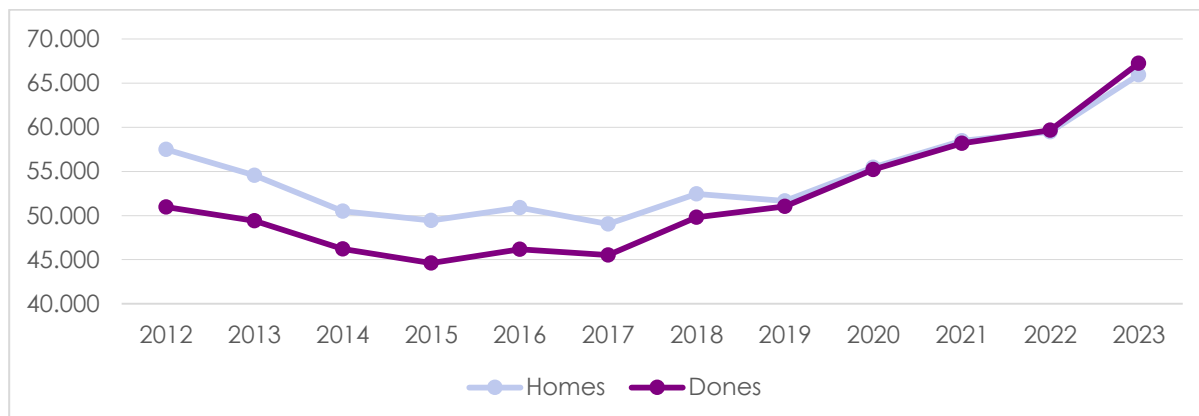
	TOTAL	%	DONES	%	HOMES	%
2003	57.505	7,4%	26.805	6,6%	30.700	8,2%
2007	99.690	12,5%	46.274	11,1%	53.416	13,9%
2011	109.779	13,8%	51.844	12,5%	57.935	15,1%
2015	94.050	11,9%	44.603	10,8%	49.447	13,1%
2019	102.704	12,9%	51.036	12,2%	51.668	13,7%
2020	110.672	13,8%	55.196	13,1%	55.476	14,6%
2021	116.652	14,6%	58.183	13,9%	58.469	15,4%
2022	119.172	14,9%	59.688	14,3%	59.484	15,7%
2023	133.171	16,5%	67.242	15,8%	65.929	17,2%

Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

En els últims 20 anys s'ha incrementat la població de nacionalitat estrangera resident a la ciutat en un 131,6%, ha crescut un 150,9% el nombre de dones amb nacionalitat estrangera i el 114,8% el nombre d'homes.

En este període s'ha igualat substancialment la distribució per sexe de la població de nacionalitat estrangera, en 2003 només el 46,6% d'este grup poblacional eren dones, mestres que en 2023 el 50,5% de la població amb nacionalitat estrangera són dones.

Figura 21. Evolució de la població de nacionalitat estrangera per sexe. 2012-2023

Font: Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Durant el període comprés entre 2011 i 2015, es va registrar un descens progressiu en la població de nacionalitat estrangera, passant de 109.779 en 2011 a 94.050 en 2015. Esta evolució es pot atribuir al retorn de famílies estrangeres als seus països d'origen, per la crisi econòmica. També podem observar fins a 2019 una major proporció d'homes que de dones en la població de nacionalitat estrangera durant este període.

Entre 2015 i 2017, es va registrar una estabilització en el nombre de persones residents amb nacionalitat estrangera i a partir d'eixe any una recuperació gradual de la grandària poblacional anterior a la crisi econòmica, passant des de 2020 a xifres superiors a eixe moment i a una distribució igualitària per sexe.

La població de nacionalitat estrangera a València al gener de 2023 era 133.171 persones, la qual cosa suposa un augment de 14.000 en comparació amb l'any anterior. A un de gener de 2023 la població amb nacionalitat estrangera suposava el 16,5% del total de residents a la ciutat de València.

1.7 MOVIMENTS MIGRATORIS

1.7.1 Immigracions per sexe

Taula 10. Evolució de les altes per immigració per sexe. 2013-2022

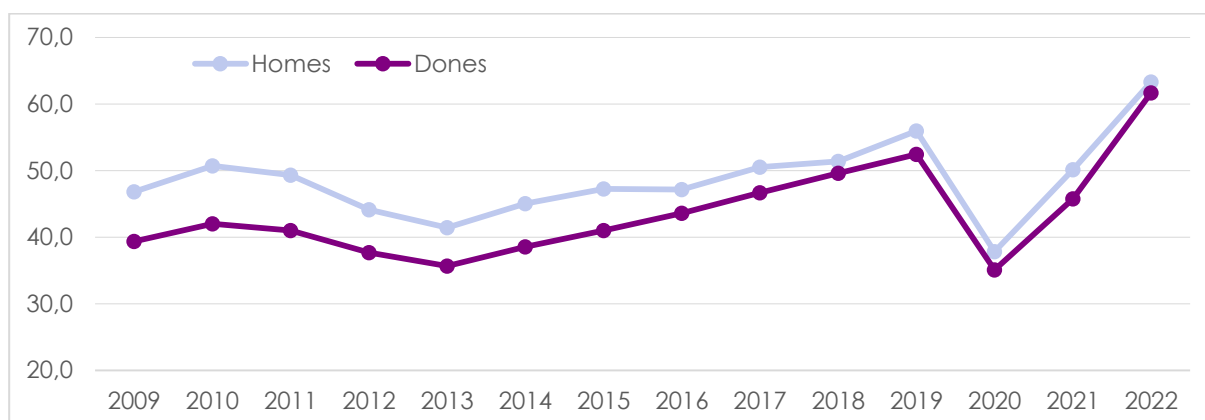
	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
2013	30.376	14.714	48,4%	15.662	51,6%
2014	32.786	15.851	48,4%	16.935	51,7%
2015	34.737	16.904	48,7%	17.833	51,3%
2016	35.866	18.040	50,3%	17.826	49,7%
2017	38.575	19.423	50,4%	19.152	49,7%
2018	40.231	20.721	51,5%	19.510	48,5%
2019	43.214	21.967	50,8%	21.247	49,2%
2020	29.165	14.757	50,6%	14.408	49,4%
2021	38.211	19.180	50,2%	19.031	49,8%
2022	50.169	26.029	51,9%	24.140	48,1%

Font: Moviment registrat al Padró Municipal de Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

En esta taula que mostra les altes per immigració classificades per sexe concloem que la incorporació de població immigrant a la ciutat era un fenomen de creixement lent però constant entre els anys 2013 i 2019 (de 30.376 a 43.214). L'any 2020 es va registrar una baixada significativa, havent-hi únicament 29.165 arribades, la qual cosa probablement es deu a les restriccions al moviment que va comportar la crisi sociosanitària derivada de la pandèmia COVID-19. Després d'eixe any estes dades van recuperar el seu volum esperat i en el 2022 van registrar un total de 50.169, el valor més alt de la sèrie.

Classificant les altes per immigració per sexe observem que fins a 2015 el percentatge de dones estava entorn del 48% i des d'eixe any les dones han sigut majoria però mai superant el 52%, per la qual cosa podem parlar d'un fenomen al final del període amb una estructura per sexe equivalent a la del conjunt de la població empadronada a la ciutat.

Figura 22. Taxa bruta d'immigració per sexe. 2009-2022

Font: Moviment registrat al Padró Municipal d'Habitants. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Esta gràfica mostra que la taxa bruta d'immigració⁷ ha sigut superior per als homes respecte de les dones en tots els anys estudiats (de 2009 a 2022). La taxa d'immigració oscil·la entre 40 altes per immigració per cada 1000 residents i 60 altes %; observem quatre moments en la sèrie, primer la incidència en els fluxos d'immigració de la crisi econòmica que es llig en els descensos d'altes de 2011, 2012 i 2013; segueix a este període un creixement gradual que es veu interromput l'any 2020 i 2021 com a resultat de les restriccions per la pandèmia amb una baixada molt significativa com a tercer moment i en últim i quart moment un creixement posterior en 2022 que ens porta a un màxim en el període.

1.7.2 Emigracions per sexe

Taula 11. Evolució d'emigracions per sexe. 2013-2022

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
2013	25.845	12.496	48,3%	13.349	51,7%
2014	26.105	12.785	49,0%	13.320	51,0%
2015	25.363	12.414	48,9%	12.949	51,1%
2016	24.340	12.095	49,7%	12.245	50,3%
2017	25.482	12.786	50,2%	12.696	49,8%
2018	27.308	13.888	50,9%	13.420	49,1%
2019	27.392	13.988	51,1%	13.404	48,9%
2020	25.094	12.665	50,5%	12.429	49,5%
2021	27.809	14.057	50,5%	13.752	49,5%
2022	28.011	14.280	51,0%	13.731	49,0%

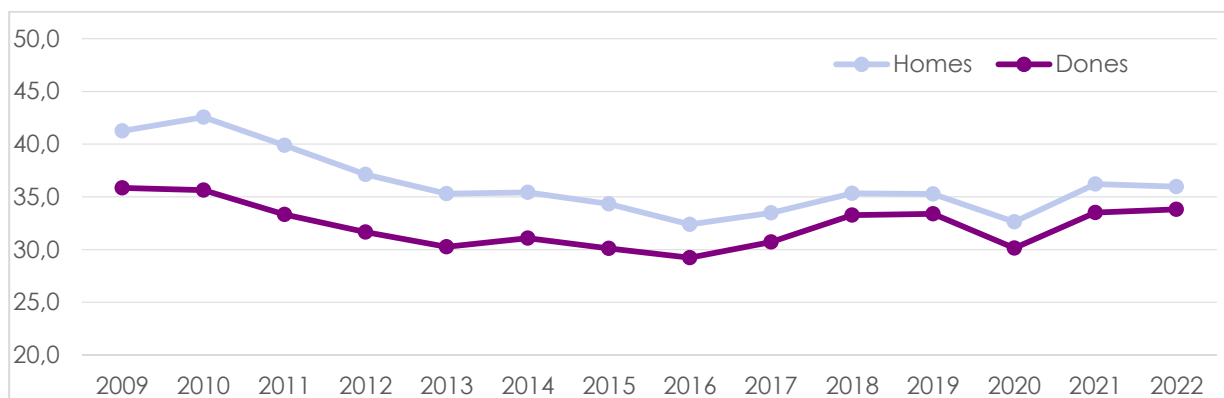
Font: Moviment registrat al Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener de cada any. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

L'estudi de l'evolució de les baixes per emigració per sexe evidencia que al llarg dels anys 2013 fins a 2022 el volum total s'ha mantingut relativament estable, sent el màxim històric 28.011 l'any 2022 i 27.809 en 2021. Convé assenyalar que no va haver-hi cap variació significativa l'any 2020, prova d'això és que va marcar un número molt semblant a 2017 i solament dos mil per davall dels anys immediatament anterior i posterior.

Respecte al percentatge de dones entre les baixes per emigració, va començar sent el 48,3% en 2013, en 2017 va començar a suposar més del 50% i en 2022 representaven el 51%.

⁷ Taxa bruta d'immigració: Quocient del nombre de persones que han immigrat a un lloc i la població calculada a mitat d'eixe any per a eixe lloc, expressat en tant per mil habitants.

Figura 23. Taxa bruta d'emigració per sexe. 2009-2022. (Tants per mil)

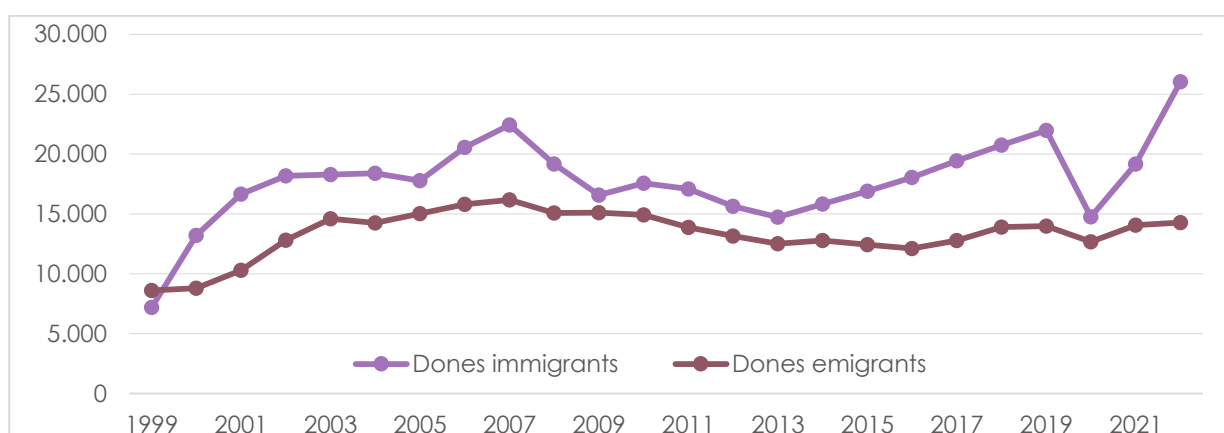

Font: Moviment registrat al Padró Municipal d'Habitants. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Respecte a la taula de la taxa bruta d'emigració⁸ que veiem a dalt s'evidencia que al llarg dels catorze anys estudiats (de 2009 a 2022) les emigracions per cada mil habitants fluctuen entre 30 i 42 arribades per mil habitants. S'ha mantingut la taxa per als homes és una mica més alta que la taxa per a les dones, començant en diferències de 7 o 8 ‰ a unes dades de 2 o 3 ‰ de cadascun dels últims cinc anys estudiats. De 2010 a 2016 es va evidenciar una taxa clarament decreixent, per a després viure un creixement ràpid i una posterior estabilització que l'any 2020, per les restriccions de mobilitat a causa de la pandèmia, va experimentar una disminució respecte a les dades dels dos anys anteriors.

1.7.3 Dones emmigrants i immigrants

Figura 24. Evolució de les dones emigrants i immigrants. 1999-2022

Font: Moviment registrat al Padró Municipal d'Habitants. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Durant el període comprés entre 1999 i 2017 s'observen fluctuacions significatives en l'evolució de les dones tant immigrants com emigrants. Esta taula mostra un saldo migratori positiu en la mesura en què l'arribada de dones immigrants és superior a les emigrants en tots els anys estudiats menys 1999, on hi ha més dones emigrants que immigrants, a partir de llavors tots els anys reflectixen un saldo positiu.

Com hem vist anteriorment, les altes per immigració es van paraitzar de manera brusca en 2020 a causa de la pandèmia COVID-19, fenomen que no va succeir amb les baixes per emigració, part d'estes últimes va ser el col·lectiu de població que va abandonar la ciutat per a anar a residir a altres municipis de l'Àrea Metropolitana.

⁸ Taxa bruta d'emigració: Quocient del nombre de persones que han emigrat d'un lloc i la població calculada a mitat d'eixe any per a eixe lloc, expressat en tant per mil habitants.

2. RELACIÓ AMB L'ACTIVITAT ECONÒMICA I INGRESSOS

2.1 ACTIVITAT LABORAL

Taula 12. Relació amb l'activitat econòmica i sexe. 2022

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Població de 16 i més anys	666,8	352,9	52,9%	313,9	47,1%
Activa	378,5	187,5	49,5%	191,0	50,5%
Ocupada	328,5	159,9	48,7%	168,6	51,3%
Desocupada	50,0	27,6	55,2%	22,4	44,8%
Busquen primer treball	3,5	1,1	31,4%	2,3	65,7%
Inactiva	288,4	165,4	57,4%	122,9	42,6%

Nota: Dades en milers.

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

L'any 2022, de la població total de 16 i més anys, el 52,9% són dones i el 47,1% són homes. La població activa representa el 56,8% del conjunt de la població de 16 i més anys, un 49,5% de la població activa són dones i mostren una presència creixent en els últims anys. Destaquem que entre la població desocupada les dones representen més de la mitat, el 55,2%.

En la població inactiva les dones també són majoria, representen l'any 2022 el 57,4% del total. Les dades bàsiques del mercat laboral per sexe ens indiquen clarament que existixen diferències acusades per sexe. Les dones continuen participant menys que els homes en l'activitat laboral i aquelles que són actives laboralment patixen una taxa d'atur superior als homes.

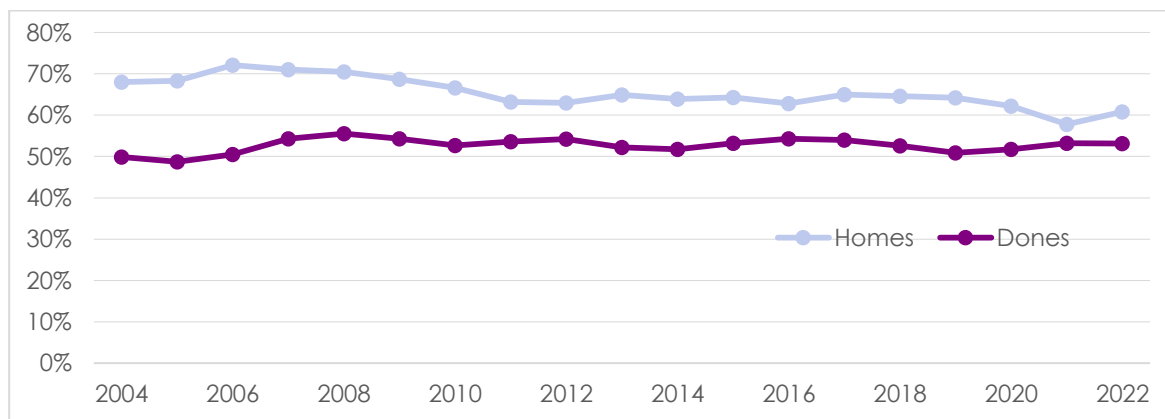
Taula 13. Evolució de la taxa d'activitat. 1980-2022

	DONES	HOMES
1980	25,8%	69,7%
1985	30,4%	67,6%
1990	34,1%	69,3%
1995	39,1%	62,3%
2000	42,7%	64,9%
2005	48,7%	68,3%
2010	52,7%	66,6%
2015	53,2%	64,3%
2019	50,9%	64,2%
2020	51,7%	62,2%
2021	53,2%	57,8%
2022	53,1%	60,8%

Nota: Hi ha hagut un canvi de base poblacional en l'estimació de la EPA derivada del Cens de Població i Habitatge del 2011.

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

Figura 25. Taxa d'activitat. 2004-2022

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

La tendència de la taxa d'activitat per sexe al llarg d'aproximadament quatre dècades mostra el notable canvi en la participació laboral de les dones.

En 1980, només una quarta part de les dones de 16 i més anys eren actives laboralment, ja siga ocupades o en cerca d'ocupació; no obstant això, l'any 2010, més de la mitat de les dones en eixe rang d'edat estaven actives. A partir de llavors, la taxa d'activitat femenina s'ha estabilitzat en dades percentuals al voltant del 50% i del 54%.

Respecte als homes, la taxa d'activitat en el període estudiat per norma general s'ha situat entorn del 60% i el 70%, amb l'excepció de l'any 2021, probablement a causa de l'impacte socioeconòmic de la pandèmia de l'any 2020, que va suposar un descens de la taxa d'activitat masculina fins al 57,8%. L'any 2022 la taxa d'activitat dels homes va créixer en 3 punts percentuals, encara que continua a altres 3 de la taxa d'activitat que es va registrar per a 2019, la qual cosa assenyala un creixement lent.

La dada per a les dones no sembla mostrar cap alteració en els anys relatius a la crisi sanitària de la pandèmia COVID-19. De fet, la taxa d'activitat femenina va augmentar lleugerament mentre la taxa d'activitat masculina va decreïxer. Pot ser degut a la diferència en la distribució de l'ocupació femenina i masculina per sector d'activitat.

Taula 14. Evolució taxa d'activitat femenina per grups d'edat. 2004-2022

	16-24	25-54	55 i més
2004	45,8%	74,9%	10,9%
2005	43,2%	72,5%	14,2%
2006	50,9%	72,3%	16,0%
2007	51,2%	78,0%	16,9%
2008	52,4%	80,8%	16,8%
2009	48,7%	79,4%	19,5%
2010	48,7%	81,5%	17,9%
2011	44,5%	84,3%	18,3%
2012	41,8%	83,6%	19,3%
2013	35,0%	84,6%	20,5%
2014	38,1%	83,1%	19,8%
2015	32,3%	85,9%	19,5%
2016	39,6%	86,0%	21,7%
2017	34,4%	84,3%	23,1%
2018	37,3%	82,2%	23,6%
2019	27,4%	83,3%	21,4%
2020	29,7%	84,4%	22,0%
2021	40,8%	86,1%	23,8%
2022	33,0%	84,8%	25,6%

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

Esta taula arreplega l'evolució que ha experimentat la taxa d'activitat femenina estudiada en tres grups d'edat, 16 a 24 representa la primera incorporació al mercat laboral; 25 a 54 edat central de la vida laboral i 55 i més, l'etapa final en el mercat laboral.

Les dades per al primer grup d'edat presenten una tendència molt inestable, superant el 50% en els anys previs a la crisi econòmica de 2008 i baixant per davall del 30% en anys posteriors. En 2021 se situa prop del 41% després de dos anys per davall del 30%, donant a entendre que després de la pandèmia moltes dones joves van entrar al mercat laboral.

El grup d'edat 25-54 porta des de 2011 estabilitzat entre el 82% i el 86%. En els primers anys estudiats les dades no superaven el 75%, però en els anys previs a la crisi econòmica moltes dones van accedir al mercat laboral romanent actives durant i després de la crisi.

Finalment, el grup de 55 i més anys presenta una tendència a l'alça, sent el 10,9% del primer any estudiat la dada més baixa i el 25,6% de l'últim any estudiat la dada més elevada. Que moltes dones en eixe grup d'edat continuen actives pot ser vist com una evidència que les dones abandonen el mercat laboral en molta menor mesura que ocorria abans, mantenint-se actives en major proporció al llarg de tota la vida laboral.

2.2 INACTIVITAT LABORAL

Taula 15. Inactivitat segons sexe i grup d'edat. 2022

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Total	288,4	165,5	60,2%	122,9	39,8%
16-24	48,2	21,1	43,8%	27,1	56,2%
25-29	7,2	4,0	55,6%	3,2	44,4%
30-54	32,6	20,3	62,3%	12,3	37,7%
55 i més	200,4	120,1	59,9%	80,4	40,1%

Nota: Dades en milers.

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

L'any 2022, d'un conjunt de 288,4 mil persones que es troben inactives, 165,5 mil són dones, la qual cosa representa el 60,2% del total.

És oportú destacar que en el grup d'edat de 16 a 24 anys les dones inactives presenten un percentatge menor al dels homes, tenint elles un 43,8%, mentres que en la resta de grups són les dones les que tenen major presència proporcional entre la població inactiva (de la població inactiva de 25 a 29 anys el 55,6% són dones, entre la població inactiva de 30 a 54 anys el 62,3% són dones i 59,9% de la població inactiva de 55 i més anys).

Això suggerix que durant estes etapes, que coincidixen amb la fase dels treballs reproductius i de cures, la distribució d'estes responsabilitats no és equitativa entre els sexes.

Taula 16. Classes principals d'inactivitat segons sexe. 2022

	TOTAL	% DONES	% HOMES
Total	886,8	58,3%	41,7%
Estudiantat	186,1	53,0%	47,0%
Jubilacions	361,0	41,3%	58,7%
Labors de la llar	164,3	88,4%	11,6%
Incapacitació permanent	59,0	48,5%	51,5%
Pensió distinta de la de jubilació	94,0	90,6%	9,4%
Altra situació	22,3	44,4%	55,8%

Nota: Dades en milers i a nivell de província.

Font: Direcció General d'Economia, Emprendiment i Cooperativisme. Generalitat Valenciana.

Entre el grup de població que està duent a terme els seus estudis, la qual cosa hem anomenat l'estudiantat, les dones representen el 53% del total. Per al grup en situació de jubilació, el 41,3% són dones, mentres que en el grup d'inactivitat a causa d'incapacitació permanent suposen el 48,5%.

En l'apartat de la població que ha decidit romandre inactiva per ocupar-se del que podem qualificar com a "labors de la llar", les dones representen el 88,4%. Dit d'una altra manera, aproximadament 1 de cada 9 persones que decidix no treballar ni buscar ocupació per a dedicar-se de manera exclusiva a la cura siga de la llar o de la família és un home.

L'altre grup on les diferències segons sexe són cridaneres, encara que tinguen un menor pes percentual en les causes d'inactivitat, és el de la població que rep un tipus de pensió diferent al de la jubilació, on el 90,6% d'entre els qui la perceben són dones, entre estes últimes de forma molt significativa estarien les pensions de viduïtat i les no contributives, de quantia molt més baixa que les pensions de jubilació.

2.3 OCUPACIÓ

Taula 17. Evolució de les dones ocupades. 1980-2022

	OCUPADES (MILERS)	% RESPECTE POBL. OCUPADA
1980	64,3	29,0%
1985	67,1	33,0%
1990	82,3	33,0%
1995	81,3	36,0%
2000	113,3	39,2%
2005	150,5	41,8%
2010	148,2	44,6%
2015	146,8	48,5%
2019	147,8	45,5%
2020	151,0	48,3%
2021	157,4	50,6%
2022	159,9	48,7%

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

Passem ara a estudiar la presència de les dones dins de la població ocupada. Al llarg de les últimes quatre dècades s'ha registrat un creixement continuat del nombre de dones ocupades, passant de ser aproximadament 64.300 i suposar el 29% del total de població ocupada en 1980 a ser quasi 160.000 i representar el 48,7% l'any 2022.

L'any 2021 les dones, per primera vegada en les sèries estadístiques, van suposar més de la mitat de la població ocupada, sent el 50,6%, encara que en la dada total eren menys que les dones ocupades en el 2022, cosa que significa que l'any 2022 ha marcat un rècord en el volum total de dones que tenen una ocupació a la ciutat de València.

Taula 18. Dones ocupades segons grup d'edat. 1980-2022

	16-24	25-54	55 i més
1980	17,9	37,2	9,2
1985	12,2	44,7	10,3
1990	13,8	60,1	8,3
1995	11,0	63,7	6,6
2000	13,6	92,2	7,5
2005	15,4	119,0	16,1
2010	10,7	116,3	21,2
2015	4,5	119,3	23,2
2019	6,1	114,4	27,4
2020	6,5	114,2	30,3
2021	8,8	113,3	35,4
2022	7,7	115,3	37,0

Nota: Dades en milers.

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

S'ha observat una disminució en el nombre de dones ocupades del grup d'edat més jove, passant de 17.900 en 1980 a 7.700 en 2018. La quantitat va disminuir fins als anys de la bombolla immobiliària i a partir d'eixe moment va tornar a créixer malgrat mantindre's en uns nivells molt baixos en els anys més recents. En estes dades veiem clarament una tendència al retard en l'edat d'incorporació al mercat laboral per ampliació dels anys d'estudi.

Els altres dos grups d'edat estudiats han presentat alguns canvis. El grup de 25 a 54 anys entre les dones ocupades va créixer de 37.200 a 119.000 des de 1980 fins a 2005, però s'ha mantingut amb alts i baixos entre els 111.000 i els 120.000 des de llavors.

El grup de 55 i més anys es va mantindre entre 6.500 i 10.500 entre 1980 i 2000. Amb la bombolla va pujar de 7.500 a 16.100 i ha continuat augmentant fins i tot durant la crisi (pujada de 2.000 des de 2010 fins a 2015) i durant la pandèmia COVID-19 (creixement de 10 mil entre 2019 i 2022). S'evidencia que un nombre creixent de dones no abandona el mercat laboral en cap moment de la vida laboral.

Taula 19. Taxa de treball segons sexe i grup d'edat. 2006-2022

		TOTAL	16-24	25-54	55 I MÉS
2006	TOTAL	55,8%	43,3%	77,5%	22,9%
	DONES	45,2%	40,9%	65,9%	15,2%
	HOMES	66,6%	45,4%	88,3%	31,9%
2014	TOTAL	43,5%	17,8%	67,2%	20,1%
	DONES	39,8%	18,0%	64,8%	16,5%
	HOMES	47,6%	17,9%	69,6%	25,0%
2019	TOTAL	49,7%	24,5%	77,0%	23,4%
	DONES	42,9%	18,4%	70,9%	18,2%
	HOMES	57,2%	30,1%	83,1%	30,2%
2020	TOTAL	47,2%	20,3%	73,0%	24,9%
	DONES	42,5%	19,4%	69,1%	19,4%
	HOMES	52,7%	21,1%	77,4%	31,9%
2021	TOTAL	46,6%	21,5%	73,6%	23,8%
	DONES	44,1%	25,6%	71,1%	21,6%
	HOMES	49,6%	17,2%	76,2%	26,7%
2022	TOTAL	49,2%	23,1%	76,1%	25,8%
	DONES	45,3%	24,0%	72,1%	22,9%
	HOMES	53,7%	22,1%	80,2%	29,8%

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

La taxa d'ocupació total se situava a l'inici del període arrellegat en un 55,8% de la població en edat laboral (majors de 16 anys), un 45,2% per a les dones i un 66,6% per als homes. Els anys posteriors a la crisi econòmica esta taxa s'ha anat recuperant fins a aconseguir en 2022 el 45,3% per a dones i el 53,7% per als homes. Tant en dones com en homes disminueix la taxa d'ocupació per als menors de 25 anys pel retard en l'edat d'incorporació al mercat laboral. La taxa d'ocupació femenina per a les edats centrals i adultes majors té una tendència important a créixer, més enllà de la conjuntura econòmica.

2.4 CONTRACTACIÓ

Taula 20. Temporalitat en la nova contractació. 2006-2022

	Contractes a dones	Temporalitat total	Temporalitat en dones
2006	47,6%	89,8%	89,6%
2009	50,8%	91,3%	91,2%
2012	46,0%	92,1%	90,9%
2015	45,1%	92,5%	91,3%
2018	44,6%	89,9%	89,8%
2019	46,3%	90,4%	90,1%
2020	44,0%	90,5%	89,5%
2021	45,8%	89,7%	89,3%
2022	47,2%	61,7%	60,6%

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

Excepte l'any 2009 en el qual els contractes a dones suposen el 50% del total de contractes, en cap altre moment de la sèrie arriben a la mitat: per a l'any 2022 els contractes a dones són el 47,2%, igual que l'any 2006, la resta d'anys estudiats excepte 2009 se situen per davall d'este percentatge.

Des de 2009 fins a 2018, s'observa una disminució progressiva en el percentatge de nous contractes firmats a dones, suposant aproximadament el 45%. Esta tendència s'ha vist acompanyada per la creació majoritària d'ocupacions temporals, trobant-se en dades percentuals pròxim al 90% en cada any estudiat i presentant poca variació per sexe en este tipus de contracte. Només en 2022, amb la nova Legislació laboral, es redueix de manera important la temporalitat.

Taula 21. Percentatge de contractes a temps parcial segons grup d'edat i sexe. 2022

	TOTAL	16 A 24	25 A 29	30 A 39	40 A 44	45 I MÉS
TOTAL	44,7%	62,8%	41,2%	36,9%	37,9%	42,1%
HOMES	35,7%	54,1%	35,0%	29,1%	28,1%	30,4%
DONES	54,8%	71,6%	47,9%	46,4%	49,5%	54,9%

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

L'any 2022, la proporció de contractes a temps parcial firmats per dones va aconseguir el 54,8% del total, contrastant amb el 35,7% dels homes. En cada grup d'edat estudiat el percentatge de contractes a temps parcial entre el total de contracte a dones és superior al dels homes, quasi sempre en valor de 20 punts percentuals. Per a les dones en els nous contractes la jornada a temps parcial és més alta per a les més joves, el 71,6% de les dones de 16 a 24 anys, és molt alta també per a les majors de 44 anys, el 54,9% d'elles firma un contracte a temps parcial.

Per a tots els grups d'edat moltes més dones que homes, proporcionalment, firmen contractes a temps parcial. Sobre esta dada podem comprovar que per a moltes dones l'activitat laboral ha de compaginar-se amb altres obligacions familiars i de cures.

Taula 22. Distribució de la nova contractació per sexe. 2022

	TOTAL	%	% DONES	% HOMES
Total	398.138	100,0%	47,2%	52,8%
Agricultura, ramaderia i pesca	31.814	8,0%	14,2%	85,8%
Indústria	12.878	3,2%	35,3%	64,7%
Construcció	15.801	4,0%	8,6%	91,4%
Serveis	337.645	84,8%	52,5%	47,5%
Comerç i reparacions	39.007	11,6%	62,6%	37,4%
Hosteleria	82.066	24,3%	33,1%	66,9%
Transport i emmagatzematge	64.161	19,0%	55,7%	44,3%
Informació i comunicacions	13.215	3,9%	37,0%	63,0%
Act. Financeres i d'assegurances	2.022	0,6%	61,8%	38,2%
Activitats immobiliàries	1.728	0,5%	51,6%	48,4%
Act. Professionals i científiques	15.906	4,7%	56,8%	43,2%
Act. Administratives	46.360	13,7%	56,9%	43,1%
Adm. Pub., Defensa y S. S.	1.104	0,3%	67,4%	32,6%
Educació	16.483	4,9%	64,4%	35,6%
Act. Sanitàries i serveis socials	20.212	6,0%	78,3%	21,7%
Act. Artístiques i recreatives	22.496	6,7%	45,7%	54,3%
Altres serveis	6.197	1,8%	68,0%	32,0%
Personal domèstic	6.584	1,9%	90,8%	9,2%
Org. Extraterritorials	104	0,1%	64,4%	35,6%

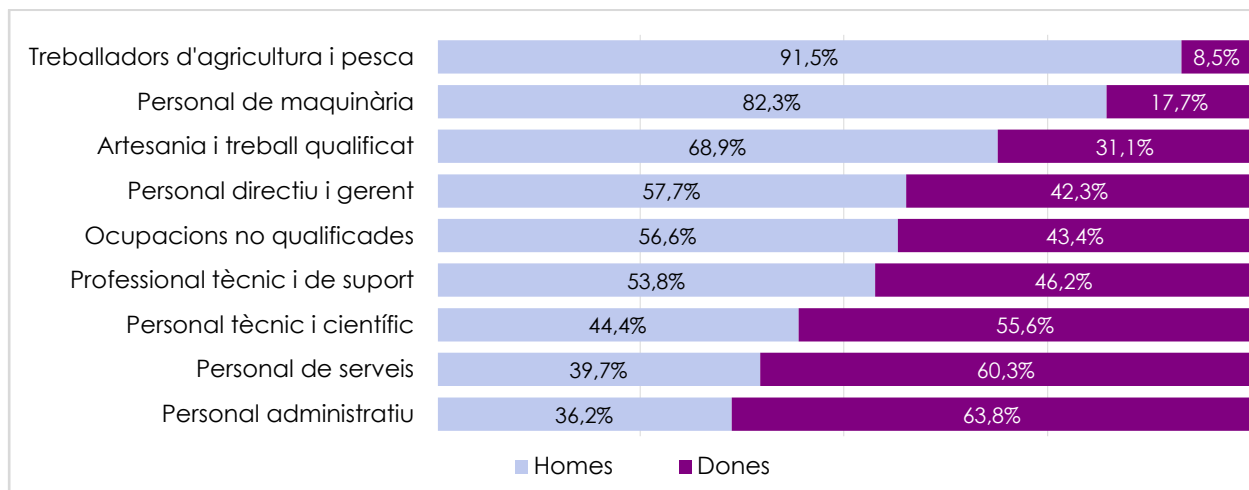
Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

A la ciutat de València hi ha una preponderància clara del sector de servicis, amb un total de 84,8% contractes pertanyents a este sector. A més, es tracta d'un sector feminitzat, ja que del total de contractes en este sector el 52% són dones. Els sectors més masculinitzats són la construcció on el 91,4% dels nous contractats són homes i l'agricultura on el 85,8% de les contractacions són a homes.

Dins del sector de servicis, destaquen com especialment feminitzades les activitats de personal domèstic i les activitats sanitàries, amb respectius 90,8% i 78,3% de contractes firmats per dones. Això es vincula directament amb la relació que continua existint entre sexe femení i les cures, anant més enllà de la llar. En menor mesura, l'educació continua sent un sector molt feminitzat, amb el 64,4%.

D'altra banda, existixen uns certs tipus de servicis no marcadament de cures, com són Administració Pública, Defensa i S.S. (67,4% contractes a dones); comerç i reparacions (62,6%); els financers i d'assegurances (61,8%), els immobiliaris (51,6%) o les activitats professionals i científiques (56,8%), on s'ha aconseguit augmentar les contractacions a dones.

Figura 26. Distribució per grup professional de la nova contractació. 2022

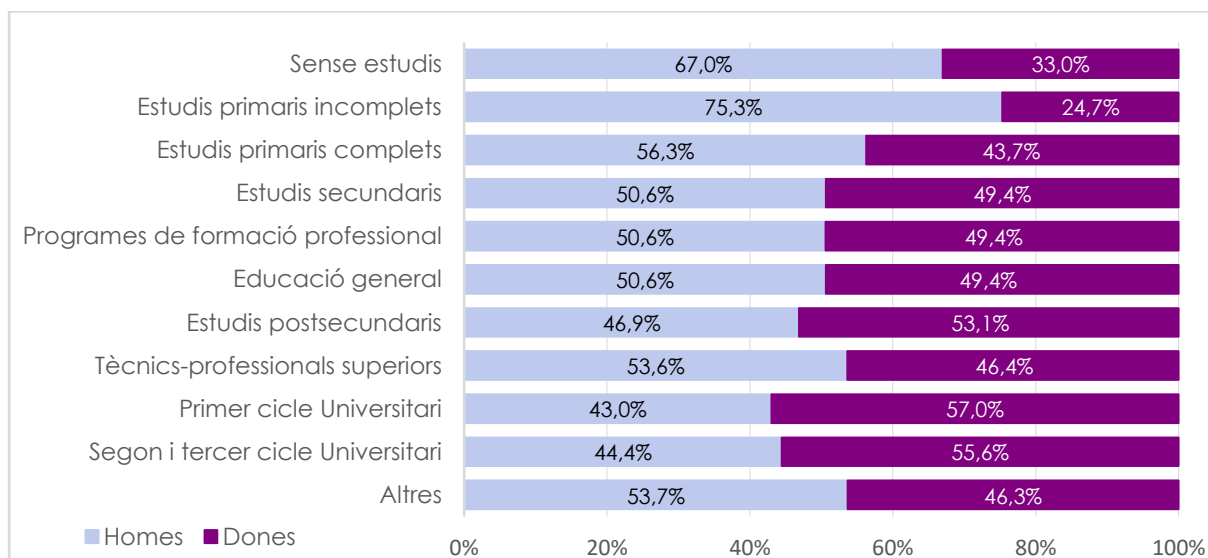

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

La distribució de la nova contractació per grups professionals mostra una clara disparitat de sexe. Mentre en treballs més manuals com l'agricultura i la pesca, el personal de maquinària o l'artesania les dones no arriben a representar el 33% de les contractacions, destaquen com a majoria en àrees com el personal de serveis (on suposen el 58,9%), el personal administratiu (63,8%) i en el personal tècnic i científic (55,6%).

Esta distribució reflectix una clara segregació en el mercat laboral, on els homes tendixen a ocupar rols en sectors industrials i primaris, així com en uns certs servicis com el transport, mentre que les dones estan més presents en àrees de servicis i personal administratiu. Malgrat la seua major representació entre el personal tècnic i científic (55,6% del total de contractes són a dones), existix una baixa proporció de dones en rols directius, espai en el qual a penes representen el 42,3% de les contractacions.

Figura 27. Distribució de la nova contractació per nivell formatiu. 2022

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

L'anàlisi del gràfic revela una correlació entre el nivell educatiu i les oportunitats laborals per a les dones. Per a les persones sense estudis o amb els estudis primaris incomplets, aproximadament el 70% de les contractacions són a homes. Les dones representen més del 50% de la contractació a llocs qualificats com a "Postsecundaris": 1r Cicle Universitari, 57% dones; 2n i 3er Cicle de la Universitari, 55,6% dones.

2.5 AFILIACIONS A LA SEGURETAT SOCIAL

Taula 23. Afiliació a la Seguretat Social per sexe. 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOTAL	357.557	375.983	386.509	376.588	392.010	414.570
DONES	188.795	199.309	205.428	201.749	209.758	222.726
%	52,8%	53,0%	53,1%	53,6%	53,5%	53,7%
HOMES	168.762	176.674	181.081	178.480	182.252	191.844
%	47,2%	47,0%	46,9%	46,4%	46,5%	46,3%

Nota: Mitjana de l'afiliació de l'últim dia per als mesos de març, juny, setembre i desembre.
 Font: Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

Entre les persones afiliades a la Seguretat Social en Centres de Cotització de la ciutat de València el nombre de dones afiliades és i ha sigut en tots els anys estudiats (de 2017 a 2022) superior al d'homes. L'any 2017 suposaven el 52,8% de les persones afiliades i en 2022, el 53,7%. Pel que fa a la dada absoluta, el nombre de dones afiliades a la seguretat social a la ciutat de València durant este període sempre ha estat entre 20.000 i 31.000 per damunt dels homes. Estes dades estan directament relacionats amb la preponderància a la ciutat del Sector Servicis (Educació, Sanitat, Administració, Comerç...).

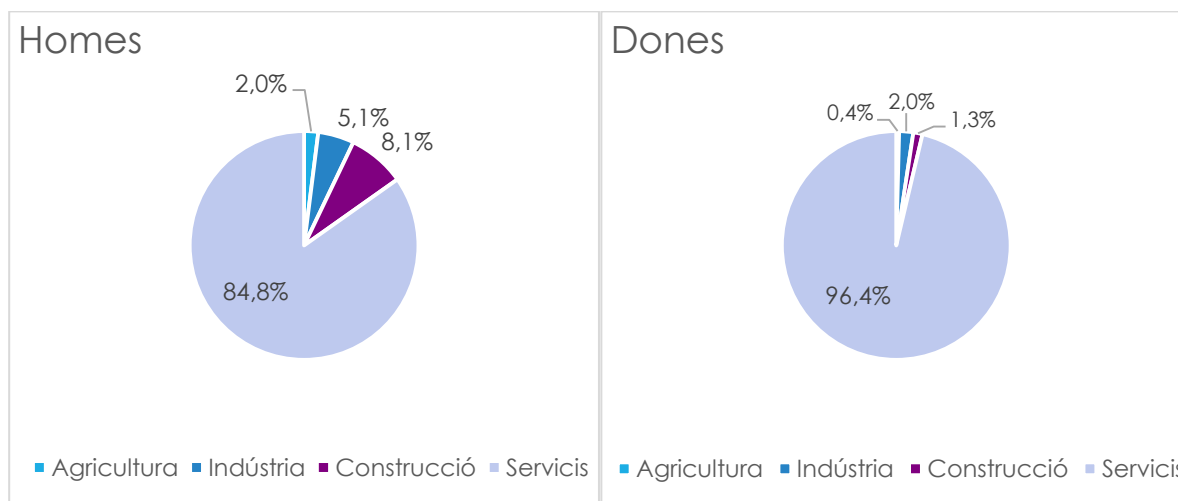
Taula 24. Població afiliada en alta laboral per sexe i grup d'edat. 31/12/2022

	TOTAL	DONES	% DONES VALÈNCIA	% DONES C. VALENCIANA
Total	423.915	229.222	54,1%	46,5%
16-24	28.318	14.472	51,1%	45,6%
25-29	41.561	22.484	54,1%	48,2%
30-34	43.800	23.930	54,6%	47,6%
35-39	46.545	25.574	54,9%	47,3%
40-44	58.281	31.777	54,5%	46,7%
45-49	63.360	34.496	54,4%	46,4%
50-54	55.847	30.262	54,2%	46,0%
55-59	47.451	25.576	53,9%	45,3%
60-64	32.091	17.376	54,1%	45,8%
≥65	6.659	3.274	49,2%	45,5%

Font: Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

Veiem que en tots els grups d'edat la proporció de dones és inferior al 50% en el conjunt de la Comunitat Valenciana, mentre que a la ciutat de València, probablement per la importància del sector servicis, les dones són majoria amb dades entre 51 i 55%, excepte en el de majors de 65, on està en un 49,2%. Destaca el grup de 25 a 29 anys com el més feminitzat de la Comunitat, amb un 48,2% de dones, mentre que el grup de 65 i més és el que menys, amb només un 45,5% de dones.

Figura 28. Afiliació a la Seguretat Social per sexe i sector d'activitat. 31/12/2022

Font: Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

Taula 25. Afiliació a la Seguretat Social per sexe i sector d'activitat. 31/12/2022

	Agricultura	Indústria	Construcció	Servicis
DONES	839	4.517	2.905	220.961
HOMES	4.384	9.731	15.714	164.864

Font: Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

Estes dades permeten veure que l'afiliació de les dones a la seguretat social és moltíssim més dependent del sector servicis que la dels homes. El 96,4% de les dones afiliades a la Seguretat Social l'últim dia de 2022 ho estaven en algun treball inclòs en el sector servicis, del 3,6% restant més de la mitat estan d'alta en una empresa de la indústria, mentres que l'agricultura no representa ni un 0,4% del total. En el cas dels homes hi ha major variació, encara que el sector servicis és també molt majoritari amb un 84,8%.

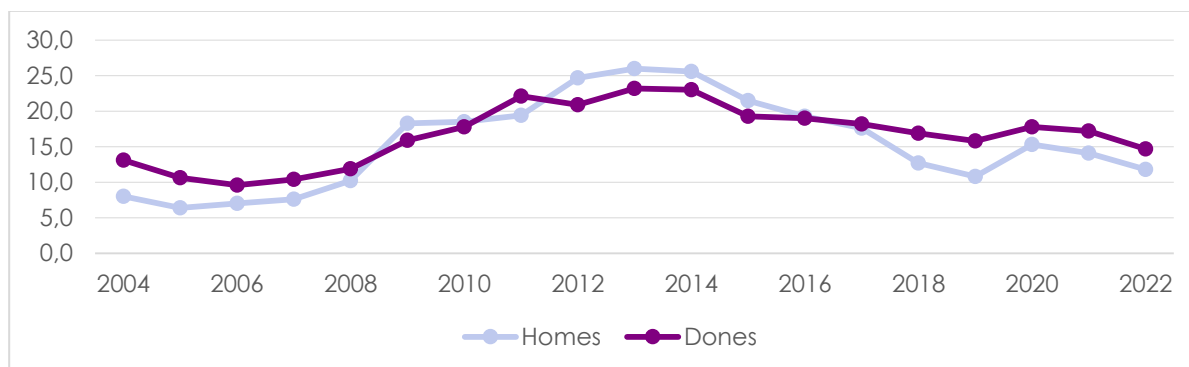
2.6 DESOCUPACIÓ

Taula 26. Taxa d'atur. 1980-2022

	DONES	HOMES
1980	12,9%	9,3%
1985	28,7%	20,7%
1990	21,6%	10,1%
1995	34,2%	19,8%
2000	18,4%	8,6%
2005	10,7%	6,3%
2010	17,8%	18,5%
2015	19,3%	21,5%
2018	16,9%	12,7%
2019	18,0%	11,0%
2020	19,7%	14,0%
2021	19,6%	14,8%
2022	16,2%	10,7%

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

Figura 29. Evolució de la taxa d'atur. 2004-2022

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

Des del primer any estudiat, 1980, la taxa de desocupació de les dones ha sigut més elevada que la dels homes. Per exemple, l'any 1990 la diferència entre els sexes era de 11,5 punts percentuals i en 2005 era de 4,7 punts.

No obstant això, durant la crisi econòmica i els seus anys més immediatament posteriors, esta bretxa de gènere es va anul·lar, arribant fins i tot a experimentar una sèrie d'anys en què la taxa femenina era inferior (per exemple, 2009, 2010 i el període entre els anys 2012-2016). Això va ser així perquè la crisi impacte especialment en sectors econòmics molt masculinitzats (sobretot la construcció). No obstant això, en els últims sis anys estudiats (2017-2022) la taxa d'atur entre les dones actives ha tornat a ser més elevada que entre els homes.

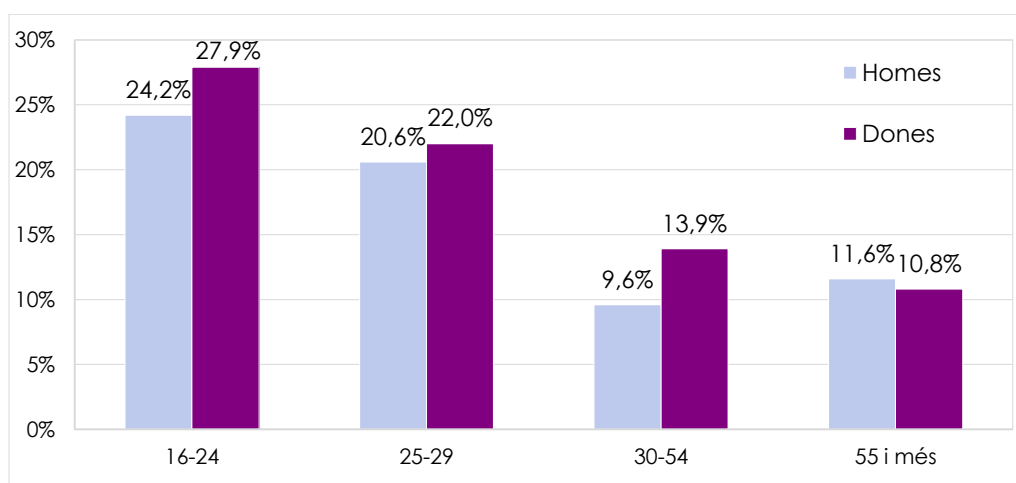
Taula 27. Evolució de la taxa d'atur de les dones segons grup d'edat. 2014-2022

	16-24	25-29	30-54	55 I MÉS
2014	53,9	17,4	22,6	16,5
2015	53,4	27,0	16,3	17,8
2016	49,3	22,4	16,9	14,9
2017	48,4	22,8	16,1	13,7
2018	36,7	25,5	14,8	13,1
2019	31,5	19,0	14,2	14,9
2020	33,6	32,4	16,0	11,7
2021	36,9	26,0	16,3	9,3
2022	27,9	22,0	13,9	10,8

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

La taxa d'atur de les dones es mostra al llarg de tota la sèrie més alta entre les dones més joves més joves. Veiem una important caiguda de la taxa d'atur en els últims dos anys.

Figura 30. Taxa d'atur segons grup d'edat i sexe. 2022

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

La taxa d'atur de 2022 de les dones és superior a la dels homes en tots els grups d'edat inferiors als 55 anys amb diferències importants. La major diferència es dona en el grup entre els 30 i els 54 anys on les dones actives presenten una taxa d'atur 4,3 punts percentuals superior als homes. El grup d'homes majors de 55 té una taxa d'atur 0,8 punts percentuals major que la de les dones.

Taula 28. Desocupació registrada segons temps d'inscripció i sexe. 2007-2022

		Menys de 6 mesos	Entre 6 mesos i 1 any	Entre 1 i 2 anys	Més de 2 anys
2007	DONES	54,1%	15,2%	13,9%	16,8%
	HOMES	65,1%	13,6%	11,1%	10,2%
2014	DONES	34,8%	14,8%	18,4%	32,0%
	HOMES	39,8%	15,2%	17,9%	27,2%
2016	DONES	36,4%	14,1%	15,6%	33,9%
	HOMES	42,3%	14,2%	14,4%	29,2%
2018	DONES	39,3%	14,0%	14,9%	31,8%
	HOMES	45,9%	13,4%	13,1%	27,6%
2019	DONES	40,2%	14,8%	14,4%	30,6%
	HOMES	47,5%	14,1%	12,4%	26,0%
2020	DONES	34,9%	20,6%	16,6%	27,9%
	HOMES	43,2%	20,9%	14,0%	21,9%
2021	DONES	21,5%	14,1%	29,5%	34,9%
	HOMES	26,8%	16,0%	29,1%	28,0%
2022	DONES	32,0%	10,4%	11,6%	46,0%
	HOMES	39,2%	11,3%	11,1%	38,4%

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

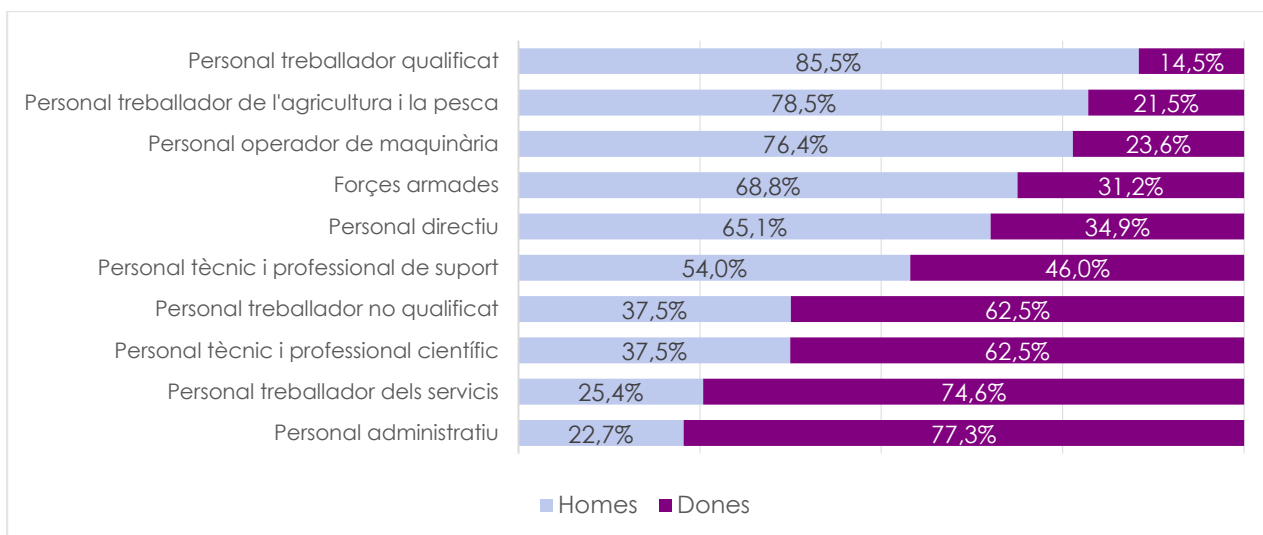
L'anàlisi del temps dedicat a la cerca d'ocupació revela diferències significatives entre homes i dones, com es mostra en la taula anterior. En el cas de les dones, en 2022 el grup amb major pes de les dones en situació d'atur es troba en la categoria de cerca d'ocupació per més de dos anys (46%), mentre que entre els homes prevalen tant els aturats de tala i com de llarga duració (39,2% porten menys de sis mesos desocupats i 38,4% porten més de dos anys). L'atur de llarga duració és un problema especialment feminitzat.

Taula 29. Desocupació registrada segons grup professional i sexe. 2022

	TOTAL	DONES	% DONES	HOMES
Total	50.852	30.351	59,7%	20.501
Personal directiu	757	264	34,9%	493
Personal tècnic i professional científic	5.636	3.525	62,5%	2.111
Personal tècnic i professional de suport	4.913	2.260	46,0%	2.653
Personal administratiu	6.892	5.324	77,3%	1.568
Personal treballador dels serveis	13.561	10.110	74,6%	3.451
Personal treballador de l'agricultura i la pesca	406	87	21,5%	319
Personal treballador qualificat	4.244	616	14,5%	3.628
Personal operador de maquinària	2.180	515	23,6%	1.666
Personal treballador no qualificat	12.230	7.640	62,5%	4.590
Forces armades	33	10	31,2%	23

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

Figura 31. Desocupació registrada segons grup professional i sexe. 2022

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

D'acord amb l'anàlisi per categories laborals, s'evidencia una marcada prevalença de dones desocupades en rols administratius (77,3%), en el sector de serveis (74,6%) i en llocs no qualificats i en personal tècnic (62,5%). D'altra banda, s'observa una predominança masculina entre els aturats categoritzats com a personal treballador qualificat (85,5%), treballadors agrícoles i pesquers (78,5%), personal operador de maquinària (76,4%) i membres de les forces armades (68,8%).

Taula 30. Desocupació registrada segons sector econòmic i sexe. 2022

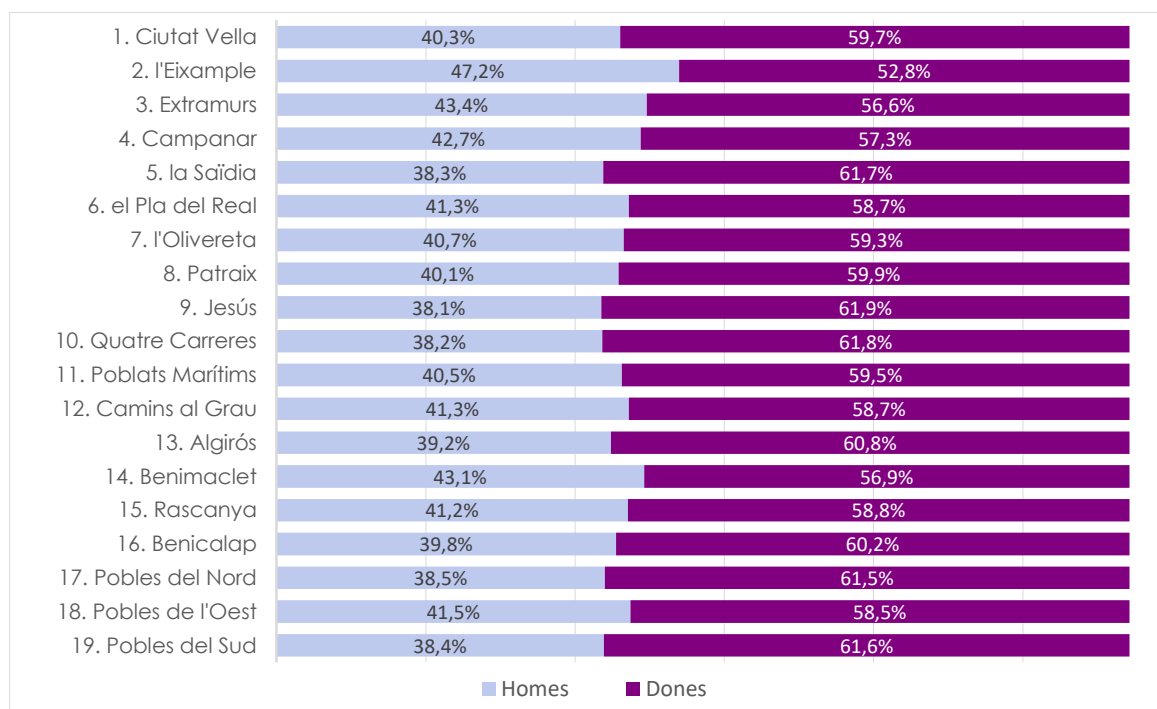
	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Total	50.852	30.351	59,7%	20.501	40,3%
Agricultura	843	294	1,0%	549	2,7%
Construcció	4.340	2.064	6,8%	2.276	11,1%
Indústria	3.291	578	1,9%	2.713	13,2%
Serveis	39.419	25.455	83,9%	13.964	68,1%
Sense ocupació anterior	2.959	1.960	6,5%	999	4,9%

Nota: Mitjanes anuals.

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

La distribució de persones desocupades per sexe i sector econòmic reflecteix patrons similars als observats en l'ocupació. Mentre que els sectors d'agricultura, construcció i indústria abasten una part considerable del total d'aturats, el sector de servicis és predominantment femení.

Figura 32. Desocupació registrada segons districte i sexe. 2022

Font: Servei Públic d'Ocupació i Formació de la Comunitat Valenciana (LABORA).

L'anàlisi de l'atur registrat per districte presenta un patró molt evident: en tots els districtes el percentatge de dones entre les persones desocupades és major al dels homes. El districte que major desigualtat presenta és Jesús on un 61,9% de les persones parades són dones, li segueix Quatre Carreres amb 61,8% i la Saïdia amb 61,7%. Per contra, el districte que compta amb una menor desigualtat per sexe és l'Eixample, on les dones representen el 52,8% de la població desocupada, per un 47,2% dels homes. L'Eixample és l'únic districte on el percentatge de dones respecte al total d'atur és inferior al 56%.

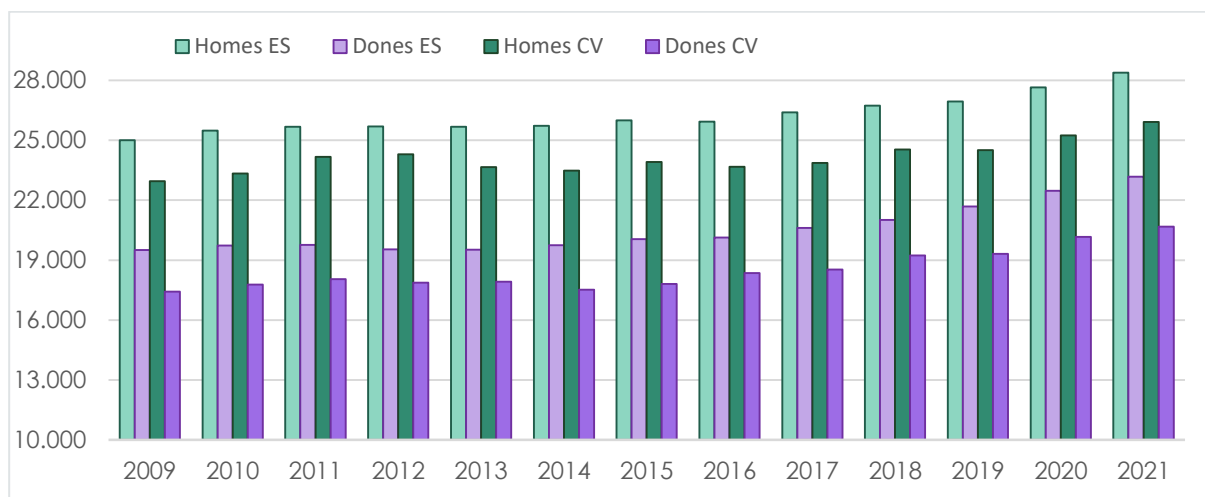
2.7 BRETXA SALARIAL

Taula 31. Salari mitjà segons sexe. 2009-2021

	TOTAL ESPANYA			COMUNITAT VALENCIANA		
	HOMES	DONES	BRETXA SALARIAL	HOMES	DONES	BRETXA SALARIAL
2009	25.001,1	19.502,0	-22,0%	22.951,6	17.426,7	-24,1%
2012	25.682,1	19.537,3	-23,9%	24.289,2	17.870,9	-26,4%
2015	25.992,8	20.051,6	-22,9%	23.919,1	17.811,4	-25,5%
2018	26.738,2	21.011,9	-21,4%	24.537,1	19.235,7	-21,6%
2019	26.934,4	21.682,0	-19,5%	24.499,5	19.314,6	-21,2%
2020	27.642,5	22.467,5	-18,7%	25.239,0	20.165,7	-20,1%
2021	28.388,7	23.176,0	-18,4%	25.914,9	20.670,5	-20,2%

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE).

Figura 33. Salari mitjà segons sexe. 2009-2021

Font: Institut Nacional d'Estadística (INE).

La bretxa salarial és un indicador que mostra de manera global la desigualtat profunda i persistent que existix entre homes i dones en l'àmbit laboral i productiu. Estes dos figures que hem vist deixen clares diverses coses que podem considerar constants en la mesura en què s'han mantingut al llarg del període de dotze anys que hem estudiat.

En primer lloc, les dades de salari mitjà per a la Comunitat Valenciana estan aproximadament dos mil euros per davall del seu equivalent en el total estatal, tant del salari mitjà per als homes com per a les dones. Com a exemple podem dir que en 2009 les dones cobraven de mitjana 17.400 euros a la Comunitat Valenciana i 19.500 euros en el total d'Espanya, una diferència d'aproximadament 2.100 euros, per una diferència de 2.300 en 2020.

Una altra constant és que els salaris mitjans són una estadística en tendència ascendent tant en el total estatal com en la Comunitat Valenciana i tant per als homes com per a les dones. Aproximadament pujades pròximes als 2.500 euros en este període de 12 anys per als dos sexes en el total nacional, mentre que en el cas de la Comunitat Valenciana per a tots dos sexes han augmentat en tres mil euros el salari mitjà, sent estes dos pujades lleugerament superiors per al sexe femení.

Esta evolució recent dels salaris ha tingut com a efecte que els salaris mitjans al final del període s'han igualat, ha disminuït la bretxa tant des del punt de vista del sexe, com a territorial. En els últims anys les importants pujades del salari mínim i la nova legislació laboral sembla que han afavorit especialment la disminució de la bretxa salarial.

La bretxa salarial és més que patent en tots dos territoris estudiats, encara que en tots dos haja experimentat una disminució rellevant en els últims anys, continua existint i perjudicant les dones. Per a exemplificar esta diferència amb unes dades, en 2012 la bretxa salarial era de 23,9% a Espanya i de 26,4% a la Comunitat Valenciana. Nou anys després, la diferència de salaris és de 18,4% a Espanya i de 20,2% a la Comunitat Valenciana. Això és, en 2021, les dones a la Comunitat Valenciana cobren de mitjana un 20,2% menys que els homes, o, dit d'una altra manera, poc més 80% del salari mitjà dels homes.

2.8 DECLARACIONS IRPF, RENDA I TIPUS DE DECLARACIÓ

Taula 32. Declaracions segons tipus i sexe de la primera persona declarant. València. 2018-2020

		2018	%	2019	%	2020	%
Individual	HOMES	162.840	41,4%	151.611	39,2%	175.359	42,2%
	DONES	167.043	42,5%	177.613	45,9%	180.257	43,4%
Conjunta monoparental	HOMES	3.344	0,9%	2.785	0,7%	2.807	0,7%
	DONES	7.926	2,0%	8.093	2,1%	10.693	2,6%
Conjunta de matrimoni	HOMES	44.267	11,3%	40.584	10,5%	40.804	9,8%
	DONES	7.819	2,0%	6.059	1,6%	5.212	1,3%

Font: Elaboració de l'Oficina d'Estadística a partir del fitxer de microdades de l'IRPF.

El nombre de declaracions presentades per una dona com a primera persona declarant s'ha mantingut estable en este període de tres anys en què van suposar el 46,5% en 2018, el 49,6% en 2019 i el 47,3% en 2020.

Respecte al tipus de declaració, la majoria de les declaracions són individuals, representant el 83,9% en 2018 i augmentant al 85,6% en 2020. L'any 2020, del total de declaracions presentades, les presentades per una dona com com primer titular van tindre major pes en les individuals i en les conjuntes monoparentals; mentres que en les conjuntes de matrimoni la primera persona declarant sol ser amb major freqüència un home.

Taula 33. Renda mitjana per sexe del primer declarant. 2013-2020

	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018	2017-2019	2018-2020
HOMES	24.977	25.772	26.721	27.280	28.077	28.150
DONES	19.129	19.596	20.189	20.631	21.309	21.291
DONES/HOMES	76,6%	76,0%	75,6%	75,6%	75,9%	75,6%

Font: Elaboració de l'Oficina d'Estadística a partir del fitxer de microdades de l'IRPF.

En relació amb la Renda Mitjana declarada segons el sexe del primer declarant, s'observa que durant els períodes analitzats (2013 a 2020), les rendes mitjanes de les declaracions amb dones com a primer titular són aproximadament un 25% inferiors a les de les declaracions encapçalades per homes, com podem veure si estudiem per exemple el període 2018-2020, on la renda mitjana de les dones és el 75,6% de la mitjana de renda dels homes.

En qualsevol cas, s'observa que la renda mitjana per sexe de la primera persona declarant ha experimentat un creixement per a tots dos sexes. Per detallar un poc més, ha crescut aproximadament en 3.200 euros per als homes i 2.200 euros per a les dones, la qual cosa comporta que la distància per sexe es continue mantenint al llarg de tot el període arrellegat.

Taula 34. Evolució de la renda total per sexe del primer declarant. 2013-2020

	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018	2017-2019	2018-2020
HOMES	4.751.804	4.934.540	5.200.498	5.519.128	5.657.562	5.853.284
DONES	3.220.883	3.365.496	3.461.802	3.631.922	3.881.663	4.050.326
DONES/HOMES	67,8%	68,2%	66,6%	65,8%	68,6%	69,2%

Nota: Dades en milers.

Font: Elaboració de l'Oficina d'Estadística a partir del fitxer de microdades de l'IRPF.

En relació amb la Renda Total declarada segons el sexe del primer declarant, s'observa que durant els períodes analitzats (2013 a 2020), les rendes totals de les declaracions amb dones com a primer titular són aproximadament un 30 o 33% inferiors a les declaracions les que tenen com a primer declarant a un home.

Esta diferència trobada en la distància per sexe respecte a la Renda Total és superior a la diferència per sexe trobada en la Renda Mitjana, això es deu al fet que en l'extrem de la distribució de la renda (és a dir, les rendes més altes) la presència d'homes com a primera persona declarant s'accentua.

2.9 RISC DE POBRESA

Després d'haver tractat les diferències econòmiques per sexe en els apartats previs, ara estudiarem els principals indicadors de pobresa en cerca de desigualtats que es puguen analitzar des d'una perspectiva de gènere. La taxa de risc de pobresa és una mesura de pobresa relativa que s'obté com el percentatge de persones la renda equivalent de les quals està per davall del llindar de pobresa. Este llindar es fixa en el 60% de la mitjana dels ingressos per unitat de consum de les persones renda equivalent de les persones. Es denomina pobresa relativa perquè s'establix respecte a la població a la qual pertany.

Taula 35. Indicadors de pobresa. 2022

	Taxa de privació material	Taxa de privació material severa	Taxa de risc de pobresa
TOTAL	18,8%	7,5%	16,5%
DONES	19,6%	7,9%	17,2%
HOMES	17,8%	7,1%	15,8%

Font: Indicadors de pobresa i condicions de vida a nivell subregional. Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

En termes generals, les dones presenten un risc superior de pobresa i de privació material. Les majors diferències les observem en la taxa de privació material, amb dos punts percentuals de diferència. Esta taxa mostra la població que viu en llars que manquen de condicions d'habitabilitat bàsiques i que no poden atendre les despeses de lloguer, mantenició o imprevistos.

En els tres indicadors que anatem en la taula les dones presenten una pitjor situació que els homes respecte al risc de pobresa. Hem de tindre en compte que a la ciutat de València la població "sobre envellida" està molt feminitzada i esta és una de les situacions que normalment en les anàlisis de risc de pobresa s'associa a este indicador. També anatem que el nombre de llars monoparentals amb menors, la renda de les quals és menor que la mitjana, en la major part dels casos són llars on la persona adulta és una dona.

3. EDUCACIÓ

3.1 NIVELL D'ESTUDIS DE LA POBLACIÓ VALENCIANA

Taula 36. Població de 16 i més anys segons nivell formatiu i sexe. 2022

	ESPANYA		C. VALENCIANA	
	DONES	HOMES	DONES	HOMES
Població analfabeta	1,6%	1,0%	1,7%	0,9%
Estudis primaris incomplets	4,7%	3,6%	4,8%	3,3%
Educació primària	11,6%	9,6%	9,1%	7,5%
Primera etapa d'educació secundària i similar	26,3%	31,2%	32,2%	36,8%
Segona etapa d'educació secundària, amb orientació general	13,8%	14,7%	11,4%	13,3%
Segona etapa d'educació secundària amb orientació professional (inclou educació postsecundària no superior)	8,1%	8,6%	9,5%	9,1%
Educació superior	34%	31%	31%	29%

Font: Enquesta de Població Activa. INE.

Les dades que ens mostra esta taula demostren que la població femenina té un major valor percentual en els dos estrats més baixos de nivell d'estudis (6,5% de dones de la Comunitat Valenciana són analfabetes o no van completar els estudis primaris per un 4,2% d'homes). Si incloem la població que únicament ha completat l'educació primària, la diferència per sexes es fa encara més palés, perquè tant en el conjunt d'Espanya com a la regió valenciana hi ha un major percentatge de dones que d'homes en este rang. Això pot tindre molt a veure amb què la població femenina tinga una major esperança de vida i estiga el que denominem "sobre envellida" com ja vam veure en el primer apartat, que dediquem a la demografia.

D'altra banda, les dones també tenen un major pes percentual tant a Espanya com a la Comunitat Valenciana pel que fa a haver completat l'educació superior. A Espanya, el 34% de dones i el 31% d'homes l'han completada, pel 31% de dones i el 29% d'homes de la Comunitat Valenciana, dades una mica més baixos. Continuant amb estos estudis que superen la primera etapa, si combinem els dos tipus de segona etapa d'educació secundària, un 21,9% de dones i un 23,3% d'homes en el conjunt d'Espanya tenen este nivell d'estudis, mentres que les dades tornen a ser una mica més baixos per a la població de la Comunitat Valenciana (20,9% de dones i 22,4% d'homes).

Taula 37. Població de 18 i més anys segons titulació i sexe. 2022

	TOTAL	Inferior al graduat escolar	%	Graduat escolar	%	Superior al graduat escolar	%
TOTAL	672.742	113.365	16,9%	197.390	29,3%	361.987	53,8%
DONES	314.746	49.033	15,6%	96.246	30,6%	169.467	53,8%
HOMES	357.996	64.332	18,0%	101.144	28,3%	192.520	53,8%

Font: Padró Municipal d'Habitants. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Del total de població de 18 y más años de la ciudad de València, un 16,9% no ha obtenido el graduado escolar, mientras que la población que sí lo tiene aunque como titulación máxima es del 29,3% y el porcentaje total con estudios superiores al graduado es del 53,8%.

Resulta curioso que el porcentaje de hombres y de mujeres que poseen una titulación superior al graduado escolar sea exactamente el mismo, el 53,8%. En lo que respecta a los otros dos niveles de titulación estudiados, hay más porcentaje entre las mujeres que entre los hombres con el graduado escolar (30,6% de las mujeres y el 28,3% de los hombres).

3.2 ANALFABETISME EN EL MUNICIPI DE VALÈNCIA

Taula 38. Taxa d'analfabetisme per sexe. 1991-2021

	TOTAL	DONES	HOMES
1991	2,3%	3,3%	1,1%
2001	1,8%	2,3%	1,1%
2011	1,0%	1,3%	0,5%
2021	0,2%	0,3%	0,1%

Font: Censos de Població i Habitatge 1991, 2001 i 2011 de l'INE. Padró Municipal d'Habitants 2011 i 2021.

En el municipi de València la taxa d'analfabetisme s'ha reduït des de 1991 fins a 2021 en quasi dos punts percentuals, passant de suposar el 2,3% de la població a només el 0,2%. En les dones està reducció ha sigut de 3 punts i en els homes d'un. No obstant això, les dones continuen tenint una taxa d'analfabetisme superior a la dels homes.

Taula 39. Dones de 18 i més anys analfabetes per grup d'edat. 2022

	Total	18-64	65 i més
Total dones	365.847	264.145	101.702
Analfabetes	901	34	867
%	0,25%	0,01%	0,85%

Font: Padró Municipal d'Habitants. INE.

Com calia esperar, la situació d'analfabetisme és més habitual en les dones de 65 o més anys, arribant a ser quasi l'1%, mentres que les dones d'entre 18 i 64 arriben aproximadament a un de cada deu mil. En conjunt, un total de 901 dones de la ciutat de València no saben llegir ni escriure, representant el 0,25%.

3.3 ALUMNAT MATRICULAT EN ESTUDIS MITJANS

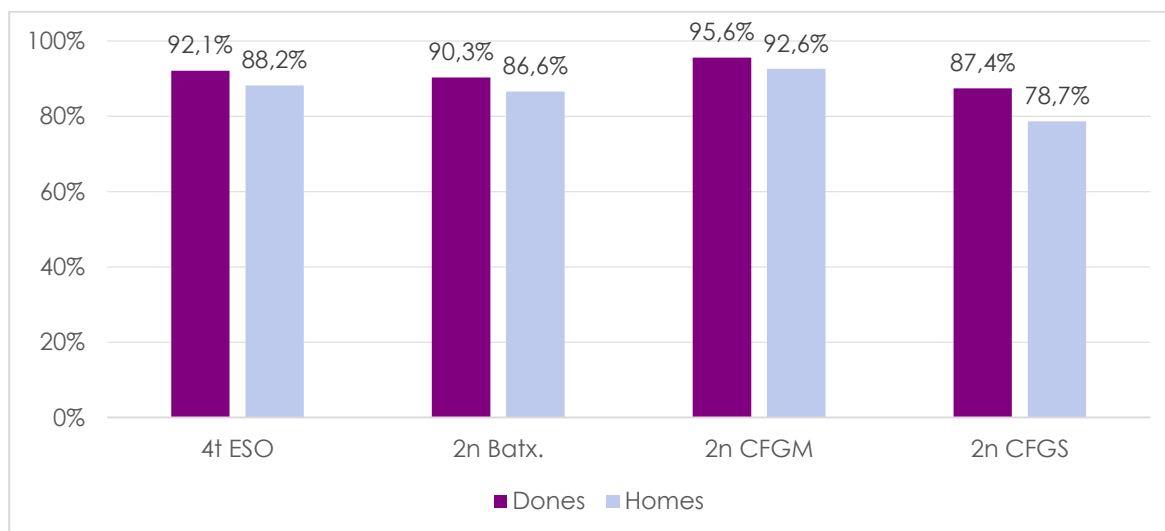
Taula 40. Alumnat matriculat en ensenyaments postobligatoris. Curs 2022/2023

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Batxillerat	11.222	6.294	56,1%	4.928	43,9%
Cicle formatiu de grau mitjà	10.356	5.128	49,5%	5.228	50,5%
Cicle formatiu de grau superior	16.458	8.944	54,3%	7.514	45,7%

Font: Conselleria d'Educació. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Esta taula mostra l'alumnat que es va matricular per a cursar eixes tres modalitats d'educació postsecundària per al curs 2022/2023. No existix una gran disparitat de gènere atés que en els tres grups les dades segregades per sexe es mantenen al voltant del 50%. La major diferència la trobem en batxillerat, on, dels 11.222 alumnes matriculats, el 56,1% són dones. El grup més igualitari és el cicle formatiu de grau mitjà, on les dones representen el 49,5% de l'alumnat.

Figura 34. Percentatge de promocions segons sexe i nivell. Curs 2022/2023

Font: Conselleria d'Educació. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Respecte a l'alumnat que ha promocionat, és a dir, que ha obtingut el títol en el curs 2022/2023 dels estudis que estiguera cursant, trobem que és habitual que més del 85% l'aconsegueisca. En els quatre nivells acadèmics estudiats un percentatge major de dones que d'homes ha aconseguit el títol, normalment amb una diferència de 3 o 4 punts percentuals respecte als homes. L'excepció a això la trobem a l'hora d'obindre el títol del grau superior, on el 87,4% de les dones i el 78,7% dels homes van aconseguir graduar-se, quasi 9 punts percentuals de diferència.

3.4 ALUMNAT MATRICULAT A LA UNIVERSITAT

3.4.1 Alumnat de la Universitat de València

Taula 41. Estudis amb major matrícula a la Universitat de València. Curs 2022/2023

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
TOTAL	38.896	25.046	64,4%	13.850	35,6%
Grau en Farmàcia	1.106	849	76,8%	257	23,2%
Grau en Infermeria	1.199	997	83,2%	202	16,8%
Grau en Educació Infantil	1.377	1.249	90,7%	128	9,3%
Grau en Psicologia	1.929	1.527	79,2%	402	20,8%
Grau en Medicina	2.011	1.390	69,1%	621	30,9%
Grau en Educació Primària	2.101	1.541	73,3%	560	26,7%
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2.393	1.196	50,0%	1.197	50,0%
Grau en Dret	2.861	1.948	68,1%	913	31,9%

Nota: En este apartat no s'inclouen els centres adscrits ni el centre d'Ontinyent. Els valors totals que s'indiquen en la primera fila corresponen a tot l'alumnat de la Universitat de València.

Font: Servei d'Anàlisi i Planificació. Universitat de València. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Analitzant la distribució per sexe de l'alumnat dels estudis de graus amb major volum d'estudiants matriculats en la Universitat de València per al curs 2022/2023 veiem que les branques amb major taxa de feminització són educació (educació infantil amb 90,7% de dones i educació primària amb 73,3%), ciències socials (psicologia amb un 79,2%) i salut (infermeria amb 83,2% i farmàcia amb 76,8%), és a dir, estudis vinculats amb els rols de gènere que assignen a la dona la responsabilitat de la cura. D'altra banda, l'únic grau on hi ha paritat és el d'administració i direcció d'empreses, on tots dos suposen el 50% (hi ha un home més, generant una diferència de 1.196 dones per 1.197 homes matriculats).

Les dones representen la majoria de l'alumnat en els deu graus més populars, perquè en el total de la matrícula en tots els graus de la Universitat de València les dones representen el 64,4% del total de persones matriculades, aproximadament són 11.000 més que els homes.

Taula 42. Alumnat matriculat a la Universitat de València segons cicle i sexe. Curs 2022/2023

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Primer Cicle (Grau, diplomatura, llicenciatura)	38.896	25.046	64,4%	13.850	35,6%
Segon Cicle (Estudis Oficials de Postgrau)	5.918	3.738	63,2%	2.180	36,8%
Tercer Cicle (Programes de Doctorat)	4.330	2.406	55,6%	1.924	44,4%

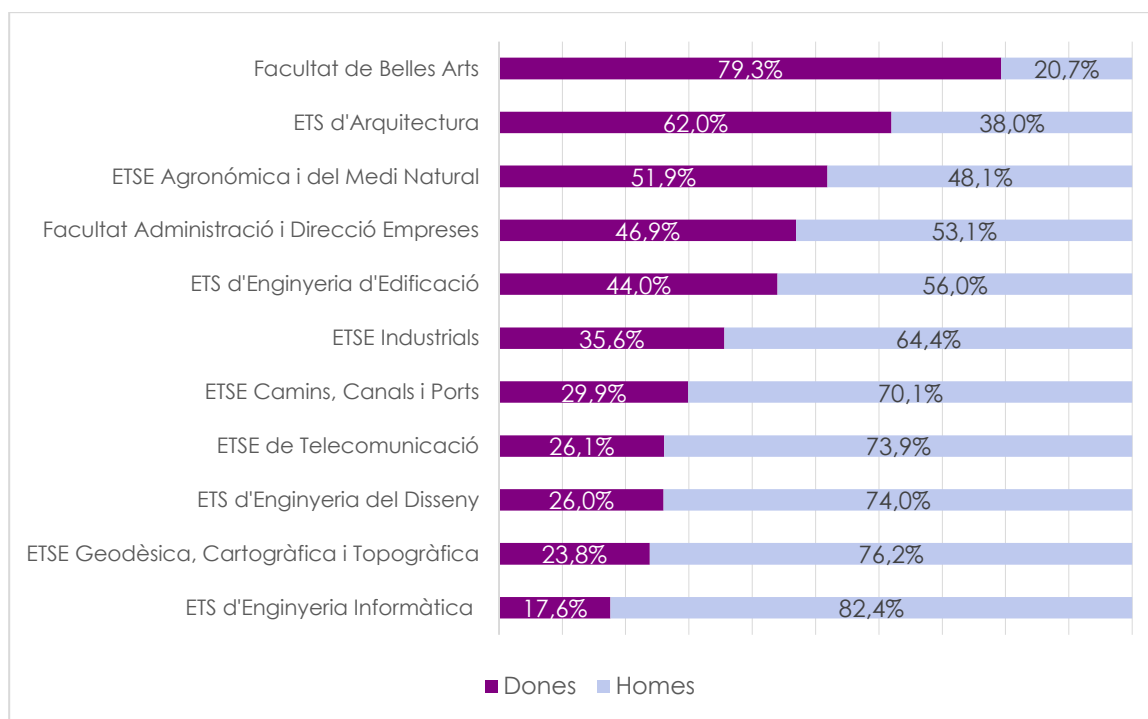
Font: Servei d'Anàlisi i Planificació. Universitat de València. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Esta taula té per funció mostrar les dades de l'alumnat matriculat en els diferents cicles universitaris de la UV segregats per sexe. Els resultats que ens mostra és que les dones representen la majoria en els tres tipus de cicle.

En el primer cicle, en el qual predominen els graus, les dones són, com ja hem vist, el 64,4%. En el segon cicle sol ser habitual el màster, i ací les dones també són majoria, amb un 63,3% (3.738 d'un total de 5.918). Finalment, el tercer cicle (els doctorats), la proporció de dones és de 55,6%. En conclusió, podem dir que l'ambient universitari en la Universitat de València, si s'ha de jutjar pel nombre de matriculacions, està bastant feminitzat.

3.4.2 Alumnat de la Universitat Politècnica de València

Figura 35. Alumnat matriculat a la UPV per sexe. Curs 2022/2023

Nota: No s'inclou l'alumnat de l'Escola Politècnica Superior d'Alcoi ni de l'Escola Politècnica Superior de Gandia.

Font: Servei d'Estudis i Planificació. Universitat Politècnica de València. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Passem ara a estudiar la distribució per sexe en l'alumnat dels principals graus universitaris de la Universitat Politècnica de València. Les diferències respecte a l'altra universitat de la ciutat de València són molt significatives. Solament tres dels deu graus més populars tenen més estudiants matriculades que matriculats: la Facultat de Belles arts amb un 79,3% de dones, l'Escola Tècnica Superior (en endavant ETS) d'Arquitectura amb un 62% i la ETSE Agronòmica i del Medi natural (eixa última I referix a Enginyeria) amb un 51,9%.

Entre els graus de primer cicle que presenten una major masculinització estan les ETS i ETSE d'Enginyeria Informàtica (82,4% d'homes); Geodèsica, Cartografia i Topografia (76,2%); Enginyeria del Disseny (26%), Telecomunicació (26,1%) i Camins, Canals i Ports (29,9%). Com veurem en la taula posterior, l'estudiantat de la Universitat Politècnica de València està clarament masculinitzat en tots els nivells acadèmics.

Taula 43. Alumnat matriculat a la UPV segons cicles i sexe. Curs 2022/2023

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Primer Cicle (Grau, diplomatura, llicenciatura)	19.173	8.062	42,0%	11.111	58,0%
Segon Cicle (Estudis Oficials de Postgrau)	6.321	2.557	40,5%	3.764	59,5%
Tercer Cicle (Programes de Doctorat)	2.724	1.176	43,2%	1.548	56,8%

Nota: No s'inclou l'alumnat de l'Escola Politècnica Superior d'Alcoi ni de l'Escola Politècnica Superior de Gandia.
 Font: Servei d'Estudis i Planificació. Universitat Politècnica de València. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

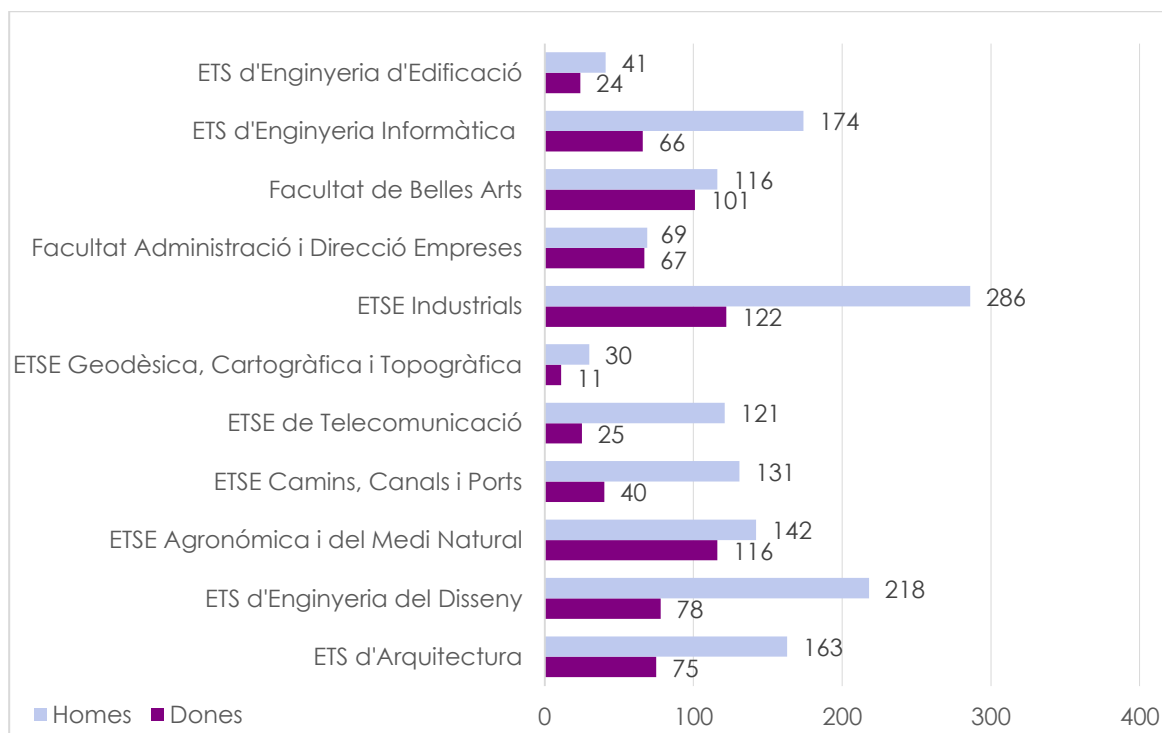
Podem observar que les dones són minoria entre l'alumnat matriculat en la Universitat Politècnica en els tres cicles d'estudis. En el Primer Cicle (Grau, Diplomatura, Llicenciatura) les dones representen el 42% (8.062 dones per un total de 19.173 estudiants), en el segon Cicle (Postgrau) el percentatge de dones és del 40,5% i en el Tercer Cicle les dones equivalen al 43,2% de l'alumnat matriculat amb l'objectiu d'aconseguir un Doctorat.

En conclusió, en la Universitat Politècnica de València, una institució acadèmica amb un caràcter més enfocat als estudis tècnics, les dones són minoria en comparació amb el volum d'estudiants homes, la qual cosa es pot entendre com una preferència general del sexe femení per carreres una mica més diversificades, mentre que els homes mostren major interès a aconseguir titulacions relacionades amb les tecnologies.

3.5 PERSONAL DOCENT I INVESTIGADOR EN LES UNIVERSITATS

L'apartat 3.4 ens ha permés veure que existixen diferents asimetries de gènere pel que fa a l'alumnat de les universitats amb més estudiants de la ciutat de València. Anem ara a observar eixes diferències entre el personal docent i investigador (PDI) i entre els òrgans de govern d'estes dos institucions.

Figura 36. UPV. Plantilla d'ocupacions del PDI per centre. Curs 2022/2023

Font: Servei d'Estudis i Planificació. Universitat Politècnica de València. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

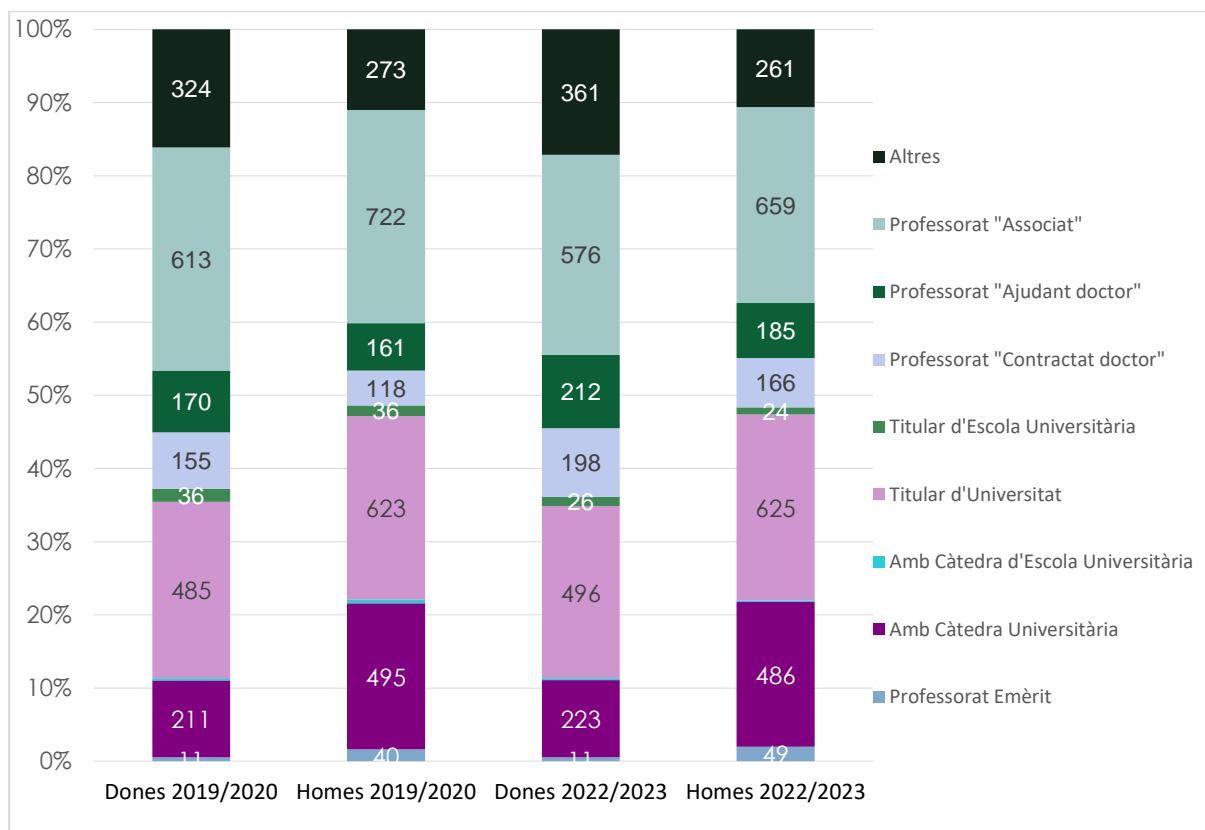
Per a les onze facultats o escoles tècniques de la Universitat Politècnica de València el nombre de professors és superior al de professores. En el personal docent i investigador de la Universitat Politècnica de València hi ha un total 1.491 homes i 725 dones. És a dir, les dones ocupen aproximadament una de cada tres places en la plantilla docent de la UPV.

Els àmbits d'estudi amb major diferència per sexe són la ETSE de Camins, Canals i Ports i la de Telecomunicació, on la presència d'homes triplica o quadruplica la de dones. La Facultat amb un col·lectiu major de professors/as és el de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial, on hi ha 286 professors i 122 professores, un 70,1% i un 29,9% respectivament.

La Facultat de Belles arts, amb 116 professors i 101 professores (53,5% i 46,5% respectivament); juntament amb la Facultat d'Administració i Direcció d'Empreses, amb 69 professors i 67 professores, resulten ser els centres on hi ha menor desigualtat per sexe en la distribució del professorat.

En conclusió podem dir que el personal docent i investigador de la UPV està molt masculinitzat i les dones troben dificultats a l'hora d'accedir a eixos llocs.

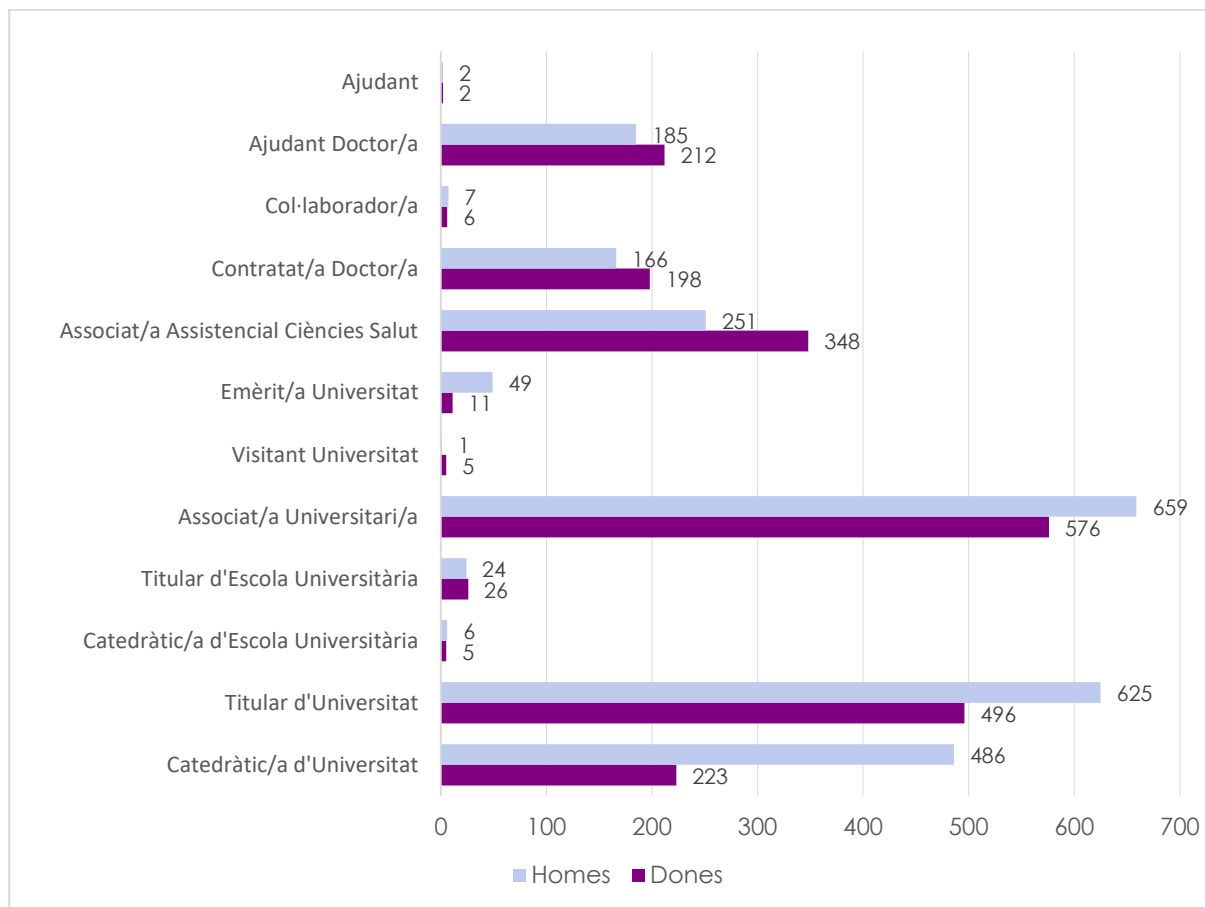
Figura 37. UV. Categories professionals del PDI. 2019/2020 - 2022/2023

Font: Servei d'Anàlisi i Planificació. Universitat de València. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

A la Universitat de València en el curs 2019/2020 hi havia contractada una plantilla docent-investigadora de 4.491 persones, de les quals el 44,8% van ser dones. En el curs 2022/2023 la plantilla de PDI va créixer a 4.569, de les quals el 46,1% van ser dones. La presència de les dones entre el professorat de la Universitat de València ha crescut de manera discreta en els últims anys.

Figura 38. UV. PDI per categoria i sexe. Curs 2022/2023

Font: Servei d'Anàlisi i Planificació. Universitat de València. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Veiem en estos gràfics per al personal docent i investigador de la Universitat de València que hi ha categories professionals molt més masculinitzades que unes altres, i que esta diferència per sexe no ha canviat en el curs dels últims anys. El professorat amb càtedra universitària mostra una alta desigualtat per sexe, amb més del doble d'homes que de dones (486 per 223). Encara que les diferències no siguen tan acusades, també existix una masculinització dels llocs de titular d'universitat i de professor associat. Les úniques categories on les dones són majoria són professorat contractat doctor i ajudant doctor, a més d'una categoria que la UV cataloga com "altres".

Tabla 44. Composició del Claustre de la Universitat de València segons sexe. 2023

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Claustre	278	140	50,4%	138	49,6%
Consell de Govern	56	25	44,6%	31	55,4%
Titulars de la Junta Electoral	7	5	71,4%	2	28,6%

Font: Servei d'Anàlisi i Planificació. Universitat de València. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

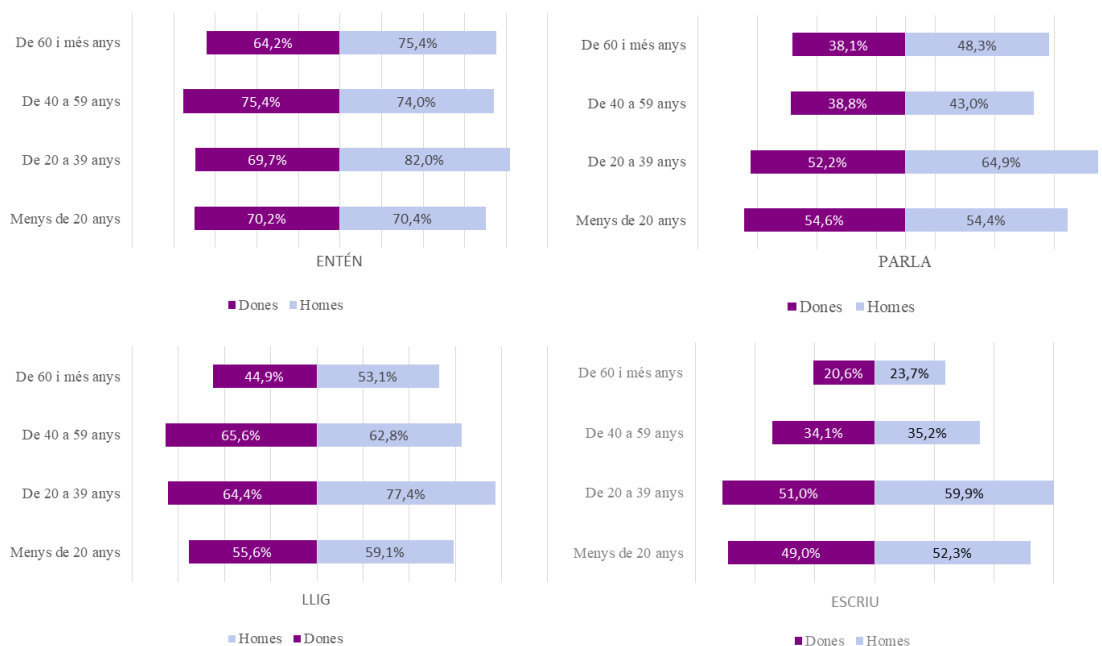
El Claustre de la Universitat de València, òrgan màxim de representació, presenta per a l'any 2023 una distribució per sexe molt paritària, perquè les dones suposen el 50,4% i els homes el 49,6%, sent estos percentatges causats pel fet que hi ha dos dones més en el claustre, d'un total de 278 persones que el componen.

Quant al consell de govern, les diferències que existixen per sexe no s'allunyen molt d'una situació igualitària. Hi ha un 55,4% d'homes i un 44,6% de dones en un òrgan de govern compost per 56 persones. Finalment, la junta electoral presenta set membres titulars, dels quals cinc són dones.

En conclusió i malgrat les diferències en este últim òrgan de govern podríem dir que dins del Claustre de la Universitat de València existix bastant igualtat per sexe.

3.6 CONEIXEMENT I ÚS DEL VALENCIÀ

Figura 39. Competències lingüístiques. 2021

Font: Enquesta de Característiques Essencials de la Població i l'Habitatge 2021. Fitxer de microdades de l'INE.

Amb l'objectiu de saber sobre el coneixement del valencià de la població valenciana recorrerem a dividir les competències en quatre: sap parlar, sap escriure, sap llegir i entén.

Veiem que la franja d'edat que millor domina les quatre competències és la compresa entre els 20 i els 39 anys. Molta més gent diu poder entendre-ho i llegir-ho que parlar-ho o escriure-ho, dos competències de major dificultat. Trobem que les dones de tots els grups d'edat tenen més dificultat per a escriure i solament les dones de 40 a 59 anys l'entenen millor i la lligen millor que els homes d'eixa mateixa edat, així com les dones de menys de 20 anys pel que fa a la competència de parlar.

En conclusió, els homes afirmen tindre un major coneixement del valencià en 13 dels 16 grups estudiats, encara que és convenient recordar que esta informació prové d'una enquesta, per la qual cosa el nivell respecte de les competències és d'assignació pròpia.

3.7 BRETxa DIGITAL

L'anàlisi de la utilització dels recursos digitals és una altra manera de valorar l'existència d'una bretxa de gènere i els efectes que esta pot tindre sobre les dones, incloent-hi la possible exclusió social.

3.7.1 Ús d'Internet

Taula 45. Persones que han utilitzat Internet en els últims tres mesos. 2022

	TOTAL	DONES	HOMES
Població de 16 i més anys	641,8	328,3	313,5
Han utilitzat Internet en els últims 3 mesos	555,4	274,5	280,9
%	86,5%	83,6%	89,6%
Freqüència d'ús:			
Diàriament, almenys 5 dies per setmana	521,6	264,0	257,6
Totes les setmanes, però no diàriament	27,9	7,3	20,6
Menys d'una vegada per setmana	5,9	3,2	2,7

Nota: Dades en milers.

Font: Enquesta de Tecnologies de la Informació a les Llars 2022. Fitxer de microdades de l'INE.

Respecte a la població de València de 16 o més anys que ha utilitzat Internet en els últims tres mesos, trobem que es tracta d'un total de 554.000 persones, la qual cosa suposa el 86,5% de la població d'eixe mateix grup d'edat. En fragmentar per sexe veiem que els homes tenen major accés i ús d'Internet, amb un 89,6% enfront del 83,6% de les dones que va respondre que havia fet ús d'Internet en els últims tres mesos.

En estudiar la freqüència d'ús veiem que aproximadament el 95% de les persones que ha afirmat usar-ho diu usar-ho diàriament, una dada que no mostra massa diferències per sexe (aproximadament 96% de dones i 92% d'homes).

Figura 40. Persones que utilitzen Internet més d'una vegada al dia en els últims 3 mesos. 2022

Nota: Dades en milers.

Font: Enquesta de Tecnologies de la Informació a les Llars 2022. Fitxer de microdades de l'INE.

En estudiar una evolució històrica de la població que diu utilitzar Internet més d'una vegada al dia veiem que és una dada a l'alça de manera constant per als homes mentre que per a les dones també té una tendència creixent però amb fluctuacions. L'any 2019 més homes que dones van respondre que utilitzaven Internet més d'una vegada al dia, però en els tres anys posteriors són més les dones que l'utilitzen, la qual cosa és bastant raonable tenint en compte que en el municipi de València hi ha aproximadament 40.000 dones més, dada que s'ha mantingut constant al llarg del període que comprén des de 2019 fins a 2022.

3.7.2 Consum per Internet

Taula 46. Població que ha comprat per Internet en els últims tres mesos. 2019-2022

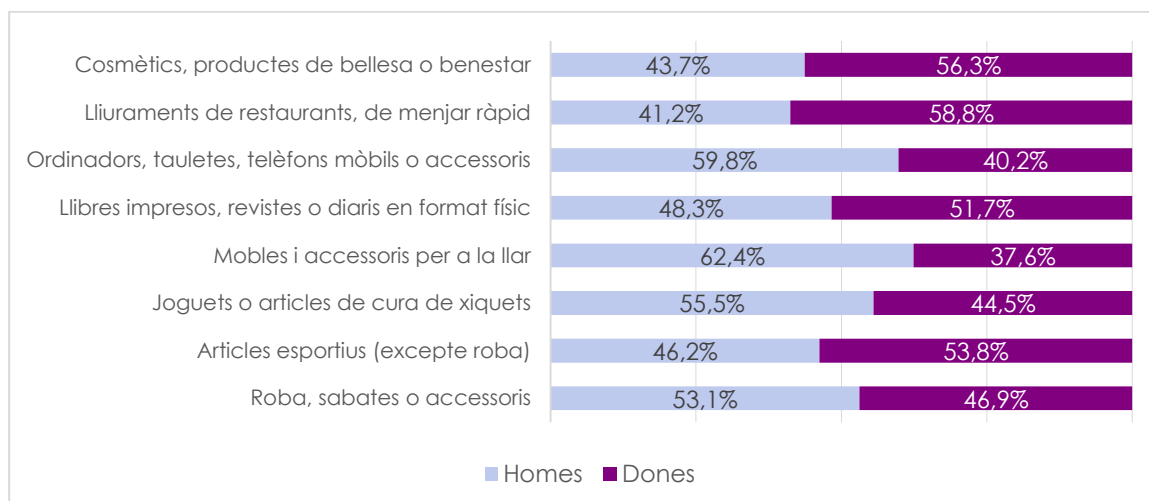
	TOTAL	DONES	HOMES
2019	290,6	114,8	175,8
2020	298,8	157,1	141,7
2021	280,7	118,6	162,1
2022	321,6	156,5	169,6

Nota: Dades en milers.

Font: Enquesta de Tecnologies de la Informació a les Llars 2022. Fitxer de microdades de l'INE.

Pel que fa al fenomen de compres per Internet, veiem que ha crescut molt l'any 2022, on aproximadament la mitat de la població de 16 o més anys de la ciutat de València ha realitzat alguna compra per Internet en els últims tres mesos. La pràctica del comerç electrònic, comprant des d'Internet, és una pràctica més comuna per als homes que per a les dones.

Figura 41. Tipus de producte comprat per Internet en els últims tres mesos. 2022

Font: Enquesta de Tecnologies de la Informació a les Llars 2022. Fitxer de microdades de l'INE.

En este gràfic anterior podem veure diferenciades per sexe les preferències de la població a l'hora d'adquirir productes per Internet. Els resultats de l'enquesta ens mostren que els productes més habituals que els homes adquirixen en comparació amb les dones són accessoris per a la llar com són els mobles (62,4%) i productes tecnològics com a ordinadors o telèfons mòbils (59,8%). D'altra banda, els productes que més compren les dones en comparació amb els homes són en primer lloc menjar ràpid (58,8%) i en segon productes cosmètics o de bellesa (56,3%).

4. SALUT

4.1 DEFUNCIONS SEGONS CAUSA PER SEXE

Taula 47. Defuncions segons causa (grans grups CIE-10) per sexe. 2021

	TOTAL	DONES	HOMES
Total	8.264	4.266	3.998
I. Diverses malalties infeccioses i parasitàries	947	446	501
Covid-19 (identificat o sospitós)	819	382	437
II. Tumors	2.142	916	1.226
III. Malalties de la sang i òrgans hematopoètics, i transtorn del mecanisme immunitari	31	21	10
IV. Malalties endocrines, nutricionals i metabòliques	313	195	118
V. Trastorns mentals i del comportament	338	212	126
VI. VII. i VIII. Malalties del sistema nerviós i dels òrgans dels sentits	611	386	225
IX. Malalties del sistema circulatori	2.131	1.211	920
X. Malalties del sistema respiratori	564	246	318
XI. Malalties de la cavitat bucal, de les glàndules salivals i dels maxil·lars	356	190	166
XII. Malalties de la pell i teixit subcutani	48	31	17
XIII. Malalties del sistema osteomuscular i del teixit conjuntiu	76	48	28
XIV. Malalties del sistema genitourinari	351	204	147
XV. Embaràs, part i puerperi	0	0	-
XVI. Diverses afeccions originades en el període perinatal	8	4	4
XVII. Malformacions congènites, deformitats i anomalies cromosòmiques	14	9	5
XVIII. Síntomes, signes i troballes anormals clíniques i del laboratori, no classificats abans	65	36	29
XX. Causes externes de morbilitat i mortalitat	269	111	158

Font: Registre de mortalitat. Àrea d'Epidemiologia. Conselleria de Sanitat. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Les dos principals causes de mortalitat a la ciutat de València presenten una gran similitud estadística i una gran diferència respecte a la tercera causa. De les 8.264 defuncions que van tindre lloc en el municipi l'any 2021, 2.142 es van deure a tumors i 2.131 a malalties del sistema circulatori. Dit d'una altra manera, aproximadament el 50% de les defuncions té com a causa estos dos problemes de salut. Estes dos causes han afectat de manera similar per sexe, encara que en el cas dels tumors és un problema amb major mortalitat en el sexe masculina i les malalties del sistema circulatori són, segons veiem en la taula anterior, una causa de mortalitat que afecta més les dones.

En la taula apareix com a tercera causa més comuna les malalties de tipus infecció o parasitari, dins del qual hi ha un apartat dedicat exclusivament al virus COVID-19 que es pot vincular amb 819 de les 947 defuncions ocorregudes l'any 2021 per este motiu. Cal aclarir que les defuncions relacionades amb malalties del sistema respiratori, tercera causa més comuna durant anys però quarta l'any que estudiem, no inclou les morts en les quals la persona morta tenia símptomes de COVID-19.

Esmentarem també que a la ciutat de València hi ha hagut 269 morts degudes a causes externes, on estan incloses les agressions, els accidents de transport, els ofegaments o l'exposició a verins, entre moltes altres.

Finalment considerem digne d'assenyalar que la mortalitat per causa de complicacions de l'embaràs, part o puerperi porta més d'una dècada sent molt poc habitual, la qual cosa s'evidencia en què l'any estudiat no va suposar cap defunció.

4.2 AUTOPERCEPCIÓ DE LA SALUT

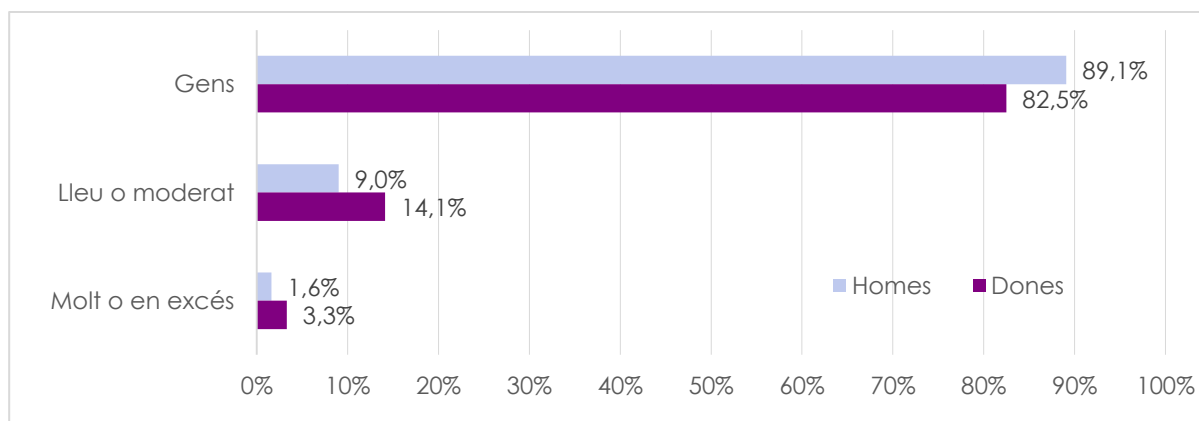
Taula 48. Autopercepció de la salut de la població de 16 i més anys segons sexe. 2022

	Població (milers)	Molt bona	Bona	Regular	Dolenta	Molt dolenta
TOTAL	731,6	21,5%	57,0%	16,2%	4,1%	1,1%
DONES	382,4	20,0%	55,3%	18,8%	4,9%	0,9%
HOMES	349,2	23,1%	58,8%	13,4%	3,2%	1,2%

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

D'acord amb les dades de l'Enquesta de Salut respecte a l'autopercepció del propi estat de salut, el 78,5% de la població valenciana considera que la seua salut és bona o molt bona. Esta dada varia segons el sexe, perquè només el 75,3% de les dones va respondre una d'eixes dos opcions pel 81,9% d'homes. Eixa diferència també s'aprecia en la població que respon que la seua salut és dolenta o molt dolenta, sent el 5,9% de les dones i el 4,4% dels homes. Això es pot deure al fet que en els grups de major edat la població està clarament feminitzada.

Figura 42. Situacions d'ansietat o depressió segons sexe i grup d'edat. 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Respecte a l'autopercepció de la salut mental, el 89,1% d'homes afirma no sentir-se en estats ansiosos ni depressius, en la mateixa situació afirma sentir-se el 82,5% de dones. Les dones en major proporció indiquen que els seus nivells d'ansietat o de depressió són "lleus o moderats" (un 14,1% de les dones, enfront d'un 9% dels homes) o "molt elevats o en excés" (un 3,3% de les dones i un 1,6% dels homes).

4.3 MALALTIES CRÒNIQUES EN LA POBLACIÓ I MEDICACIÓ

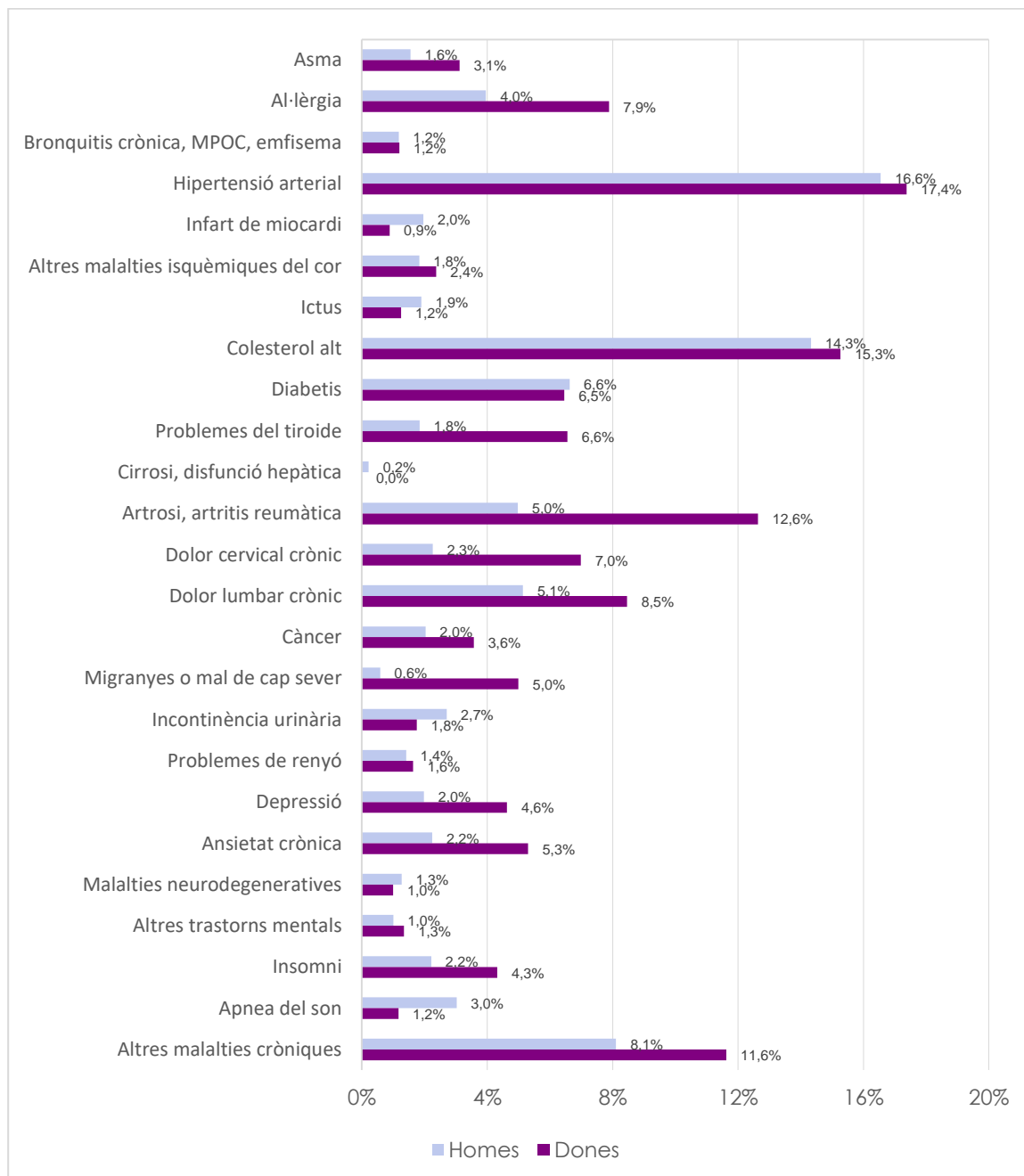
Taula 49. Població que no patix problemes crònics de salut per edat i sexe. 2022

	HOMES	DONES
TOTAL	40,5%	49,6%
15-34	88,0%	75,1%
35-49	71,0%	65,2%
50-64	47,6%	40,1%
65-74	26,5%	31,1%
75 i més	21,4%	18,2%

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Veiem que, com calia esperar, els problemes crònics augmenten a mesura que augmenta l'edat. Però és significatiu que no succeeix de manera equitativa segons sexes. El 25% de les dones d'entre 15 i 34 va respondre a l'enquesta que patix algun problema de salut, enfront del 12% dels homes en eixe mateix grup d'edat. En estudiar la resta de grups d'edat veiem que és una constant que més dones que homes manifesten tindre problemes de salut que els afecten de manera crònica.

Figura 43. Població amb problemes de salut o malalties cròniques per sexe. 2022

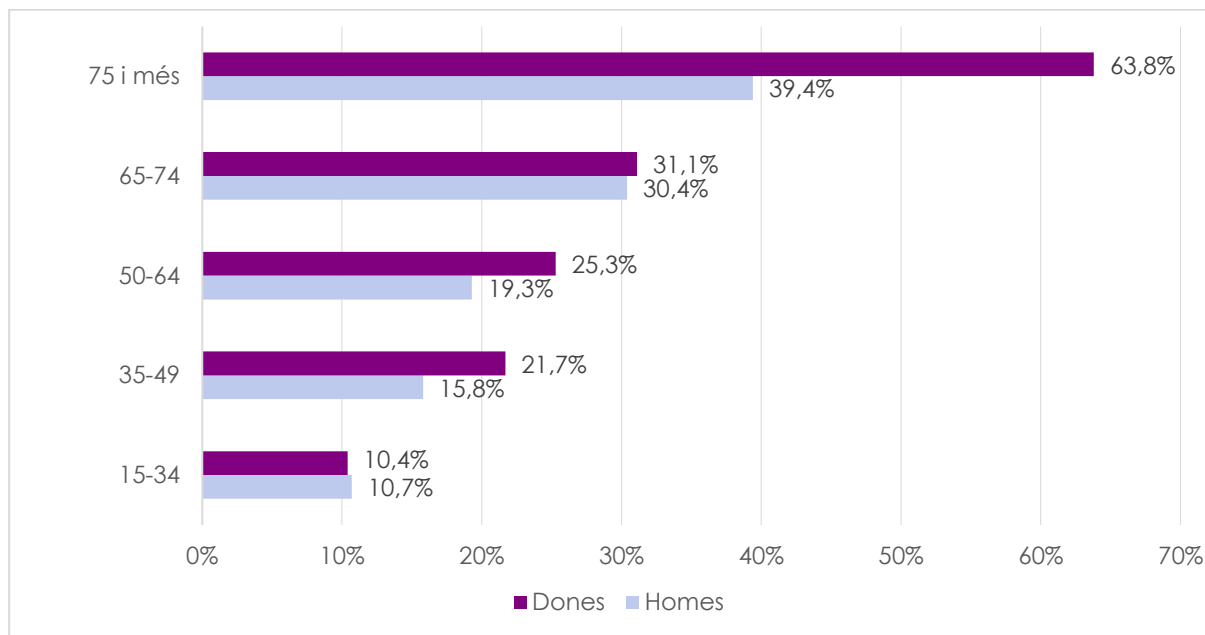
Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Seguint amb els problemes crònics de salut, l'Enquesta de Salut de 2022 llança resultats que cal esmentar. Com hem vist en la taula anterior, la diferència per sexe pel que fa a problemes crònics de salut és de nou punts percentuals, amb una mitjana del 45,3%. Ara veiem quins són els problemes crònics més habituals per a la població de la ciutat de València.

El més comú i que afecta de forma molt semblant per sexe és el de la hipertensió arterial, afectant el 17,4% de les dones i 16,6% dels homes que han respost patir un problema de salut. El segon és el colesterol alt, també amb dades molt semblants per sexe al voltant del 15%.

En els problemes crònics que més diferència per sexe presenten trobem l'artrosi i l'artritis reumàtica (12,6% de dones enfront d'un 5% d'homes), dolor cervical crònic (7% de dones per 2,3% d'homes) o l'al·lèrgia (7,9% de dones per 4% d'homes). L'únic problema de salut crònic que el doble d'homes que de dones ha afirmat tindre és el de l'apnea del son (3% d'homes per 1,2% de dones).

Figura 44. Població que pateix dolor o malestar segons sexe i grup d'edat. 2022

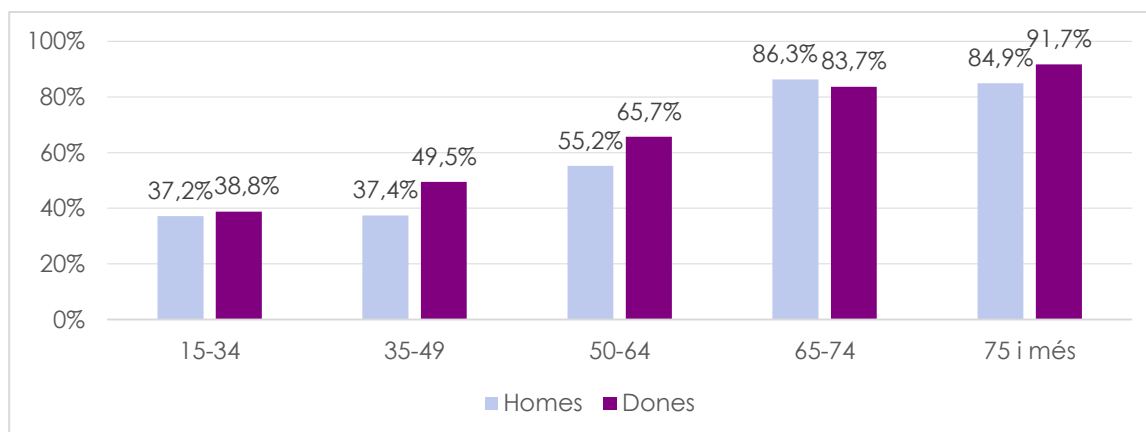

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

El més significatiu d'este gràfic és que un 63,8% de dones de 75 i més anys afirma patir algun tipus de dolor o malestar. La dada és molt diferent per als homes, perquè solament un 39,4% afirma el mateix, és a dir, uns 34 punts percentuals de diferència. En este grup d'edat avançada les dones tenen una edat mitjana molt superior.

Respecte a la resta de grups d'edat, en tots ells la majoria de persones que han respost patir dolor o malestar són dones, amb l'única excepció del grup d'edat d'entre 15 i 34 anys, on el 10,7% dels homes i el 10,4% de les dones han afirmat patir alguna molèstia d'este tipus. Trobem una diferència de 6 punts percentuals en el grup de 50 a 64 però de 0,7 punts percentuals en el grup d'edat de 65 a 74, probablement pel fet que es tracta d'una enquesta.

Figura 45. Població de 15 i més anys segons consum de medicaments a les últimes dues setmanes per sexe i grup d'edat. 2022

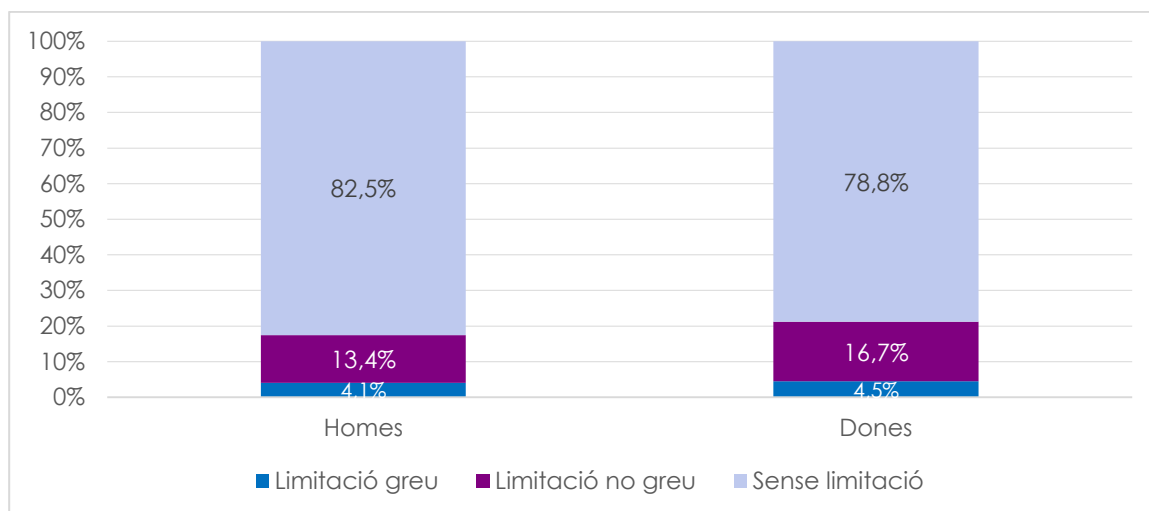

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

La del consum de medicaments és una altra estadística que presenta diferències per sexe, en tots els grups d'edat en major proporció les dones afirmen consumir-los, amb l'única excepció del grup d'edat de 65 a 74 anys. Este gràfic mostra que, per als grups d'edat per damunt dels 50 anys més del 50%, tant en homes com en dones, consumixen medicaments de manera habitual. El consum de medicaments creix amb l'edat, de manera que les persones majors de 65 anys, aproximadament un 85% d'elles, declara haver consumit medicaments en els últims 15 dies.

Per a la població més jove, menors de 35 anys, entorn d'un 38% de les persones enquestades han consumit medicaments en les últimes dos setmanes.

Figura 46. Població de 16 i més anys segons limitació per a realitzar activitats habituals (últims sis mesos). 2022

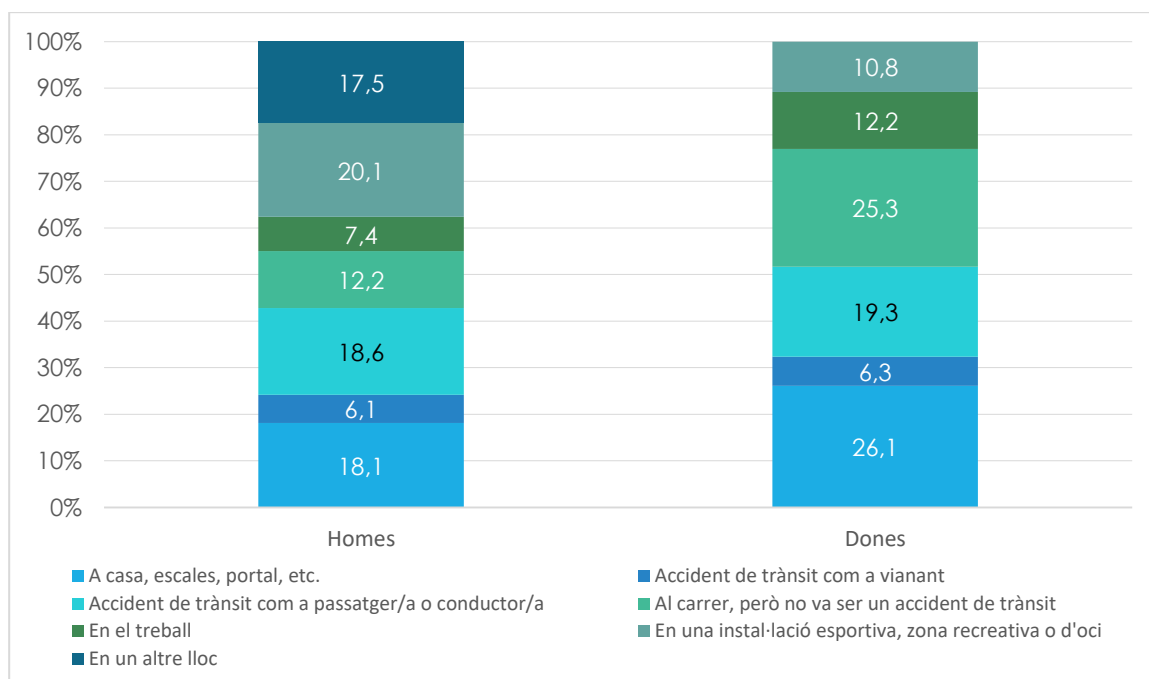
Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Respecte a la limitació per a realitzar activitats habituals en els últims sis mesos, el 82,5% d'homes ha afirmat no patir cap mena de limitació, el 13,4% va afirmar tindre alguna limitació encara que no grave i el 4,1% ho ha considerat una limitació greu.

Les dades per a les dones, de nou, no són massa diferents, però es torna a repetir el que hem vist en gràfiques anteriors, que són una mica més preocupants: el 78,8% de les dones va dir no patir cap mena de limitació, el 16,7% va dir patir alguna de poca gravetat i el 4,5% va dir que patia alguna limitació greu. De nou, considerem que estos resultats es veuen afectats per l'edat mitjana més elevada de les dones, la seua major representació entre la població molt envellida.

4.4 ACCIDENTALITAT

Figura 47. Víctimes d'accidents segons sexe i lloc on va ocórrer. 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Taula 50. Víctimes d'accidents segons edat i sexe (últims dotze mesos). 2022

	TOTAL	DONES	HOMES
Total	6,1%	5,7%	6,5%
15-34	8,9%	5,0%	12,8%
35-49	4,5%	4,2%	4,9%
50-64	6,3%	7,9%	4,6%
65-74	3,2%	3,7%	2,6%
75 i més	6,2%	7,5%	4,0%

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Convé aclarir abans de començar a estudiar estos dos gràfics que per accident no ens limitem als accidents de trànsit, sinó a qualsevol contratemps que haja ocasionat mal a les víctimes d'este.

Veiem que el tipus d'accident més habitual per a les dones en estos dotze mesos és un accident de trànsit com a vianant, representant el 26,1%, seguit per accidents al carrer que no van tindre a veure amb el trànsit, amb el 25,3%. Per als homes, el lloc més recurrent on li succeïxen els accidents són les instal·lacions esportives (20,1%) i la segona circumstància que provoca més accidents són els propis accidents de trànsit com a passatger o conductor. En total, el 5,7% de dones va dir haver sigut víctima d'un accident, una dada que augmenta en els homes, arribant al 6,5%.

Pel que fa a l'edat, la població de 15 a 34 anys és la que presenta en total més accidentalitat, encara que això és degut a la influència de la població masculina ja que el 12,8% d'homes en este grup d'edat va dir haver tingut un accident mentres que en cap altre grup d'edat esta estadística en els homes arriba si més no el 5%. Seguint estes diferències, el grup d'edat per al qual els accidents són més comuns en el sexe femení és el de 50 a 64 anys, seguit de prop pel de 75 i més (7,5%). Per al grup d'edat més elevada els homes presenten una accidentalitat del 4%, molt per davall de la de les dones, la raó d'això la trobaríem en el sobre envelliment relatiu d'este grup en el cas de les dones.

4.5 ASSISTÈNCIA MÈDICA

Taula 51. Població de 15 i més anys segons revisions mèdiques (almenys una vegada a l'any). 2022

	Població usuària de servicis mèdics	Dentista	Prova de detecció del VPH (dones de 25 a 65)	Mamografia (dones de 45 a 69)	Citologia (dones de 25 a 65)	Fisioterapeuta	Psicòleg/òloga
TOTAL	559,6	44,6%	-	-	-	12,4%	5,6%
DONES	307,1	48,7%	12,9%	43,3%	33,4%	14,9%	7,5%
HOMES	252,5	40,0%	-	-	-	9,6%	3,5%

Nota: VPH és la sigla de Virus del Papil·loma Humà.

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Esta enquesta de salut llança llum sobre una dada que cal destacar: les dones acudixen molt més als servicis mèdics que els homes. Ja hem dit que hi ha aproximadament 40.000 dones més en la població de la ciutat, però segons esta enquesta hi ha una diferència de 55.000 aproximadament en l'ús dels servicis mèdics.

Pel que fa a les diferents tipologies ací mostrades, les dones són més proclius que els homes a utilitzar els servicis d'un dentista (9 punts percentuals de diferència), d'un fisioterapeuta (5 punts percentuals) o d'un psicòleg (4 punts percentuals per damunt de la dada dels homes).

D'altra banda, en esta taula s'ha inclòs informació sobre problemes de salut que afecten de manera exclusiva a dones com ho són la prova de detecció del Virus del papil·loma humà, les revisions de mamografia o citologia. Estos dos últims són usats per almenys una tercera part de les dones, especialment segons avança l'edat.

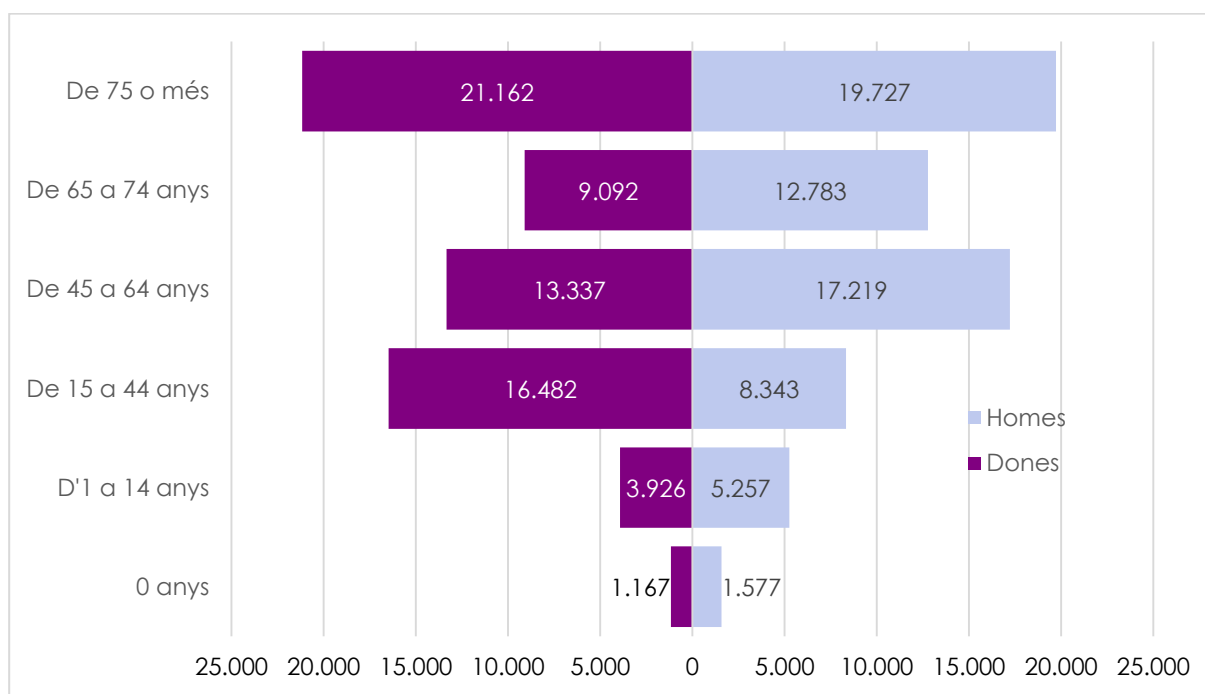
Taula 52. Utilització de servicis sanitaris en els últims dotze mesos. 2022

	Consulta de medicina general, de família o pediatria	Urgències d'atenció primària	Consulta de medicina especialitzada (excloent dentista)	Urgències d'un centre hospitalari	Ingrés hospitalari
TOTAL	74,7%	8,7%	48,2%	16,2%	4,3%
DONES	78,7%	8,9%	56,0%	17,8%	4,5%
HOMES	70,4%	8,4%	39,6%	14,4%	4,0%

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Veiem que de nou són les dones les que fan ús en major proporció dels diferents servicis sanitaris en els últims dotze mesos. La taula mostra que les diferències per sexe sempre donen dades més altes per a les dones, amb diferències de fins als 16,4 punts percentuals en el cas de les consultes de medicina especialitzada o de 8,3 punts percentuals en el cas de la consulta de medicina general, de família o de pediatria. També, encara que per 0,5 punts de diferència, són ingressades més vegades i acudixen més a les urgències d'atenció primària.

Figura 48. Ingressos hospitalaris segons grup d'edat i sexe. 2022

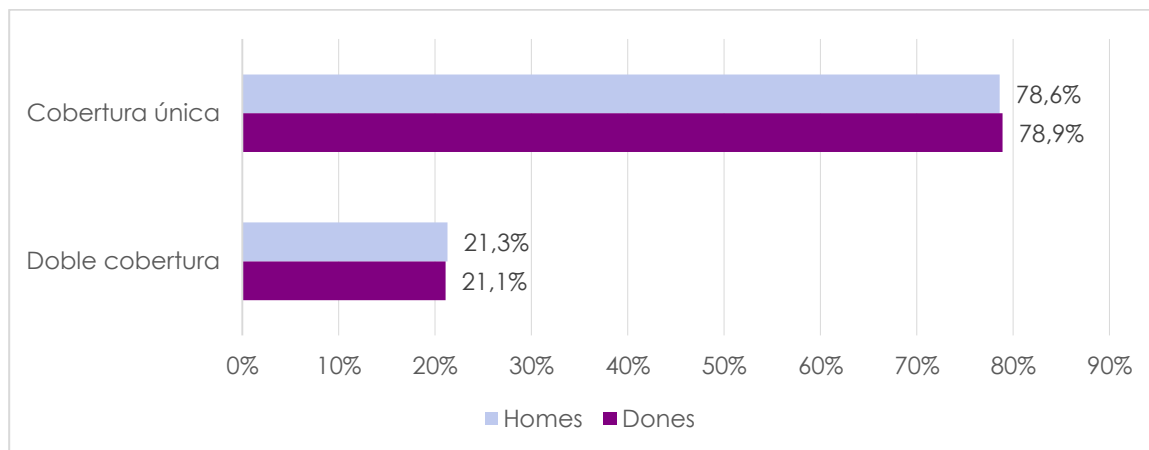
Font: Servici d'Anàlisi de Sistemes d'Informació Sanitària. Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

. Este gràfic referix a un dels tipus de servicis sanitaris que s'han tractat anteriorment, els ingressos hospitalaris. Ací les dades estan fragmentades en diferents grups d'edat.

Veiem que per al grup d'edat de 0 anys i per al que abasta d'1 a 14 anys les dades apunten al fet que els homes són més proclius a ser hospitalitzats que les dones. Després en el grup d'edat de 15 a 44 les diferències són molt grans, les dones en este grup d'edat representen quasi el doble que els homes entre els ingressos hospitalaris, en esta franja d'edat es concentra bàsicament l'atenció hospitalària associada a ginecologia i la maternitat. Per als dos grups d'edat posteriors tornen a ser els homes els que patixen problemes de salut que els porta a ser hospitalitzats. En l'últim grup d'edat, el de 75 i més anys, són les dones les que representen major percentatge respecte al total d'ingressos, lògicament atés que poblacionalment també tenen molt major pes que els homes.

Probablement es deu a eixa diferència tan gran en un grup d'edat tan nombrós com el de la població de 15 a 44 anys a la ciutat de València el que ha portat al fet que més dones que homes respongueren en la taula anterior que havien sigut hospitalitzades en el període dels últims dotze mesos.

Figura 49. Tipus d'atenció sanitària. 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

En preguntar a la població de la ciutat de València sobre el tipus d'atenció sanitària de què disposa, les dades obtingudes per sexe són molt parelles. El 78,6% d'homes i el 78,9% de dones van afirmar disposar de cobertura única, és a dir, de la sanitat pública de manera exclusiva, mentres que el 21,3% d'homes i el 21,1% de dones disposen de doble cobertura, cosa que significa que disposen d'assegurança privada al qual recórrer en cas de problemes de salut.

4.6 CONSUM D'ALCOHOL, TABAC I DROGODEPENDÈNCIES

Taula 53. Edat mitjana a la qual va començar a fumar per sexe. 2022

DONES	HOMES
17,2	17,0

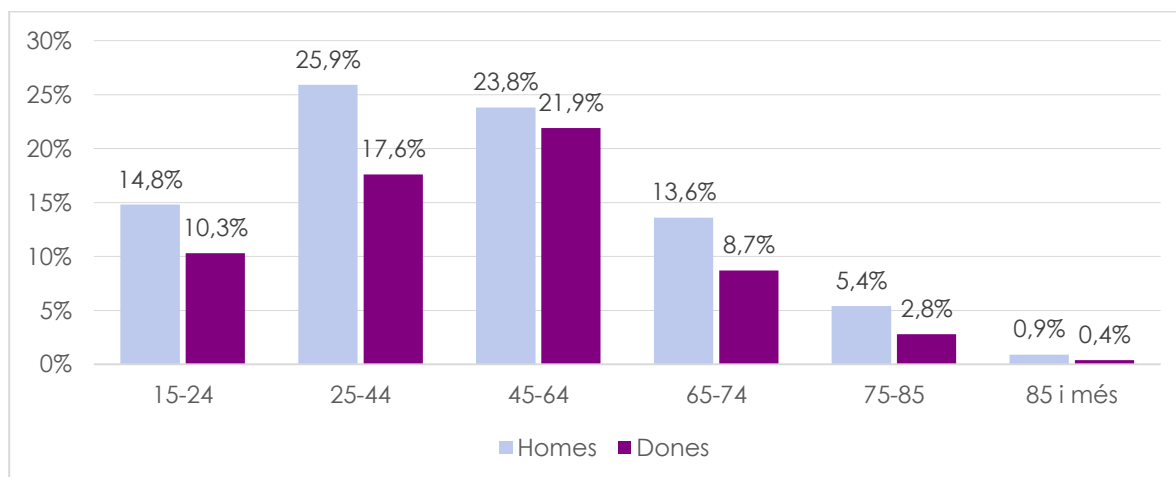
Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Taula 54. Població de 15 i més anys segons consum de tabac per sexe. 2022

	No fuma ni ho ha fet mai / Només ho ha provat	No fuma però ha fumat	Fuma però no diàriament	Fuma diàriament
TOTAL	65,6%	14,3%	2,6%	17,6%
HOMES	58,7%	18,4%	2,8%	20,1%
DONES	72,2%	10,3%	2,4%	15,1%

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Figura 50. Població que fuma diàriament segons sexe i grup d'edat. 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Parlarem ara del consum de tabac atés que pot ser considerat un determinant de la salut de la població en general.

El primer que veiem en la primera taula és que l'edat mitjana per a començar a fumar és quasi la mateixa, els 17 anys per als dos sexes.

La prevalença de l'hàbit de fumar diàriament és comparativament similar entre tots dos sexes, amb un 15,1% per a dones i un 20,1% per a homes. No obstant això, entre la població no fumadora, s'observa una disparitat notable, la proporció de dones que mai han fumat (72,2%) supera considerablement al d'homes (58,7%).

D'altra banda, en el cas dels homes, encara que la majoria mai ha fumat, aquells que han deixat l'hàbit representen un percentatge 8,0 punts percentuals major.

Quant al grup de població que fuma diàriament, es destaca que la major proporció de fumadores es troba en el rang d'edat de 45 a 64 anys, amb un 21,9%. Per part seua, el grup d'homes amb major prevalença de fumadors pertany a l'interval de 25 a 44 anys, amb un 25,9%, una cohort que se situa per davall de la corresponent a les dones. A grans trets, es pot inferir que les edats intermèdies exhibixen una incidència més elevada de tabaquisme, persistint les disparitats de gènere quant a l'hàbit, si bé s'aprecia una tendència cap a l'equiparació de percentatges, especialment en els grups més joves. En comparació amb informes anteriors, s'evidencia una tendència decreixent en la prevalença del tabaquisme.

Taula 55. Consum mitjà diari d'alcohol respecte al límit de baix risc per sexe. 2022

	DONES	HOMES
Per davall del límit de baix risc	91,5%	92,1%
Per damunt del límit de baix risc	7,5%	7,4%
Consum intensiu	2,2%	1,6%

Nota: El consum mitjà diari d'alcohol es mesura en grams d'alcohol pur consumits al dia. Es considera que el consum mig diari d'alcohol està per damunt dels nivells de baix risc si supera els 20 g/dia en homes o 10 g/dia en dones. Una unitat de beguda estàndard es considera que conté aproximadament 10 grams d'alcohol.

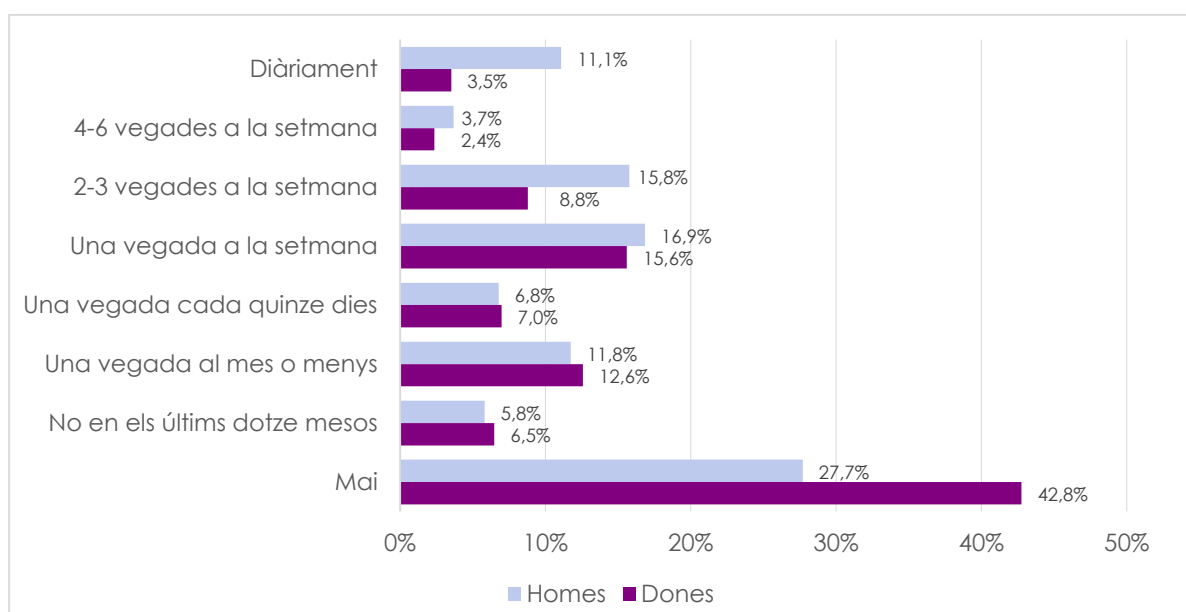
Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Taula 56. Consum mitjà diari d'alcohol en grams. 2022

DONES	HOMES
2,7	6,2

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Figura 51. Població de 15 i més anys que consumeix alcohol per freqüència i sexe. 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

En les tres gràfiques anteriors hem utilitzat informació de l'Enquesta de Salut de 2022 respecte als hàbits de consum d'alcohol de la població de la ciutat de València. L'alcohol és, igual que el tabac, un potencial determinant de la salut de qui decidix consumir-lo.

Respecte al consum mig diari, veiem que el percentatge de dones que estan per damunt del límit de baix risc és superior al d'homes (7,5% per 7,4%) així com el de consum excessiu (2,2% de dones i 1,6% d'homes), encara que les diferències entre sexes són tan xicotetes que no presenten una diferència mínimament significativa.

No obstant això, això no implica que les dones consumisquen més quantitat d'alcohol atés que per a mesurar els límits s'utilitzen quantitats diferents per sexe, sent la dada utilitzada a mode de "barrera" per a mesurar la diferència entre el baix risc i el risc alt una quantitat que suposa el doble per als homes que per a les dones (20g al dia els homes, 10g al dia les dones). La prova que les dones consumixen menys alcohol la trobem en la següent taula, la qual ens indica que de mitjana elles ingerixen 2,7 grams al dia, per 6,2 que consumixen els homes de mitjana.

Respecte a la freqüència en el consum d'alcohol, cal assenyalar que el 42,8% de dones afirma no consumir-ho mai, per la qual cosa podríem dir que aproximadament 9 de cada 20 dones no consumixen res de l'alcohol, mentres que el percentatge d'homes que va respondre "mai" va ser de 27,7%, és a dir, 15 punts percentuals menys. D'altra banda, el 11,1% d'homes va afirmar consumir-ho diàriament per 3,5% de dones. Unes diferències molt significatives que parlen bé dels hàbits saludables de les dones.

Taula 57. Drogodependències segons substància principal i sexe. 2021

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Total	1.461	362	24,8%	1.099	75,2%
Heroïna	150	27	18,0%	112	82,0%
Alcohol	499	139	27,9%	360	72,1%
Cocaïna	373	80	21,4%	293	78,6%
Cànnabis	175	41	23,4%	134	76,6%
Benzodiazepines	10	5	50,0%	5	50,0%
Nicotina	101	47	46,5%	54	53,5%
Crack	26	7	26,9%	19	73,1%
Ludopatia	43	3	7,0%	40	93,0%
Alcohol més cocaïna	51	8	15,7%	43	84,3%
Altres estimulants	18	3	16,7%	15	83,3%
Internet / mòbil	10	2	20,0%	8	80,0%
Altres	5	0	0,0%	5	100,0%

Font: Anuari Estadístic de la ciutat de València. Dades extretes de la Direcció General d'Ordenació Sanitària. Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

Taula 58. Drogodependències segons sexe i grup d'edat. 2021

	TOTAL	DONES	%	HOMES	%
Total	1.461	362	24,8%	1.099	75,2%
< 19 anys	51	12	23,5%	39	76,5%
De 19 a 21 anys	39	8	20,5%	31	79,5%
De 22 a 24 anys	53	14	26,4%	39	73,6%
De 25 a 29 anys	105	21	20,0%	84	80,0%
De 30 a 34 anys	132	33	25,0%	99	75,0%
De 35 a 39 anys	191	43	22,5%	148	77,5%
De 40 a 44 anys	232	56	24,1%	176	75,9%
De 45 a 49 anys	227	55	24,2%	172	75,8%
De 50 a 54 anys	190	46	24,2%	144	75,8%
De 55 a 59 anys	143	50	35,0%	93	65,0%
De 60 a 64 anys	57	8	14,0%	49	86,0%
≥ 65 anys	41	16	39,0%	25	61,0%
Edat mitjana	42,3	43	-	42	-

Font: Anuari Estadístic de la Ciutat de València. Dades extretes de la Direcció General d'Ordenació Sanitària. Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

Concloem este apartat estudiant els casos d'addicció a les drogues a la ciutat de València. L'any 2021 els servicis municipals van tractar 1.461 casos de drogodependència, dels quals el 75,2% correspon als homes, del que s'extrau que el consum de drogues i el seu tractament és un fenomen que afecta considerablement més als homes que a les dones.

Quant a les substàncies que generen major addicció, veiem que l'alcohol és la que ocupa el primer lloc, amb una diferència per sexes similar a la del total. Darrere de l'alcohol es troba l'addicció a la cocaïna, on també els homes suposen una mica més de les tres quartes parts de la gent en tractament. No hi ha cap addicció per la qual més dones que homes reben tractament; no obstant això, entre les deu persones tractades per consum de benzodiazepines trobem cinc dones i cinc homes, és a dir, 50% cada sexe.

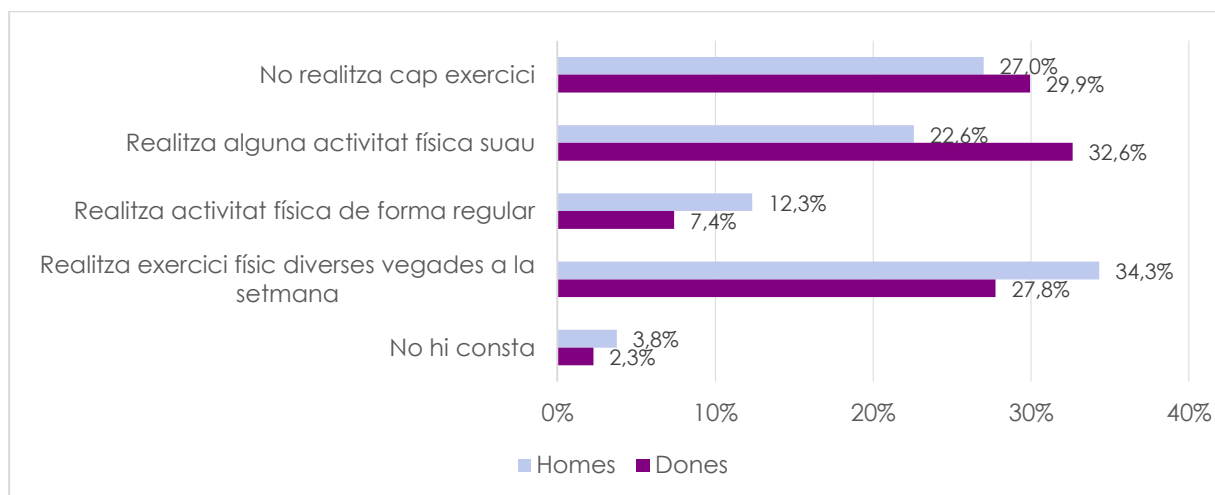
Respecte als grups d'edat que veiem en l'última taula, sembla ser que les dos franges més habituals són la de 40 a 44 i de 45 a 49, suposant un total de 459 persones, de les quals aproximadament el 24% són dones i el 76% són homes. És per això que l'edat mitjana de persones assistides per a tractar casos de drogodependències és de 42,3. L'edat mitjana de dones tractades pels servicis municipals en 2021 és de 43 i la dels homes és de 42.

No hi ha cap grup d'edat on les dones siguin majoria, de fet en totes les franges d'edat es mantenen per davall del 27% excepte en la de 55 a 59 anys, on les dones suposen el 35% (52 d'un total de 143 persones) i en el grup d'edat de 65 anys i més (16 de les 41 persones eren dones, és a dir, el 39%).

4.7 HÀBITES SALUDABLES

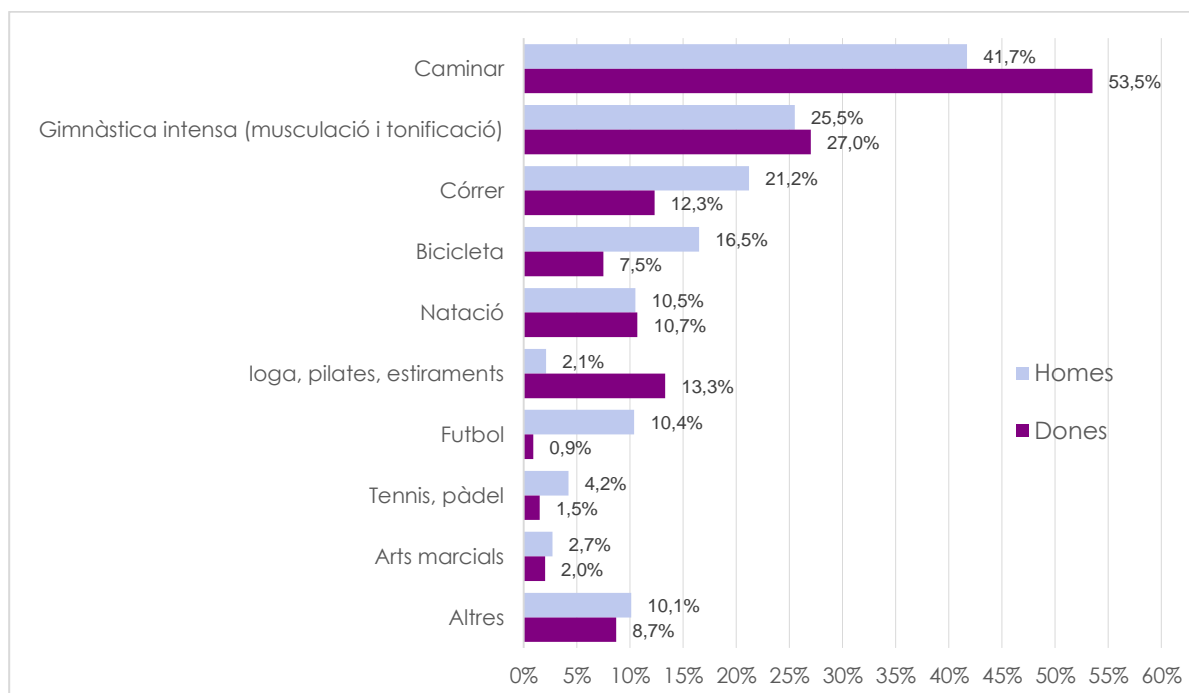
4.7.1 Exercici físic en el temps lliure

Figura 52. Exercici físic en el temps lliure per sexe. 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Figura 53. Tipus d'activitats físiques en el temps lliure per sexe. 2019

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de setembre de 2019, Onada 9.

Respecte als hàbits saludables de la població de la ciutat de València començarem amb l'exercici físic en el temps lliure. Veiem que les dones són majoria entre els enquestats que van respondre que no realitzaven exercici físic (3 punts percentuals) i entre els quals van respondre que realitzaven activitat física suau en el seu temps lliure (una diferència de deu punts). D'altra banda, els homes superen a les dones en activitat física de manera regular (5 punts percentuals) i en exercici físic diverses vegades a la setmana (6,5 punts percentuals).

Les activitats físiques més practicades per tots dos sexes són caminar (53,5% de dones i 41,3% d'homes) i la gimnàstica intensa com la musculació (dades al voltant del 26%). Les diferències més significatives per sexe les trobem en la preferència dels homes pel futbol, córrer i la bicicleta mentre que en la pràctica del ioga i pilates predominen les dones.

4.7.2 Hores de somni i descans

Taula 59. Hores de somni. 2022

	DONES	HOMES
15-34	7,4	7,4
35-49	7,3	7,1
50-64	6,8	7,1
65-74	7,1	7,4
75 i més	7,7	7,6

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

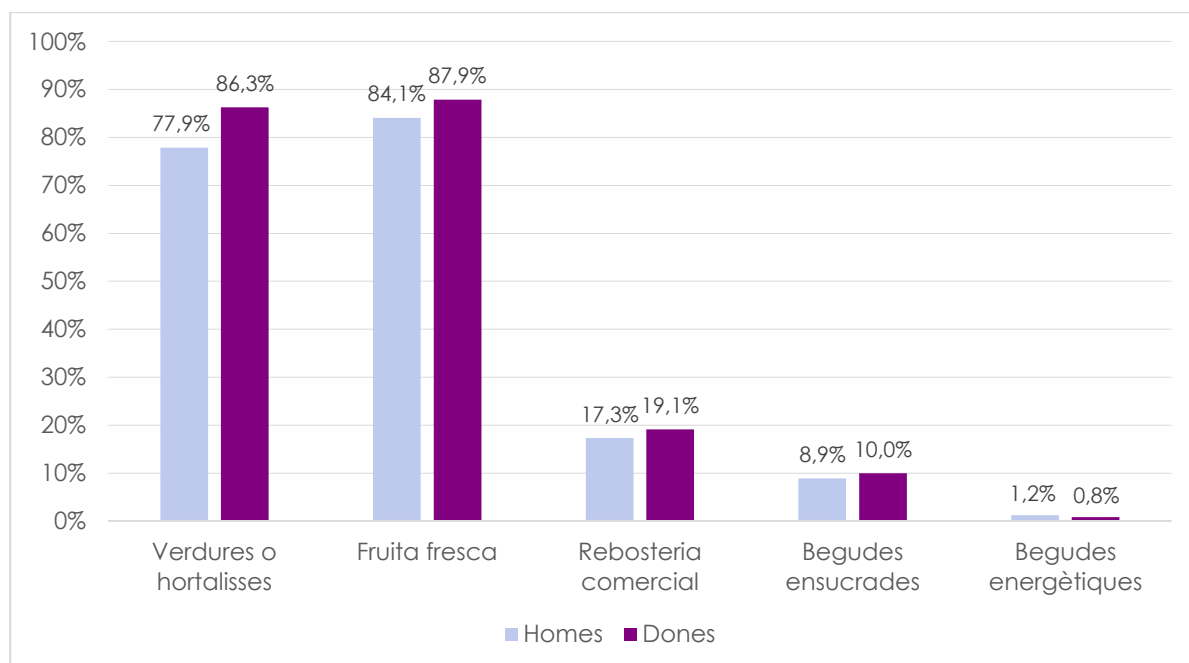
La mitjana d'hores de somni al dia és molt similar per a tots dos sexes com podem veure en els diferents grups d'edat, ja que el gruix de la població se situa en dades pròximes a les 7 hores o 7 hores i mitja.

El que més crida l'atenció d'este gràfic és que la població de 75 i més anys és la que ha declarat tindre més hores de somni al dia, amb una mitjana de 7,7 per a les dones i 7,6 per als homes, mentre que el grup d'edat en el qual menys descansen tots dos sexes és el de 50 a 64 anys. La mitjana de les respostes de les dones situa les hores de somni en 6,8 (és a dir, sis hores i tres habitacions), mentre que els homes dormen 7,1 (pràcticament 7 hores).

En conjunt, no sembla possible asseverar que un sexe tinga millors hàbits de somni que l'altre, encara que els homes sí que presenten uns minuts més de somni al dia.

4.7.3 Nutrició

Figura 54. Freqüència dels aliments consumits (almenys 4 vegades a la setmana). 2022

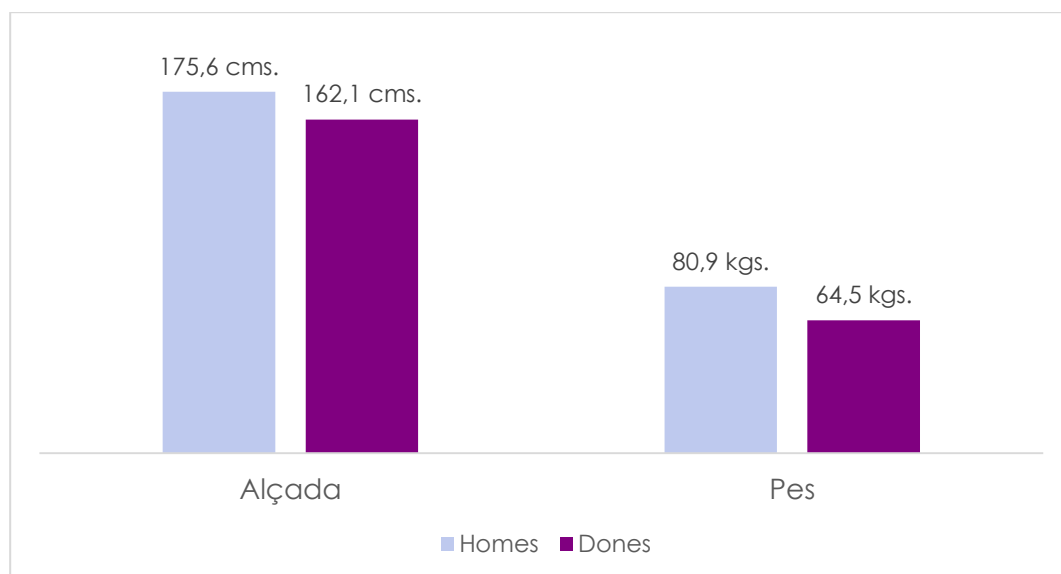

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Tractant el tema de la nutrició hem trobat que les dones estan més habituades a consumir productes sans com les verdures i hortalisses (el 86,3% de dones afirma menjar-les quatre o més vegades a la setmana) i la fruita fresca (87,9% de dones per 84,1% d'homes). No obstant això, també és el sexe femení el que més ha declarat consumir quatre o més vegades a la setmana aliments poc sans com begudes ensucrades (10%, la qual cosa suposa un punt percentual més que els homes) o rebosteria comercial (19,1% dones per un 17,3% d'homes).

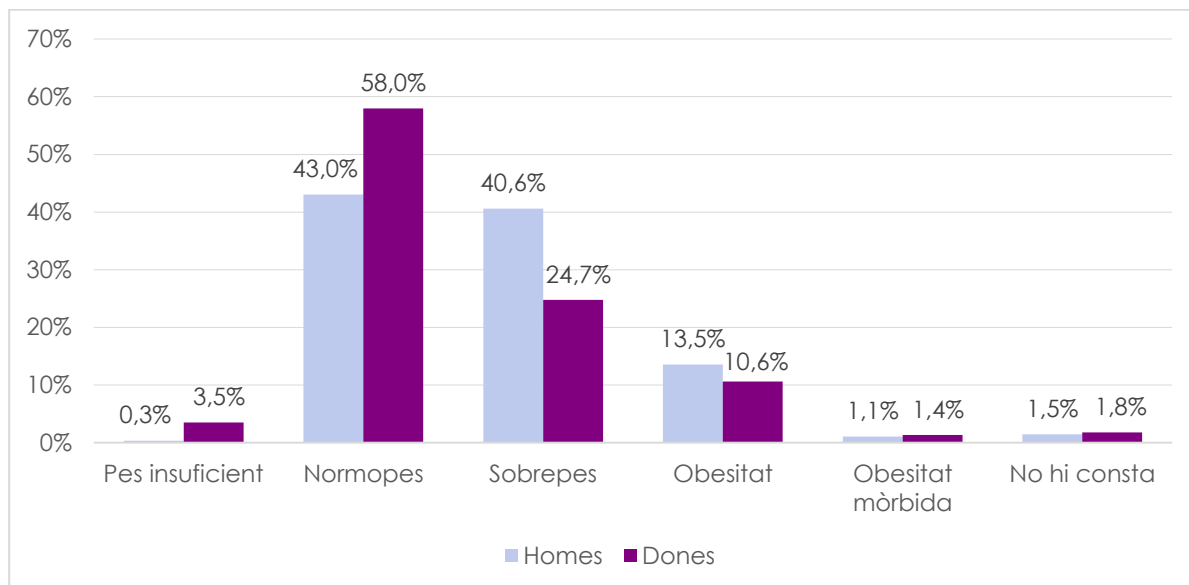
4.7.4 Índex de massa corporal

Figura 55. Altura i pes mitjà segons sexe. 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

Figura 56. Distribució segons IMC (kg/m²) per sexe. 2022

Font: Elaboració pròpia a partir del fitxer de microdades de l'Enquesta de Salut de la Comunitat Valenciana 2022.

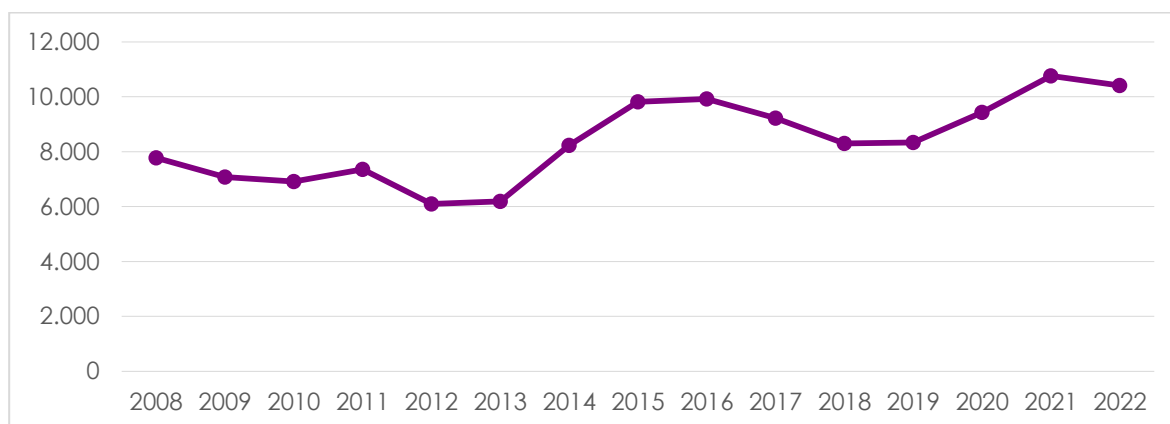
L'altura mitjana declarada per les dones entrevistades ha sigut de 162,1 centímetres, mentres que els homes de mitjana mesuren 175,6 cms. Una diferència de 15 centímetres i mig. Respecte al pes, la diferència és de quasi 16 quilos i mig: 80,9 quilograms pesen de mitjana els homes, comparat amb la dada mitjana de les dones que és de 64,5 kgs.

Després del càlcul de l'IMC (això és, el pes en quilograms dividit per l'alçada en metres al quadrat) podem veure que la major part de dones se situa en la seua normopes o pes normal i més sa (58%), mentres que això és una cosa que passa en menys de la mitat dels homes (43%). Les diferències en el sobrepès són significatives, perquè el 40,6% dels homes pesa una mica més del que deuria concorde a la seua altura, per solo el 24,7% de les dones, és a dir, uns 16 punts percentuals. Amb obesitat trobem un 14,6% dels homes i un 12% de les dones. D'altra banda, el 3,5% de dones presenta un pes insuficient, alguna cosa que només passa en el 0,3% dels homes.

5. VIOLÈNCIA DE GÈNERE

5.1 TELEFONADES AL 016

Figura 57. Evolució del nombre de telefonades al 016. 2008-2022

Font: Portal Estadístic de la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere.

Taula 60. Evolució del nombre de telefonades al 016. 2007-2022

	COM. VALENCIANA	ESPANYA
2007	1.473	15.715
2010	6.917	67.696
2013	6.186	58.274
2016	9.919	85.318
2017	9.222	77.796
2018	8.295	73.454
2019	8.339	68.714
2020	9.433	79.201
2021	10.757	87.307
2022	10.405	102.391

Font: Portal Estadístic de la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere.

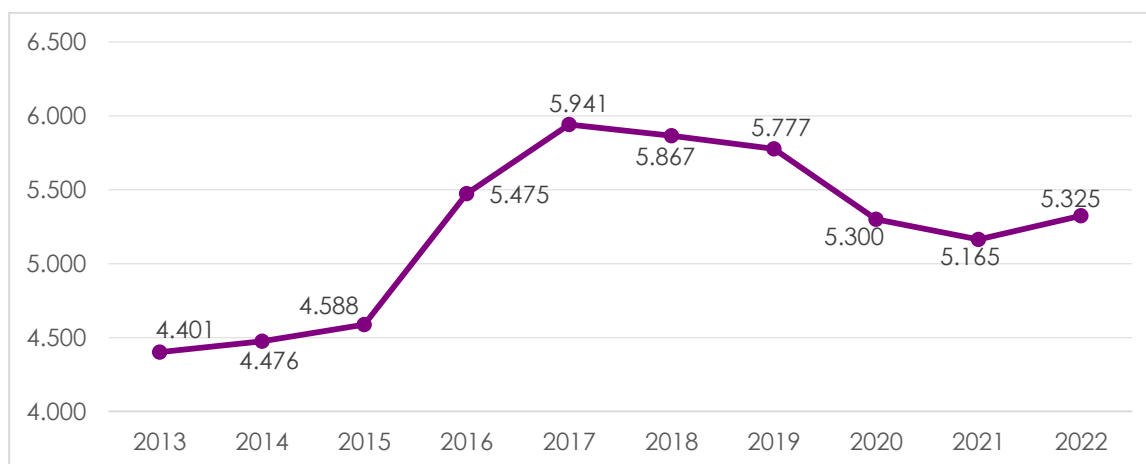
El Ministeri d'Igualtat, per mitjà de la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere, presta un servei telefònic d'informació i d'assessorament jurídic en matèria de violència de gènere a través del número de telèfon de marcadura breujada 016, creat al setembre de 2007, motiu pel qual les dades relatives a eixe any bé poden considerar-se incomplets.

Analitzant l'evolució de crides veiem que per a la Comunitat Valenciana les dades generalment van descendir de manera progressiva des de 2008 fins a 2012, potser en relació amb la crisi econòmica, de prop de les 8.000 a quasi 6.000. De 2012 a 2017 experimenta una pujada que quasi aconsegueix els 10.000. Després d'això, una altra disminució breu que es comença a revertir en 2019 i continua fins a les últimes dades estudiades, pot ser que influït pel focus en la violència de gènere que es va posar des del Ministeri d'Igualtat. En 2021 es van aconseguir les dades més alt per a la Comunitat Valenciana (10.757) i en 2022, per a Espanya (102.391). Això pot veure's com una major confiança de les dones víctimes en què hi ha possibilitat de suport de les institucions en l'eixida de la violència masclista i com una evidència que la violència masclista està més present socialment i les dones són menys tolerants a esta realitat.

5.2 DENÚNCIES PER VIOLÈNCIA DE GÈNERE

5.2.1 Evolució del nombre de denúncies

Figura 58. Denúncies per violència de gènere en València. 2013-2022

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Taula 61. Origen de les denúncies per violència de gènere en València. 2013-2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOTAL	4.401	4.476	4.588	5.475	5.941	5.867	5.777	5.300	5.165	5.325
Presentada directament per la víctima	424	311	272	206	223	220	81	20	7	14
Presentada directament per familiars	2	6	1	13	2	272	27	12	288	3
Atestats policials -amb denúncia de la víctima	1.216	1.409	1.166	1.721	3.205	2.200	3.246	2.666	2.541	2.841
Atestats policials -amb denúncia familiar	33	40	53	61	17	69	44	100	142	48
Atestats policials -per intervenció directa policial	1.761	1.592	2.171	2.605	1.532	1.799	999	1.467	1.292	1.615
Part de lesions	832	997	719	705	956	1.286	1.353	1.019	873	667
Serveis assistència-Tercers en general	133	121	206	164	6	21	27	16	22	137

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Estos gràfics que mostren l'evolució del nombre de denúncies per violència de gènere a la ciutat de València permeten veure que va haver-hi una tendència a l'alça constant entre 2013 i 2015 i que fins llavors totes les dades anuals respecte d'esta estadística se situen entre el 5.000 i el 6.000. És possible que eixe decreixement que veiem de 2019 a 2020 es dega a la presència del COVID-19, situació que va obligar la població a romandre en confinament en el seu habitatge durant diversos mesos.

Respecte a l'origen de les denúncies per al període dels últims deu anys (2013-2022) que analitzem ací veiem que les principals diferències són el descens de la quantitat de denúncies presentades directament per la víctima (de 424 en 2013 a 14 en 2022), d'un 9,6% a un 0,3% del total de denúncies realitzades i l'augment de la tipologia d'atestat policial amb denúncia de la víctima (de 1.216 a 2.841), estes últimes han passat d'un 27,6% a un 53,4% del total.

Podem extraure d'això que cada vegada un nombre major de denúncies compten amb la intervenció de la policia que disposa d'un major nombre de mitjans dedicats específicament a este tipus de delictes i a la protecció de les víctimes. De fet, en 2013, del total de denúncies, un 68,4% d'estes s'iniciaven amb un atestat policial, en 2022 este percentatge passa a ser el 84,6% de les denúncies.

5.2.2 Denúncies per persona denunciant

Taula 62. Nombre de denúncies segons qui la presenta. 2022

		VALÈNCIA	%	ESPANYA	%
TOTAL DENÚNCIES REBUDES		5.325	100,0%	182.065	100,0%
Presentada directament per la víctima en el jutjat		14	0,3%	2.201	1,2%
Presentada directament per familiars		3	0,1%	330	0,2%
ATESTATS POLICIALS	Atestats policials amb denúncia de víctima	2.841	53,3%	128.102	70,4%
	Atestats policials amb denúncia familiar	48	0,9%	2.981	1,6%
	Atestats policials amb intervenció directa policial	1.615	30,3%	27.097	14,9%
Part de lesions rebut directament en el jutjat		667	12,5%	14.161	7,8%
Serveis assistència-Tercers en general		137	2,6%	7.193	4,0%

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Taula 63. Denúncies de dones víctimes de violència de gènere segons nacionalitat en València. 2022

	TOTAL	%
Nacionalitat espanyola	2.707	50,8%
Nacionalitat estrangera	2.618	49,2%

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Figura 59. Denúncies segons qui la presenta. 2022

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Per a l'any 2022 el nombre de denúncies per violència de gènere a la ciutat de València aconsegueix un total de 5.325, de les quals 2.707 van ser presentades per dones de nacionalitat espanyola i 2.618 per dones de nacionalitat estrangera. Esta dada per al conjunt d'Espanya és de 182.065. No obstant això, no totes estes denúncies es presenten amb una mateixa tramitació. En lloc d'això, la primera diferència es troba en qui és la persona o organisme que presenta la denúncia.

D'eixe total de 5.325, aproximadament el 84,5% (4.504) van ser presentades per mitjà d'atestats policials, la tipologia més comuna. Estos atestats poden ser ben presentats amb una denúncia de la víctima (53,3%), bé amb denúncia familiar (0,9%), bé amb intervenció policial directa (30,3%). És molt cridanera la diferència entre València ciutat i Espanya en la influència dels atestats policials amb denúncia de la víctima, perquè augmenta 19 punts percentuals quan estudiem estes mateixes dades per al conjunt d'Espanya. Esta diferència pot ser reflex de l'existència a la ciutat d'Unitats de la Policia especialitzades en esta matèria i que fan una tasca important de vigilància i seguiment.

Seguint a esta tipologia es troben les denúncies amb informe de lesions rebut directament en el jutjat, que representa un total de 12,5% per a la ciutat de València. Al costat d'un xicotet 0,3% de denúncies presentades directament per la víctima en el jutjat. En estos casos són les pròpies víctimes, sense intervenció policial els qui impulsen el procés per mitjà de l'acte de presentar la

denúncia, sabem que per a moltes dones presentar la denúncia en el jutjat motu proprio resulta molt difícil en les circumstàncies de trobar-se sotmés a una situació de risc per la por de patir represàlies per part de l'agressor.

Finalment, les denúncies presentades per familiars de la víctima representen menys del 0,1% a València i una dada pròxima al 0,2% en el conjunt d'Espanya, del que podem concloure que és inusual que les famílies siguem els qui portem el problema del seu familiar a la justícia.

5.2.3 Dispensa a l'obligació de declarar com a testimoni

Taula 64. Dispensa a l'obligació de declarar com a testimoni. 2022

	VALÈNCIA	ESPANYA
DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE	5.325	176.483
TOTAL DENÚNCIES REBUDES	5.325	182.065
Casos en els quals la víctima s'acull a la dispensa a l'obligació de declarar com a testimoni	Total	740
	Per espanyoles	298
	Per estrangeres	442
Ràtio Casos en els quals la víctima s'acull a la dispensa a l'obligació de declarar com a testimoni / Denúncies	13,9%	9,3%
Ràtio Casos en els quals la víctima s'acull a la dispensa a l'obligació de declarar com a testimoni / Dones víctimes de Violència de Gènere	13,9%	9,6%

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Un aspecte interessant de tractar pel que fa a les estadístiques de violència de gènere són les renúncies a declarar, també conegut com a acollir-se a la dispensa a l'obligació de declarar com a testimoni. És un fenomen que presenta moltíssimes diferències entre la ciutat de València i el conjunt d'Espanya.

A València, un total del 13,9% de víctimes s'acull a este dret, però en el conjunt d'Espanya esta dada és notòriament inferior, sent 9,3% o 9,6% segons si comptem el nombre de denúncies o el nombre de dones víctimes de violència de gènere. Una altra diferència és que a València la majoria de dones que s'acullen a este dret són de nacionalitat estrangera, el 59,7% del total; en sentit contrari, per al total estatal les dones de nacionalitat espanyola són majoria entre les quals s'acullen a la dispensa a declarar com a testimoni, representant un 56,7% del total.

5.3 DELICTES I ORDES DE PROTECCIÓ

5.3.1 Tipus de delictes

Taula 65. Tipus de delicte. 2022

	VALÈNCIA	%	ESPANYA	%
TOTAL	6.115	100,0%	199.411	100,0%
Homicidi	-	-	80	0,0%
Avortament	-	-	1	0,0%
Lesions al fetus	-	-	4	0,0%
Lesions i Maltractaments	4.321	70,7%	133.066	66,7%
Contra la llibertat	176	2,9%	11.145	5,6%
Contra la llibertat i indemnitat sexual	49	0,8%	2.140	1,1%
Contra la integritat moral	66	1,1%	3.921	2,0%
Contra la intimitat i el dret a la pròpia imatge	24	0,4%	1.000	0,5%
Contra l'honor	84	1,4%	1.771	0,9%
Contra drets i deures familiars	9	0,1%	1.022	0,5%
Trencaments de Penes	308	5,0%	15.180	7,6%
Trencaments de Mesures	997	16,3%	24.020	12,0%
Altres	81	1,3%	6.061	3,0%

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Observem en esta taula també extreta de l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere dirigit pel Consell General del Poder Judicial que a Espanya es van cometre 199.411 delictes relacionats amb la violència de gènere, dels quals 6.115 (és a dir, el 3,1%) es van cometre o van ser sancionats a la ciutat de València.

L'any 2022 a Espanya es van cometre 80 homicidis vinculats a la violència de gènere; no obstant això, cap d'ells va succeir a la ciutat de València. Estudiant l'evolució dels homicidis per violència de gènere en el període dels últims anys descobrim que a Espanya es van cometre 398 feminicidis, dels quals tres van ser a la ciutat de València.

D'altra banda, les dades que ens presenta la comparació entre la ciutat de València i a nivell nacional no mostren massa disparitat perquè els tres delictes de lesions i maltractaments van suposar el 70,7% del total a València i el 66,7% a Espanya.

5.3.2 Ordes de protecció

Taula 66. Ordes de protecció per sexe i nacionalitat. 2022

	C. VALENCIANA	%	ESPANYA	%
TOTAL	917	100,0%	7.370	100,0%
Dona Victima				
Nacionalitat Espanyola ≥18 anys	646	70,4%	4.985	67,6%
Nacionalitat Espanyola <18 anys	9	1,0%	81	1,1%
Altra nacionalitat ≥18 anys	262	28,6%	2.272	30,8%
Altra nacionalitat <18 anys	0	0,0%	34	0,5%
Home Denunciat				
Nacionalitat Espanyola	636	69,3%	4.960	67,3%
Altra nacionalitat	281	30,7%	2.410	32,7%

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Per a l'anàlisi de les ordes de protecció farem la comparació entre Espanya íntegrament i també la Comunitat Valenciana com a territoris de major interès del nostre estudi, per a l'any 2022.

A la Comunitat Valenciana es van establir un total de 917 ordes de protecció, per 7.370 que va haver-hi a Espanya. Així, la Comunitat Valenciana va representar el 12,4% d'ordes de protecció respecte al total de les establides en el total d'Espanya.

L'anàlisi estadística de les víctimes afectades en estes Ordes de Protecció segons la seua nacionalitat i la seua edat no presenta grans diferències, tant a Espanya com a la Comunitat Valenciana aproximadament el 98 o 99% de les víctimes han sigut dones majors d'edat. I respecte a la nacionalitat, per a tots dos territoris objecte d'estudi d'esta taula aproximadament el 70% van ser de nacionalitat espanyola (71,4% en la Comunitat, 68,6% en el total d'Espanya).

Finalment, respecte a l'estudi dels homes denunciats afectats per estes Ordes de Protecció, les dades estadístiques també són molt semblants. A la Comunitat Valenciana el 69,3% dels denunciats era de nacionalitat espanyola i el 30,7% restant tenia una altra nacionalitat. En veure les dades de tota Espanya, els homes de nacionalitat espanyola van ser el 67,3% dels denunciats contra els quals es van aplicar estes ordes, per un 32,7% d'homes d'una altra nacionalitat.

Taula 67. Ordes de protecció a instància incoades. 2022

	C. VALÈNCIANA	%	ESPANYA	%
TOTAL	5.458	100,0%	39.874	100,0%
A instàncies de la víctima/s	5.043	92,4%	37.472	94,0%
A instàncies d'altres persones	5	0,1%	111	0,3%
A instàncies del Ministeri Fiscal	336	6,2%	1.701	4,2%
D'ofici	72	1,3%	574	1,4%
A instàncies de l'Administració	0	0,0%	16	0,1%

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

Respecte a les ordes de protecció incoades, que per a la Comunitat Valenciana van ser 5.458 i per al total d'Espanya 39.874, la immensa majoria de les ordes de protecció incoades es van

produir a instàncies de la víctima, representant el 92,4% dels casos de la Comunitat Valenciana i el 94% dels casos a nivell nacional.

La resta de vies són molt minoritàries i només cal destacar al Ministeri Fiscal, responsable principal del 5% de les ordes de protecció incoades restants. A instàncies de l'Administració només es van produir 16 ordes incoades en tota Espanya, cap d'elles a la Comunitat Valenciana.

Taula 68. Ordes de protecció resoltes. 2022

	C. VALENCIANA	%	ESPANYA	%
Inadmeses	52	1,0%	174	0,4%
Adoptades	4.518	82,8%	27.201	68,2%
Denegades	888	16,3%	12.499	31,3%

Font: Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere del Consell General del Poder Judicial.

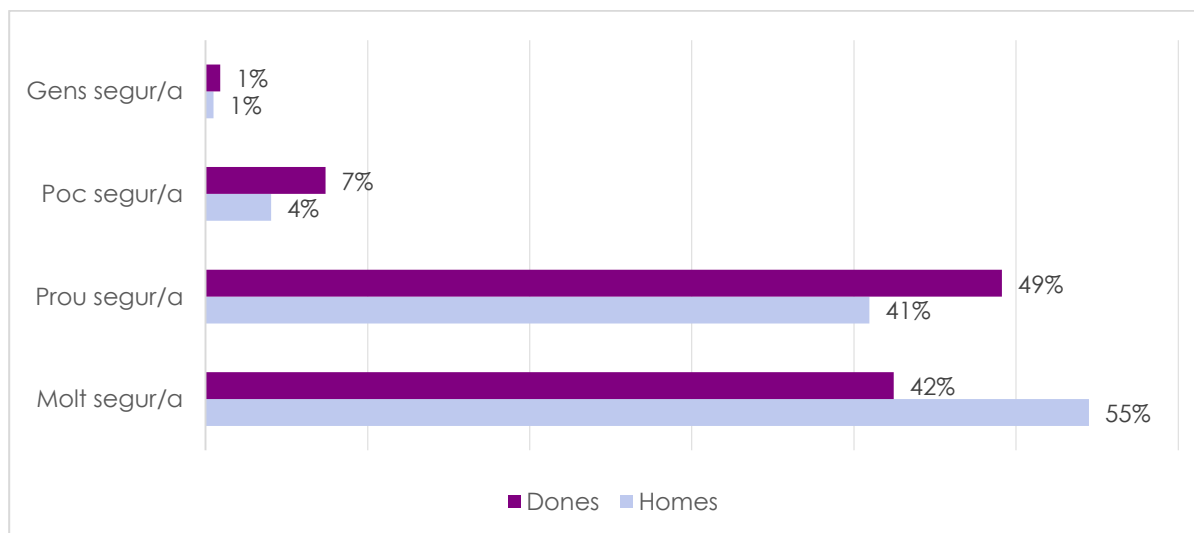
Respecte a les ordes de protecció resoltes a la Comunitat Valenciana i a Espanya, la majoria són adoptades, sent estes el 82,8% en la Comunitat i el 68,2% a Espanya. D'altra banda, el 16,3% de les ordes de protecció sol·licitades a la Comunitat Valenciana en 2022 van ser denegades, un percentatge que es presenta com quasi el doble en el conjunt d'Espanya amb un 31,3%. Les inadmeses suposen l'1% o menys en tots dos territoris objecte d'estudi.

6. SEGURETAT I DISCRIMINACIÓ

Este apartat de l'estudi té com a objectiu analitzar les condicions de seguretat i igualtat de les dones no tant des d'una perspectiva legal o jurídica sinó més sociològica en tant que estudiem uns fenòmens de naturalesa social partint des de la percepció de seguretat de les dones o el sentiment de discriminació per sexe a la ciutat de València. Les dades que analitzem han sigut obtingudes del Baròmetre d'Opinió Ciutadana que arreplega informació per mitjà d'entrevistes personals a una mostra representativa de la ciutat.

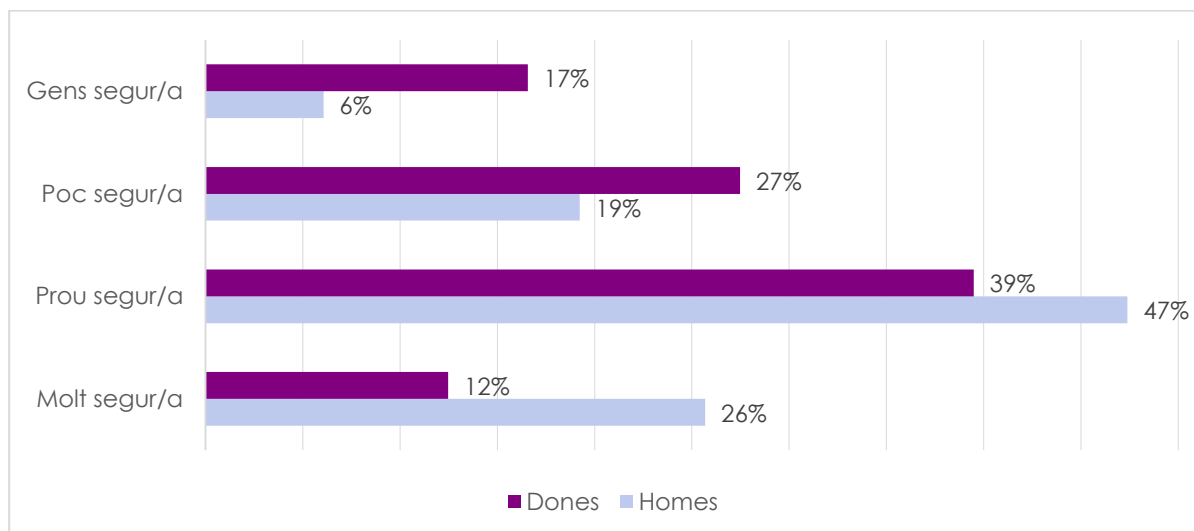
6.1 PERCEPCIÓ DE LA SEGURETAT

Figura 60. Percepció de la seguretat al llarg del dia

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Figura 61. Percepció de la seguretat al llarg de la nit

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Trobem convenient presentar estos dos gràfics junts perquè mostren diferències significatives que cal tindre en consideració. Primerament, veiem que tant pel dia com a la nit les dones afirmen sentir-se menys segures que els homes. Les dones declaren en major proporció sentir-se "bastant" segures en lloc de "molt" segures; malgrat això, un total de 8,3% dones afirmen sentir-se "poc" o "gens" segures, enfront d'un 4,5% dels homes en eixa mateixa situació. Esta diferència rellevant encara augmenta considerablement quan estudiem els mateixos resultats per a la percepció de seguretat a la nit.

A la nit, per la foscor i la falta de gent al carrer, és raonable sentir major inseguretats, però les diferències que trobem mostren que la "por" varia molt segons el sexe. Un 16,6% de les dones se senten gens segures, enfront del 6,1% dels homes. Si ho estudiem al costat del resultat dels entrevistats que han respost "poca seguretat", el 44,1% de les dones tenen poca o cap confiança a anar pels carrers a la nit, enfront d'un 25,3% dels homes que tenen la mateixa percepció.

Afegirem ací que un 4% de les dones entrevistades va respondre o bé que no sabia, o bé que no volia respondre a l'última pregunta. Té molt sentit suposar que un motiu de pes per a no donar una resposta a esta pregunta és la possible sensació de vulnerabilitat que transmet el fet d'afirmar tindre por.

Taula 69. "Ha presenciat alguna agressió verbal o física a alguna dona al seu barri en els últims tres mesos?"

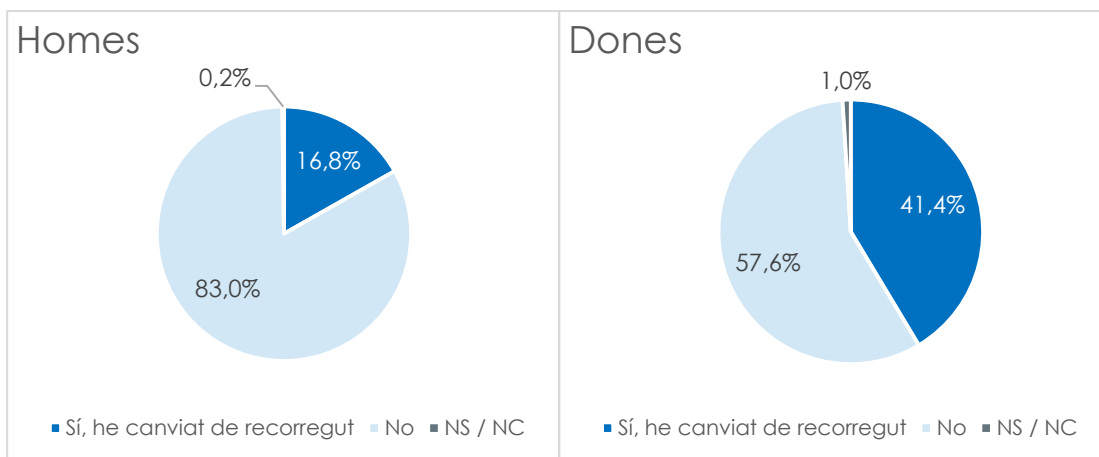
	DONES	HOMES
Més d'una vegada	7,9%	5,9%
Alguna vegada	19,7%	17,0%
Mai	71,4%	76,6%
No sap	1,0%	0,4%

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Esta taula que ens mostra els percentatges, segmentats per sexes, de la quantitat de vegades que les persones entrevistades han presenciat agressions contra alguna dona i exposa una sèrie de fenòmens molt significatius que cal esmentar: es tracta d'una banda de la capacitat d'empatia i del coneixement que puguen tindre les persones entrevistades del que és una agressió masclista.

Cal recordar que esta pregunta exclou ser víctima de l'agressió en qüestió, només parla de veure-la en primera persona, sent al carrer on està succeint. Les dones afirmen haver presenciat alguna vegada o més d'una vegada situacions de violència contra dones, un 28,6%, enfront d'un 22,9% d'homes que donen la mateixa resposta. Les dones tal vegada han considerat agressions a situacions que els homes no. L'exposició a esta violència, subtil o no, al llarg de tota la vida porta a les dones a prestar més atenció en estos actes i a recordar-los, però també a veure violència on els homes, per no haver sigut mai víctimes d'esta, no la poden o saben percebre.

Figura 62. "Alguna vegada ha canviat de recorregut al seu barri per por a que li passe algo (sofrir un delicte o una agressió)?"

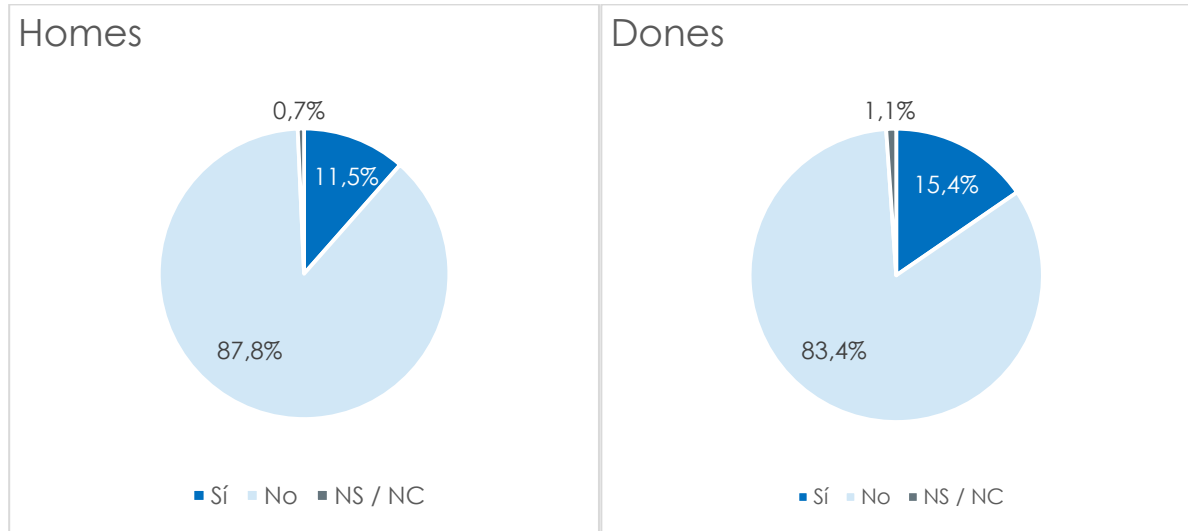

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Estos dos gràfics junts són bastant significatius. El 83% dels homes mai ha canviat de recorregut per por, només el 16,8% ho ha fet. Però el 41,4% de les dones s'ha sentit tan insegura com per a desviar-se del seu camí per a evitar patir un delicte o una agressió. Una altra vegada, més dones que homes declinen donar una resposta.

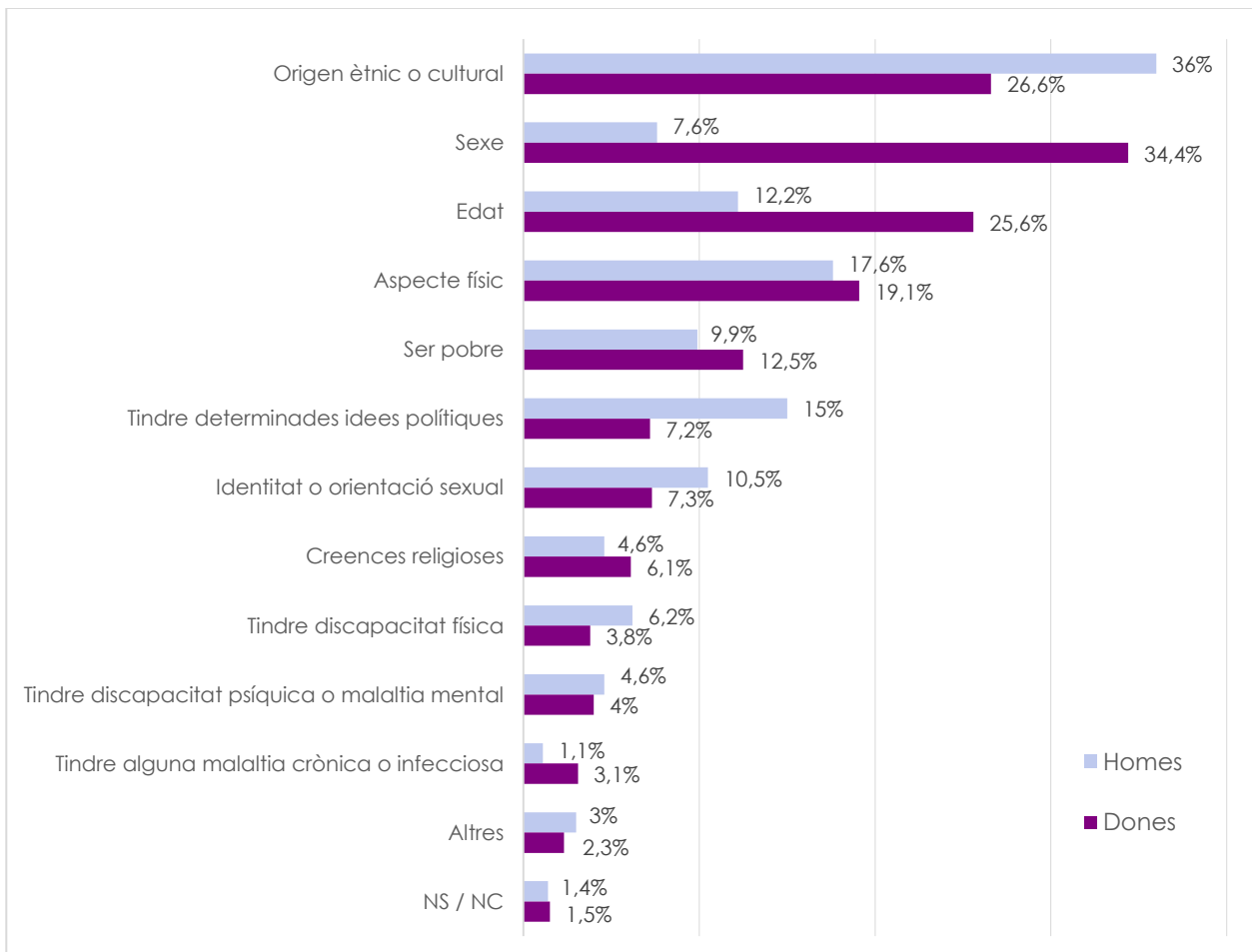
6.2 DISCRIMINACIÓ

Figura 63. “Personalment, en els últims 12 mesos, s’ha sentit vosté discriminat/da en alguna qüestió per qualsevol causa?”

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Figura 64. “Si vosté s’ha sentit discriminat/da alguna vegada, em podria dir el motiu d’esta discriminació?”

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Estos gràfics són complementaris. A la pregunta del segon només poden respondre els que han afirmat sentir-se discriminats en la pregunta anterior. Veiem així que un 11,5% d'homes i un 15,4% de les dones han sentit que en algun moment dels últims dotze mesos han sigut víctimes d'un tracte desfavorable per algun motiu. Veiem que la percepció d'haver sigut discriminada és superior entre les dones que entre els homes. Dins d'estes respostes hi ha motius molt diversos i és en esta problemàtica on els entrevistats van aprofundir en la pregunta immediatament posterior.

Per a qualsevol motiu les dades són semblants per un sexe o un altre, exceptuant la qüestió de "discriminació per sexe". Mentre el 34,4% de les dones afirma que la causa de la discriminació ha sigut el seu sexe, només el 7,6% d'homes pensen que són discriminats pel fet de ser homes. Per a les dones, el sexe és la principal causa de discriminació, seguida per l'origen ètnic o cultural i després l'edat, els dos entorn d'un 26%. Quant als homes, l'origen ètnic (36%), l'aspecte físic (17,6%) i les idees polítiques (15%) han sigut les principals causes per les quals consideren haver sigut discriminats, i caldria assenyalar que el sexe no apareix fins a la setena posició.

Taula 70. "En la seua opinió, còm de freqüent és a Espanya la discriminació o el tractament desfavorable, en qualsevol àmbit, per motiu de sexe?"

	DONES	HOMES
Molt freqüent	9,3%	7,8%
Prou freqüent	36,8%	33,0%
Poc freqüent	39,1%	41,4%
Res freqüent	14,1%	17,4%

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Ací ens trobem una altra vegada amb uns resultats dispars a causa del coneixement que resulta de l'experiència. Si abans parlàvem de la inseguretad, ara això aplica a la discriminació. Més dones que homes consideren, perquè esta pregunta és respecte a l'opinió personal, que la discriminació per raó de sexe és molt freqüent (9,3% de les dones per 7,8% dels homes, una diferència de 1,5 punts percentuals) o bastant freqüent (36,8% per 33,0% d'homes que han donat esta resposta).

7. PARTICIPACIÓ POLÍTICA I ASSOCIACIONISME

7.1 ELECCIONS MUNICIPALS DE MAIG DE 2023

La finalitat d'este apartat serà la d'analitzar tant les llistes com els resultats electorals de les últimes eleccions municipals i autonòmiques, les quals van tindre lloc el 28 de maig de 2023, posant l'accent en la presència de dones en la mesura en què pot considerar-se que la representació en els diferents òrgans de govern es pot entendre com una forma d'apoderament, a més de com una mostra de superació de dinàmiques culturals que han atorgat als homes un rol monopolitzador del poder i de la responsabilitat de la gestió política, una cosa contra la qual en els últims anys s'han fet esforços, com podem veure amb la Llei orgànica 3/2007 del 22 de març, també coneguda de forma més col·loquial com a llei de Paritat, la qual obliga als partits que es presenten als processos electorals a compondre amb un mínim d'un 40% i un màxim d'un 60% de persones d'un sexe en les seues llistes electorals, distribuïdes de manera que un mínim de 2 candidats en cada tram de 5 llocs foren dones.

7.1.1 Composició de les llistes electorals

Taula 71. Dones als diferents nivells de les llistes. Eleccions Municipals. 2023

	CAP DE LLISTA	%	5 PRIMERS LLOCS	%	10 PRIMERS LLOCS	%	TOTAL	%
PP	1	100,0%	2	40,0%	4	40,0%	17	51,5%
COMPROMÍS	0	0,0%	2	40,0%	5	50,0%	15	45,5%
PSOE	1	100,0%	3	60,0%	6	60,0%	18	54,5%
VOX	0	0,0%	2	40,0%	5	50,0%	16	48,5%

Nota: Totes les llistes presentades a les eleccions municipals han d'estar formades per un total de 33 membres.

Font: Elaboració pròpia. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

En esta anàlisi que es limita als quatre partits que van obtindre representació en les eleccions municipals de la ciutat de València del 28 de maig de 2023, els quals van ser, en orde de més vots rebuts dels ciutadans i ciutadanes, Partit Popular, Compromís, Partit Socialista i Vox, hem dividit la presència de dones en diferents segments de la llista electoral: la llista sencera, els deu primers llocs, els cinc primers i el "cap de llista", que fa referència a la persona que ocupa la primera posició.

La persona que ocupa el cap de llista ha de ser una persona amb un determinat carisma i gaudir d'una gran acceptació social; no obstant això, no existix cap mena de llei que regule el sexe de la persona que ocuparà esta posició. Veiem que PP i PSOE van triar a una dona per a liderar les seues candidatures, mentres que Compromís i Vox van triar a un home. Que la llista guanyadora fora la del PP i els posteriors pactes electorals van fer que València tornara a tindre a una dona com a alcaldessa.

Els 5 primers llocs presenten bé 2 o 3 dones, concorde a la llei anteriorment esmentada. El Partit Socialista del País Valencià presenta a tres dones en estos llocs i les altres tres formacions polítiques a dos dones. Estenent esta anàlisi als deu primers llocs, veiem que, d'un mínim de 4 dones i un màxim de 6 que podia haver-hi, el PP presenta a quatre, Vox i Compromís a cinc i el PSOE a sis.

Finalment, en el total de la llista, en primer lloc recordarem que la llista té un total de 33 persones i que el mínim de dones possible era de 14 i el màxim era de 19. Cada partit ha presentat un nombre diferent de dones. De menys a més: Compromís va incloure a 15 dones en les seues llistes; Vox, 16; el Partit Popular tenia un total de 17, una dada per damunt de la mitjana; i va ser el PSOE-PSPV el partit que més dones va incloure perquè el recompte demostra que va incloure a 18. En conjunt, malgrat les xicotetes diferències entre partits, s'ha aconseguit una representativitat del 50% exactament.

7.1.2 Composició del Ple Municipal

Taula 72. Composició del Ple Municipal comparat amb la legislatura anterior

	2019			2023		
	REGIDORS / REGIDORES			REGIDORS / REGIDORES		
	TOTAL	DONES	%	TOTAL	DONES	%
PP	8	5	62,5%	13	6	46,2%
COMPROMÍS	10	4	40,0%	9	4	44,4%
PSOE	7	4	57,1%	7	5	71,4%
VOX	2	0	0,0%	4	2	50,0%
CIUDADANOS	6	2	33,3%	-	-	-
TOTAL	33	15	45,5%	33	17	51,5%

Font: Elaboració pròpia. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

En esta taula veiem el nombre de regidors i el total de persones que componen el Ple Municipal, tant el que es va conformar el 2023 com l'immediatament anterior, de 2019, a fi d'observar possibles diferències. Cal afegir com a observació que la Llei anteriorment esmentada no estableix un mínim ni un màxim de dones en els òrgans electes, els efectes d'esta Llei es limiten a la composició de les llistes.

El partit amb major representació va ser el Partit Popular, amb un total de 13 regidors electes, dels quals 6 van ser dones (46,2%). Compromís va tindre 9 i en les seues llistes eixos 9 primers llocs van ser ocupats per 4 dones, és a dir, un total de 44,4%. El PSOE, que va ser el partit que més dones va incloure en les seues llistes, va obtindre 7 regidors, dels quals 5 eren dones, un percentatge del 71,4. Finalment, els vots de Vox els van atorgar quatre regidors, dos d'ells, la mitat, dones. En total, 17 de 33 possibles, un 51,5%, dos dones més que en les eleccions prèvies.

7.1.3 Equip de Govern Municipal

Taula 73. Distribució per sexes a l'equip de Govern Municipal

	Junta de Govern		Coordinacions d'àrees	
	Total	%	Total	%
DONES	5	41,7%	4	33,3%
HOMES	7	58,3%	6	50,0%
TOTAL	12	100,0%	12	100%

Nota: Dues àrees no tenen un/a coordinador/a definit/ida.

Font: Elaboració pròpia. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Pel que fa als membres que componen la Junta de Govern que van conformar els dos partits que ostenten el poder municipal, això és, Partit Popular i Vox, van elaborar la junta de govern de tal forma que, d'un total de dotze membres, set d'ells són homes i cinc dones, és a dir, una dada percentual del 41,7.

En les coordinacions generals de les àrees municipals en les quals l'actual equip ha dividit el treball no trobem major paritat: de les 12 àrees, sis són coordinades per homes i quatre per dones. Existixen dos àrees per a les quals no s'ha assignat un coordinador o coordinadora, sinó que es tractarà d'una tasca una mica més col·lectiva. En conclusió, solament quatre de les dotze àrees de coordinació són dirigides de manera exclusiva per dones.

Convé recordar, de nou, que les lleis que regulaven el relatiu a la paritat este procés electoral buscaven la igualtat en la conformació de les llistes, no en les de càrrecs de responsabilitat en el govern.

7.2 ELECCIONS AUTONÒMIQUES

7.2.1 Llistes presentades pels partits en la circumscripció de València

Taula 74. Llistes presentades pels partits en la circumscripció de València

	CAP DE LLISTA	5 PRIMERS LLOCS	%	10 PRIMERS LLOCS	%	TOTAL	%
COMPROMÍS: MÉS INICIATIVA VERDSEQUO	0	2	40%	5	50%	20	50%
PSOE	0	2	40%	5	50%	21	52,5%
PP	1	2	40%	5	50%	20	50%
RVPVE	0	2	40%	4	40%	17	42,5%
COALICIÓ UNITS	0	2	40%	4	40%	16	40%
PCPE	0	2	40%	5	50%	20	50%
DECIDIX	0	2	40%	4	40%	16	40%
UNIDES PODEM - EUPV	0	2	40%	4	40%	20	50%
VOX	0	2	40%	4	40%	19	47,5%
ERPv	1	3	60%	5	50%	20	50%
PACMA	0	2	40%	5	50%	20	50%
CIUDADANOS	1	2	40%	4	40%	18	45%
ESCAÑOS EN BLANCO	0	2	40%	4	40%	20	50%
ALIANZA COMERCIO Y VIVIENDA	0	2	40%	5	50%	20	50%
PUM+J	0	2	40%	5	50%	21	52,5%
RECORTES CERO	0	2	40%	5	50%	18	45%
TOTAL	3	33/80	41,25%	73/160	45,6%	306/640	47,8%

Nota: Les llistes per al municipi de València estan formades per 40 persones.

Font: Elaboració pròpia. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

En este apartat elaborarem la mateixa anàlisi que en l'anterior però en esta ocasió centrant-nos en exclusiva en les llistes electorals i els resultats de les eleccions autonòmiques, les quals també van tindre lloc el 28 de maig de 2023. Solament tractarem les dades relatives a la circumscripció de la província de València.

En este cas hem estudiat a tots els grups polítics que van presentar la seua candidatura a les eleccions a les Corts Valencianes, que en este cas van ser 16, duent a terme el mateix procés de recollida de dades pel que fa a la llista electoral: la llista completa (40 en cada cas), els deu primers llocs de cada llista, els cinc primers i, finalment encara que més important, el cap de llista.

El cap de llista és el lloc que major visibilitat pot atorgar perquè simbolitza la persona en qui més es confia dins del partit per a un lloc de tanta responsabilitat com president de la Generalitat Valenciana, no obstant això, només 3 dels 16 partits (PP, ERPv i Ciudadanos) van atorgar eixe lloc a una dona.

Per als cinc primers llocs, per l'obligació referent a la igualtat efectiva, havia d'haver-hi entre dos i tres dones. Solament ERPv va seleccionar a tres dones, els altres quinze partits únicament van posicionar a dos dones en eixos llocs. En relació als deu primers llocs, les possibilitats eren 4, 5 o 6 dones. Cap partit va situar a sis dones i aproximadament la mitat a cinc.

Pel que fa al total de la llista, en tant que les llistes per a la circumscripció de València estan formades per 40 persones, el mínim que podia haver-hi era 16 dones i el màxim 24. La formació política Decidix va incloure 16, marcant el mínim, mentre que el més pròxim al màxim van ser les llistes de Recortes Cero i del PSOE, amb 21 en cada cas. En total, 306 dels 640 llocs disponibles van ser per a dones, és a dir, una dada que si el tractem en termes percentuals equival al 47,8%.

Per als partits que van obtindre representació, això és, PP, PSOE, Compromís i Vox, tots ells van incloure entre 19 i 21 dones en el conjunt de la seua llista.

7.2.2 Diputades i diputats electes

Taula 75. Diputades i diputats electes i comparació amb la legislatura anterior

	2019			2023		
	DIPUTADES / DIPUTATS			DIPUTADES / DIPUTATS		
	TOTAL	DONES	%	TOTAL	DONES	%
PP	19	7	36,8%	40	20	50%
PSPV	27	13	48,1%	31	18	58,1%
COMPROMÍS	17	8	47,1%	15	8	53,3%
VOX	10	5	50,0%	13	7	53,8%
CIUDADANOS	18	8	44,4%	-	-	-
PODEM	8	7	87,5%	-	-	-
TOTAL	99	48	48,5%	99	53	53,5%

Font: Elaboració pròpia. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Estudiant ara els diputats i diputades electes i electes, d'un total de 99, 53 van ser dones, una dada superior a la mitat (53,5%), superant l'ocorregut en les eleccions prèvies (48 de 99, la qual cosa equival a un 48,5%). Com és sabut, la presència d'una persona en les Corts Valencianes depèn de la posició en la llista electoral i del nombre de diputats obtinguts pel partit.

El Partit Popular, guanyador de les eleccions, va obtenir 40 escons i dels quals 20 van ser assignats a una dona, marcant el 50%. Respecte als altres tres partits, és a dir, PSOE, Compromís i Vox, tots ells inclouen més dones que homes en el total d'escons assignats respectivament segons el volum de vot ciutadà obtingut en les eleccions. Per desagregar esta informació, el PSOE va presentar un 58,1% de dones en els seus 31 diputats electes, Compromís a 53,3% (és a dir, 8 en els 15 primers llocs) i finalment Vox va ser el segon partit que més present va tindre la paritat en les seues llistes, amb 7 dones en els 13 primers llocs (53,8%).

7.2.3 Consell de la Generalitat

Taula 76. Distribució per sexes en el Consell de la Generalitat

	TOTAL	%
TOTAL	10	100,0%
DONES	5	50,0%
HOMES	5	50,0%

Font: Elaboració pròpia. Oficina d'Estadística. Ajuntament de València.

Els resultats de les eleccions van donar lloc a un canvi de Govern, passant ara el poder de la Generalitat Valenciana al PP en una coalició amb Vox, la qual cosa va donar a Carlos Mazón, qui era cap de llista del Partit Popular, el càrrec de president, substituint a Ximo Puig, del Partit Socialista. Carlos Mazón es converteix en el huitè President de la Generalitat Valenciana des de la fi del franquisme, els huit han sigut homes. Cap dona ha aconseguit encara eixa posició.

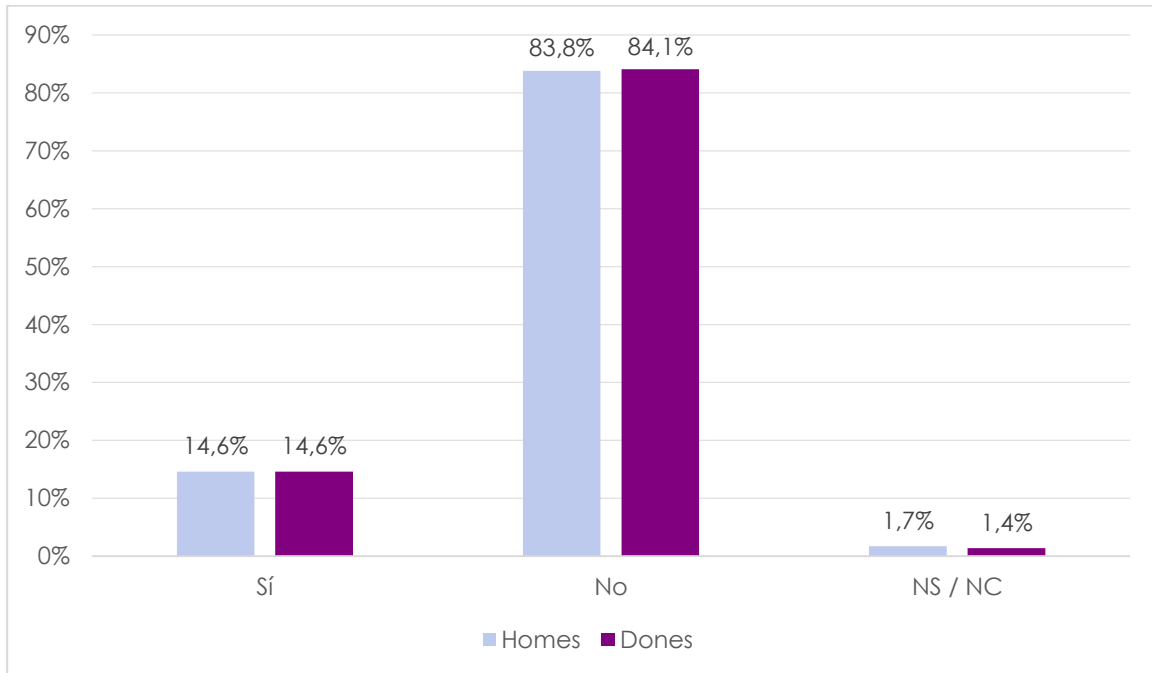
No obstant això, este nou govern continua tenint present la paritat en la conformació del govern. Això es pot veure en què el Consell de la Generalitat Valenciana està compost per deu persones, de les quals cinc són dones.

Els llocs de responsabilitat d'estes cinc dones són una de les dos vicepresidències (que ostenta Susana Camarero al costat del càrrec de consellera de Servicis Socials, Igualtat i Habitatge); Justícia i Interior; Economia, Hisenda i Administració Pública; Innovació, Indústria, Comerç i Turisme; i finalment Medi Ambient, Aigua, Infraestructures i Territori.

7.3 PARTICIPACIÓ SOCIAL Y ASSOCIACIONISME

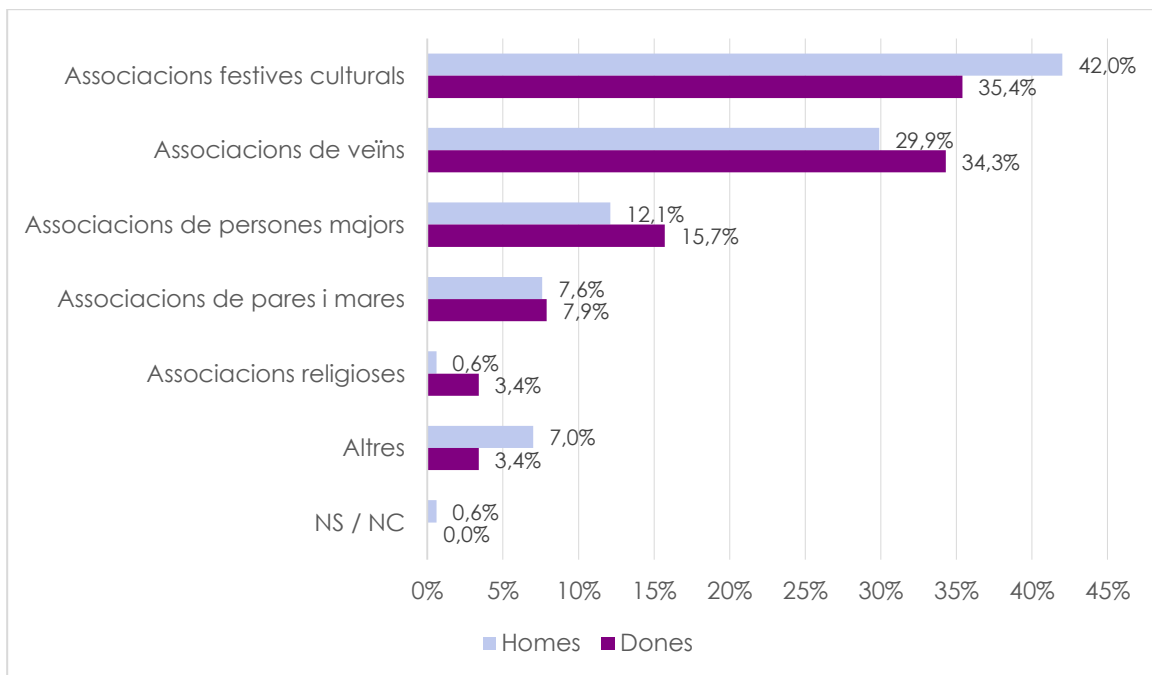
La finalitat d'este bloc és conèixer el nivell i les formes de participació social de les dones en l'espai públic a la ciutat de València, per a això recorrerem a diferents preguntes que han sigut publicades en diverses onades del Baròmetre Municipal d'Opinió Ciutadana, realitzat per l'Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València.

Figura 65. "Participa en els assumptes del seu barri per mitjà d'una associació?"

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

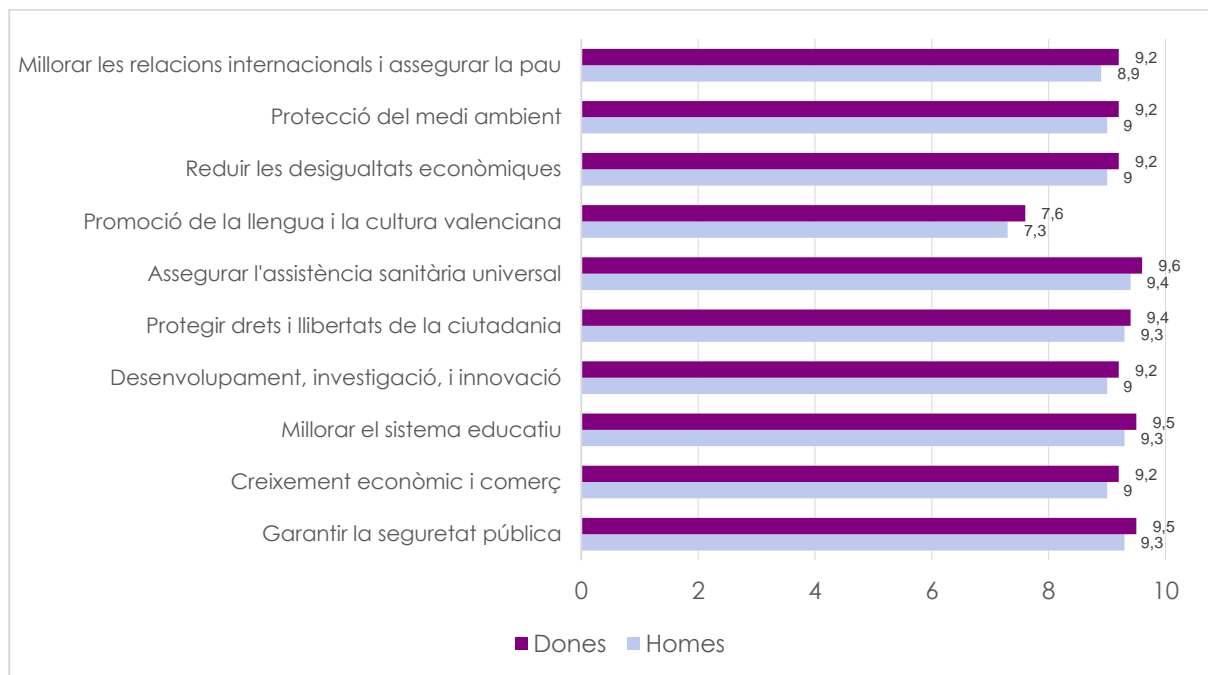
Figura 66. "De quin tipus?"

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Estos dos gràfics s'estudien junts en tant que la pregunta del segon solament va ser resposta pels qui van respondre que sí en la primera pregunta. Les dades són molt semblants per sexe, el 14,6% de tots dos sexes va afirmar participar en assumptes del seu barri, i per a tots dos sexes el 70% aproximadament participa en associacions de veïns o festives culturals.

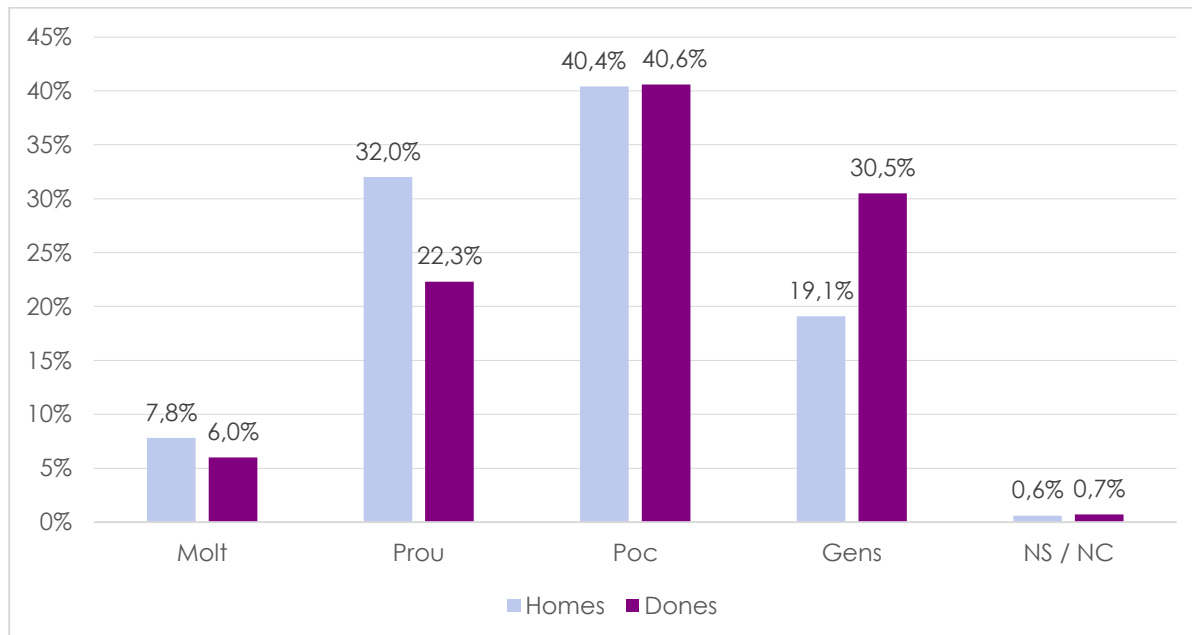
Figura 67. "Valore en una escala de 0 a 10 la importància dels següents aspectes"

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de desembre de 2022, Onada 19.

Este gràfic mostra poques diferències significatives per sexe perquè tots dos sexes atorguen aproximadament la mateixa importància en una escala de 0 a 10 a quasi tots els temes, sent la promoció de la llengua i la cultura valenciana l'única cosa que està per davall del 8 sobre 10.

Figura 68. "En termes generals, quant li interessa la política?"

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de desembre de 2022, Onada 19.

Observem que la principal diferència per sexe en l'interés per la política és que el 39,8% d'homes diu estar molt o bastant interessat, dada que aconseguix el 28,3% en les dones. Respecte al "gens interessat", és la resposta del 30,5% de dones i del 19,1% dels homes enquestats. Ens pot estranyar que les dones mostren menys interès en assumptes polítics, però es tracta d'un àmbit del qual al llarg de la història han sigut exclòs.

8. CONVIVÈNCIA

Este apartat tracta les qüestions relatives a la convivència a la ciutat de València, una realitat la transformació de la qual al llarg de les últimes dècades ha comportat el creixement de diferents formes de convivència que en uns altres temps eren quasi residuals, entre les quals sembla convenient assenyalar l'increment de les famílies monoparentals, en molts casos la mare, qui s'encarrega de la criança, així com l'augment del nombre de llars on viu una sola persona. Per a esta anàlisi ens valdrem de les dades de les fulles familiars a dia un de gener extretes del Padró Municipal d'Habitants.

8.1 FULLS FAMILIARS

Taula 77. *Fulls familiars i persones segons la seua composició en València. 2023*

	Fulls familiars	Persones	Mitjana de persones per full
Total	345.776	802.969	2,32
Algú de 0-4	23.866	97.535	4,09
Algú de 5-9	28.707	118.703	4,13
Algú de 10-14	32.303	131.194	4,06
Algú de 15-19	34.835	135.755	3,90
Algú de 20-24	37.306	132.233	3,54
Algú de 25-29	41.328	126.845	3,07
Algú de 30-34	42.435	123.578	2,91
Algú de 35-39	43.649	134.872	3,09
Algú de 40-44	49.714	157.888	3,18
Algú de 45-49	54.497	168.722	3,10
Algú de 50-54	52.255	156.659	3,00
Algú de 55-59	50.391	142.847	2,83
Algú de 60-64	44.985	117.613	2,61
Algú de 65-69	38.429	92.489	2,41
Algú de 70-74	35.227	78.917	2,24
Algú de 75-79	30.065	63.478	2,11
Algú de 80 i més	43.117	80.528	1,87

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023.

Per a la ciutat de València el nombre de persones registrades en fulles familiars és de 802.969, mentres que el total d'estos fulls familiars és de 345.776. Això llança una mitjana de 2,32 persones per full. Tanmateix, no és una estadística uniforme o homogènia al llarg de tots els grups d'edat. Podem veure en la taula 75 que els fulls familiars en les quals viu alguna persona de 0 a 19 anys fan una mitjana d'unes 4 persones per full, una dada que descendix fins aproximadament 3 per a quasi tots els grups d'edat estudiats que abasten des dels 25 fins als 59 anys, per a finalitzar amb una baixada progressiva segons augmenta l'edat, arribant al punt més baix en els fulls on algú dels seus convivents és major de 80, amb un 1,87 de mitjana per a l'any 2023, és a dir, podem estadísticament associar la presència de menys membres en el full familiar a mesura que creix l'edat de les persones integrants.

Taula 78. *Població major de 64 anys segons situació de convivència i sexe. 2023*

	TOTAL	%	DONES	%	HOMES	%
Total	173.370	100,0%	103.014	59,4%	70.356	40,6%
Establiment col·lectiu	1.822	1,1%	1.309	71,8%	513	28,2%
Full Familiar	171.548	98,9%	101.705	59,3%	69.843	40,7%
Amb menors de 65 anys	65.683	37,9%	36.246	55,2%	29.437	44,8%
Només majors de 64 anys	105.865	61,1%	65.459	61,8%	40.406	38,2%
Majors de 64 a soles	47.319	27,3%	35.351	74,7%	11.968	25,3%

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023.

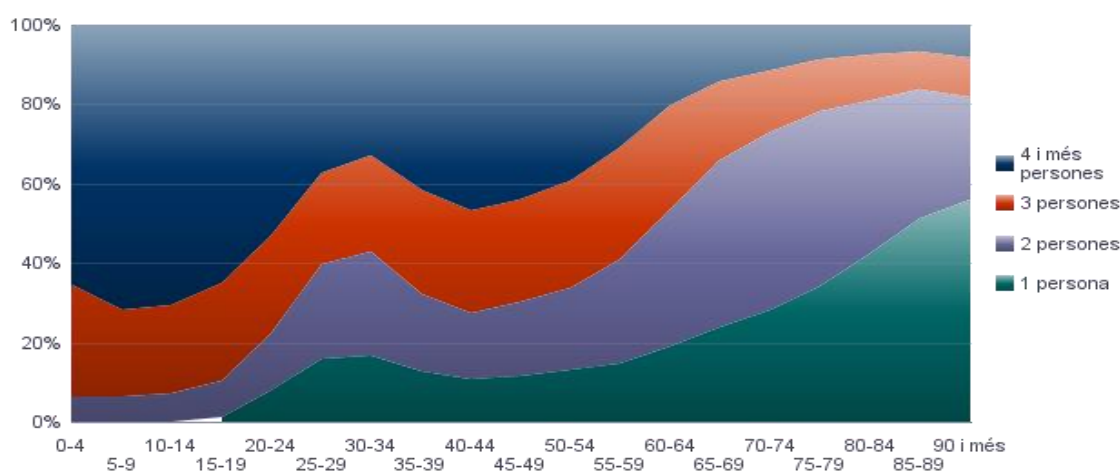
A causa de les dades mostrades en l'anterior taula, esta es dedicarà a estudiar el fenomen de les formes de convivència de la població major de 64 anys a la ciutat de València, xifra que per a 2023 alcança les 173.370 persones. El 98,9% viuen en fulls familiars, deixant a un xicotet 1,1% vivint

en establiments col·lectius (cal intuir que quasi tots els 1.822 ciutadans que se situen ací viuen en residències per a persones de la tercera edat). Moltes més dones que homes viuen en esta mena d'establiment col·lectiu (71,8% de dones per un 28,2% d'homes).

Respecte als fulls, els habitatges on únicament hi ha ciutadans majors de 64 és del 61,1%, la resta viuen amb algú menor d'eixa edat. Estes dades es veuen determinats per una major presència de dones que engrossixen el grup de majors de 64, 103.014 (és a dir, el 59,4%) per 70.356 homes (el 40,6%), de tal mode que en tots dos casos les dones predominen percentualment sense arribar a allunyar-se massa del percentatge mitjà.

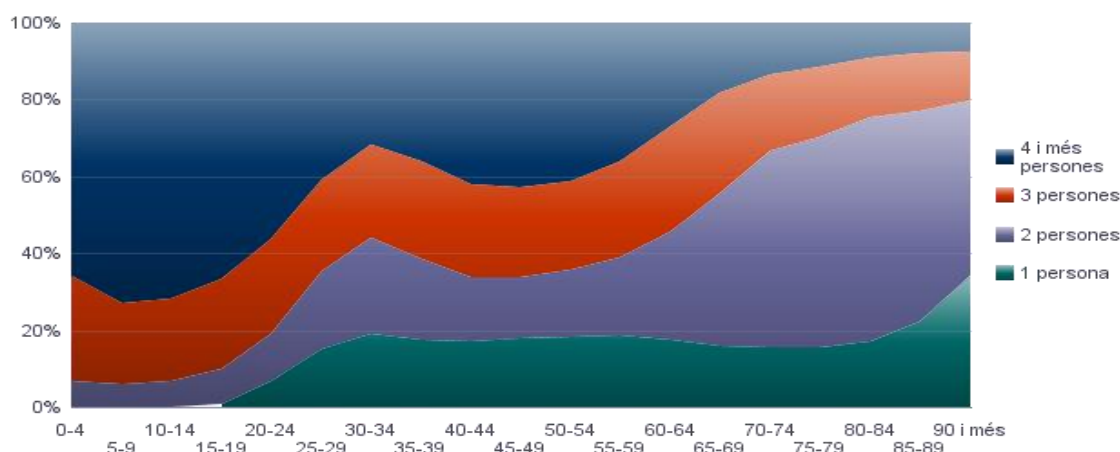
El que trobem més significatiu d'esta taula és el número de població major de 64 vivint sola. 47.319 persones majors de 64 viuen soles, una quantitat que representa aproximadament al 27% de persones en este grup d'edat. Ací les diferències per sexe sí que són bastant pronunciades, perquè pràcticament en tres quartes parts d'estes llars d'una persona de la tercera edat és una dona la que està vivint sola (74,7%).

Figura 69. Dones en fulls familiars per grup d'edat i nombre de persones al full. 2023

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023.

Figura 70. Homes en fulls familiars per grup d'edat i nombre de persones al full. 2023

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023.

Troblem en estes dos figures que analitzem juntes una representació molt més visual de les dades analitzades anteriorment. El volum percentual dels habitatges unifamiliars s'agreuja en la mesura en què va augmentant el grup d'edat estudiat, estos gràfics permeten veure que és un fenomen molt més notori en el cas de les dones, predominant el color verd que representa la dada de llars unifamiliars, mentres que en el gràfic dels homes el color més característic és eixe color morat que representa les llars on conviuen dos persones.

En l'origen de la línia temporal en les gràfiques, els fulls familiars de tres, quatre o més persones representen aproximadament el 90%, valor que es va reduint en la mesura en què els i les joves es van independitzant de la llar paterna-materna, entre els 25 i els 35 anys d'edat creixen de forma molt ràpida les llars d'1 o 2 persones, com a forma de convivència, a partir d'eixa edat torna a incrementar-se la convivència en llars 3 o 4 persones.

8.2 LLARS UNIPERSONALES I LLARS AMB MENORS

Taula 79. Nombres de fulls familiars unipersonals segons sexe i grup d'edat. 2023

	Total Dones	Dones, llars unipersonals	%	Total Homes	Homes, llars unipersonals	%
Total	422.135	69.994	16,6%	380.834	51.907	13,6%
Menys de 65 anys	320.430	34.643	49,5%	310.991	39.939	76,9%
65 o més anys	101.705	35.351	50,5%	69.843	11.968	23,1%

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023.

Esta taula mostra algunes dades que ja hem tractat anteriorment, com la població de 65 o més vivint sola segregada per sexe. Ja hem dit que aproximadament el 75% de persones de mínim 65 anys que viuen soles són dones (35.351), no obstant això, esta taula afeg més context: eixe número és major que el nombre de dones menors de 65 que viuen soles (34.643). Encara que percentualment siga un número semblant (50,5% d'una banda i 49,5% per un altre), el contrast que presenta davant el cas masculí, on el 23% dels homes que viuen solos són de la tercera edat i el quasi 77% restant tenen menys d'eixos 65 anys, llança una dada que ha de cridar l'atenció respecte a un problema de dones majors en situació de soledat i vulnerabilitat social.

Taula 80. Fulls familiars segons nombre de menors de 5 anys que conviuen. 2023

	Total	Una dona adulta	Un home adult	Dos o més adults
Total	345.665	81.004	54.056	210.605
0	321.799	78.390	53.658	189.751
1	19.912	2.311	360	17.241
2	3.648	292	37	3.319
3 i més	306	11	1	294

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023.

Taula 81. Fulls familiars segons nombre de menors de 10 anys que conviuen. 2023

	Total	Una dona adulta	Un home adult	Dos o més adults
Total	345.665	81.004	54.056	210.605
0	300.475	75.332	53.069	172.074
1	30.892	4.397	780	25.715
2	12.220	1.184	187	10.849
3 i més	2.078	91	20	1.967

Font: Padró Municipal d'Habitants a 01/01/2023.

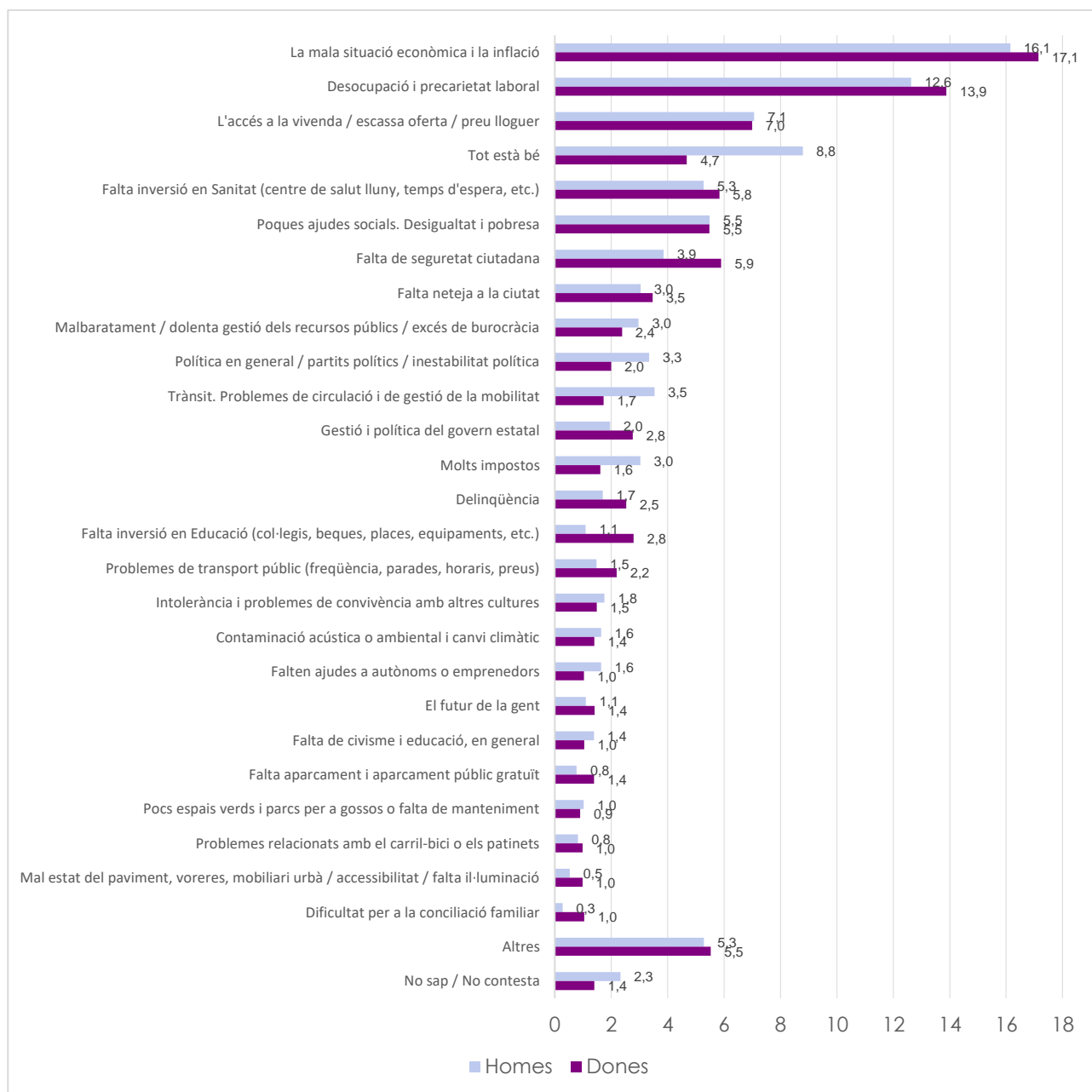
L'anàlisi d'estes dos taules juntes ens permetrà veure la situació dels menors de 5 i 10 anys respecte a la seua forma de convivència. Encara que el número d'estos menors que viuen amb dos o més adults continua sent l'entorn de convivència més habitual, el més significatiu que podem extraure d'estes taules és que tant en el cas dels menors de 5 com en el dels menors de 10 que viuen amb solament un adult, este adult és en la majoria de casos una dona. A la ciutat en 2023 hi havia 5.672 dones que conviuen i cuiden soles a un o més menors de 10 anys, en esta mateixa situació es troben 987 homes; en este i altres dades d'estes taules podem veure reflectit el repartiment desigual de les cures entre els dos sexes.

8.3 OPINIÓ CIUTADANA SOBRE ELS PROBLEMES QUE MÉS L'AFECTEN

Els Baròmetres Municipals d'Opinió Ciutadana són estudis que de manera periòdica realitza l'Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València per a conèixer el posicionament de la ciutadania en relació als diferents blocs temàtics i la valoració dels servicis municipals. La gràfica que vam

mostrar a continuació desagregada per sexe representa el problema que més l'afecta personalment la població entrevistada en esta ona tenint en compte únicament els assumptes de competència municipal.

Figura 71. "I a vosté, personalment, quin problema l'afecta més?"

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Baròmetre Municipal de gener de 2024, Onada 23.

Una dada a assenyalar sobre la pregunta d'esta gràfica anterior és que és considerada una pregunta de resposta oberta (espontània) i en el seu tractament posterior s'ha codificat la pluralitat d'opinions en xicotets blocs temàtics per a categoritzar la informació arreplegada, a fi de veure quines problemàtiques són més importants sense que una codificació prèvia poguera influir en la resposta.

Respecte a una anàlisi dels resultats obtinguts, la qual cosa es presenta com una major dificultat per a tots dos sexes és en primer lloc la mala situació econòmica i la creixent inflació de preus (17,1% de dones i 16,1% d'homes) seguit per la inestabilitat relativa al mercat laboral i l'elevada desocupació (13,9% de dones i 12,6% dels homes). Potser el fet que, com ja hem vist en l'apartat 2.6, les dones hagen tingut sempre una taxa d'atur superior a la masculina podria explicar esta major

preocupació de les dones per la desocupació, així com el fet que continue sent un aspecte de l'imaginari cultural patriarcal que les dones s'hagen d'ocupar de les compres familiars pot suposar el motiu que siga el sexe femení el més preocupat per l'encariment de preus.

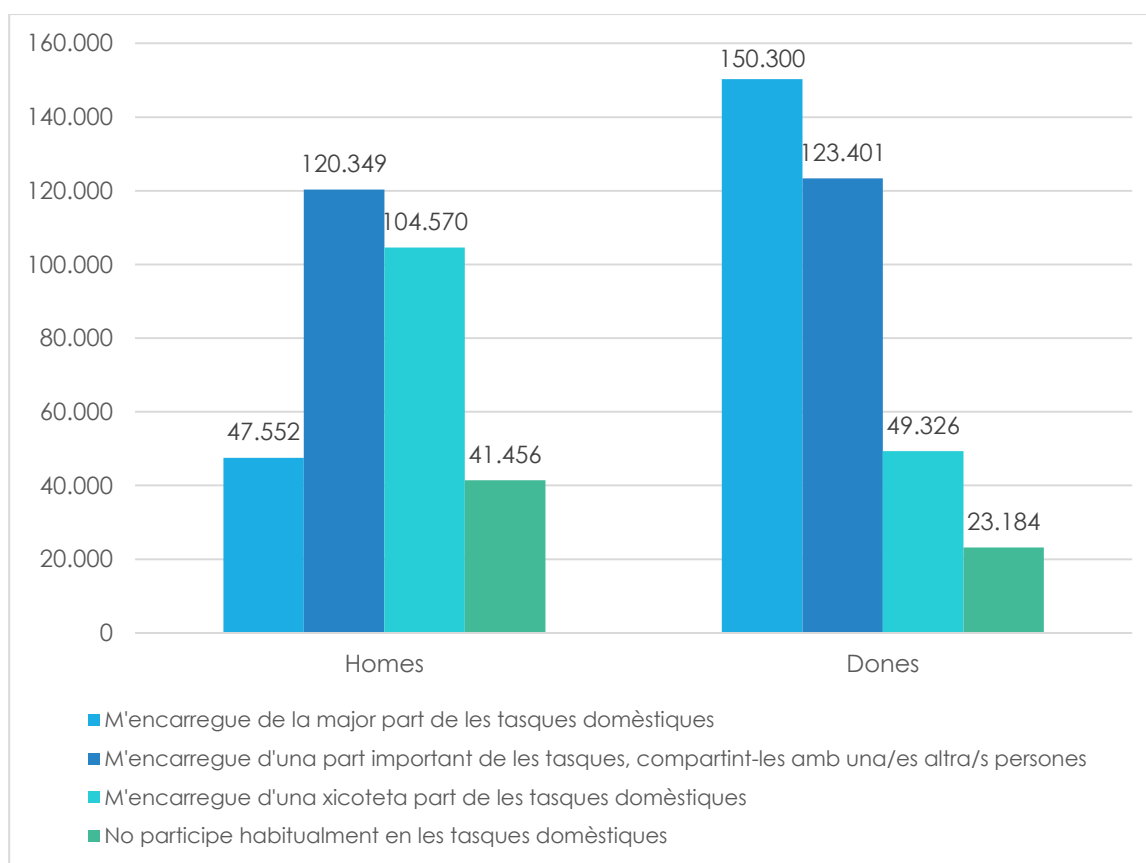
La primera diferència significativa l'observem en la resposta "tot està bé" en la que se situa quasi el doble d'homes que de dones (8,8% ells per 4,7% elles). Tant és així que és la tercera resposta més donada pels homes, però la setèima en l'orde de respostes proporcionades per les dones.

Altres resultats en els quals s'aprecia una diferència per sexe, encara que no es tracten de temes que generen tanta preocupació si s'ha de jutjar pels resultats en el seu conjunt, és la falta de seguretat ciutadana, considerat per quasi el 4% d'homes i el 6% de dones el principal problema social que enfronten. Les raons per a estes respostes i altres dades en la mateixa línia que mostren que les dones senten major preocupació a l'hora de ser al carrer ja van ser tractats en l'apartat 6 d'esta mateixa publicació.

Una de les categories que mostra una desigualtat major per sexe és la relacionada amb temes de mobilitat i trànsit. El doble d'homes (3,5% per un total de 1,7% dones) manifesta que és esta la seua major preocupació. Això pot haver-se d'al fet que són en la seua majoria homes els qui utilitzen el transport privat per als seus desplaçaments principals.

8.4 CURA DE LA LLAR I DE LA FAMÍLIA

Figura 72. Persones de 16 o més anys segons participació en les tasques domèstiques. 2021

Font: Enquesta de Característiques Essencials de la Població i l'Habitatge 2021. Fitxer de microdades de l'INE.

Un dels aspectes que més permet evidenciar els rols de gènere és la cura de la llar i de la resta de convivents. Per a la dona ha estat històricament assignada no sols la responsabilitat sinó el deure de dur a terme el que es coneix com a faenes de casa o tasques domèstiques, labor que havia d'exercir de manera exclusiva perquè part dels estereotips de gènere establí que l'home que feia estes tasques no era prou masculí.

En el gràfic podem veure que 150.300 dones i 47.553 homes afirmen encarregar-se de la major part de les tasques domèstiques de les seues respectives llars. Si combinem eixes dades amb les dels qui "s'encarreguen d'una part important encara que compartint-les", trobem que 273.701 dones porten un important pes en este aspecte per 167.901 homes.

En l'última opció d'esta pregunta es trobava el "no participe habitualment en les tasques domèstiques", opció que ha sigut triada per 41.456 homes i per 23.184 dones. És a dir, un 13,2% dels homes afirma no contribuir a cura de la llar, per un xicotet 6,7% de dones.